

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2447) 1997 SAUSIS-JANUARY 21

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Veiklos kurpaliai

Visos organizuotos visuomeninio gyvenimo struktūros savo užsiėmimuose laikosi taisyklių, nurodymų, statutų raidės ir dvasios. Dirbant bet kokį bendrą darbą kitaip ir būti negali. Be susitarimo ką, kaip ir kodėl daryti nieko nenuveiktume.

L IETUVIŠKASIS mūsų gyvenimas išsivijoje per daugelį metų išsišakojęs, išsilaipojęs, šalia taisyklių ir nuostatų, saistomas susiklosčiusių papročių, tradicijų, atitinkančių veiklos pobūdį, žmonių amžių, tikslus. Visa tai išsiryškina į tam tikrą pavidalą, tarsi apsigaubė brangiu apsiaustu, kuris nei sensta, nei suplyšta. O vis dėlto antroji, dar aiškiau trečioji karta šūkteli, kad drabužis nusidėvėjęs, kad jo spalvos ir sukūrimas nebetinka šių dienų viešumai. Netaip jau seniai jaunimas varžėsi jungtis į komitetus, valdybas bei kitas kokias vadovaujančias vietas dėl nepakankamo lietuvių kalbos mokėjimo. Bet tas laikotarpis jau pasibaigęs. Antrosios kartos "invazija" su gyvenamojo krašto kalba nebe grįžtama yra užėmusi pagrindines lietuviškojo gyvenimo pozicijas, ir lietuvių kalbos klausimas nebeturi jokios stabdomosios galios. Vyresnioji karta, retėjanti ir nykstanti, negali užsimerkti prieš šią tikrovę ir nesutikti su laiko tėkme, kuri visuomet būna pati geriausia kompromisų tarpininkė. Tačiau tolydžio ryškėja jau nebe kalbos problema, bet kažkas iš kitos pusės. Štai antrosios kartos veikėjas kalbina (greičiausiai ne lietuviškai) savo gerą pažįstamą jungtis į jaunimo organizaciją, kurioje beveik visi to paties amžiaus, šnekančys ta pačia kalba, baigę panašias mokyklas, susipratusių lietuviškų šeimų nariai. Atsakymas — neįdomu, nuobodu. Kalbintis turbūt ir buvo vienas tų, kuriam lietuviškos veiklos apdaras ne to sukūrimo.

V ISAIP galima žiūrėti į daiktus, į žmones, į atliekamus uždavinius, apskritai į visą gyvenimą. Kiek žmonių — tiek galvų. Tačiau į požiūrius nekreipti dėmesio nėra naudinga. Kiekviena pastaba turėtų turėti atitinkamą vietą veiklos planavimuose. Jeigu jaunas žmogus į lietuvišką gyvenimą nesijungia tik dėl to, kad jame neranda įdomumo, kad tenai jam būsią nuobodu, — dalykas vis dėlto skatinantis pagyvoti, ką galima būtų geriau padaryti, kad susidomėjimas atsirastų. Gal iš tikrųjų viskas per daug tempiama ant to paties kurpalio? Gal trūksta išradinimo, kūrybiškumo prieiti prie to paties kitaip? Gal per dideli vienpusiški reikalavimai uždaroje grupėje, kai aplinkui viso to nematyti? Klausimai svarstytini. Tačiau antra vertus, veikla neturi būti vien tik kam nors pataikaujanti. Stengiantis beatodairiškai pataikauti galima viską prarasti arba taip sumaišyti, kad nebus įmanoma atskirti, kas lietuviška, o kas ne. Ne vienam jau ir dabar į akis krinta kai kuriuose užmojuose per stiprus pramoginis elementas. Pasimeta tarp tikslų ir norų, organizacijos supanašėja, nors pavadinimai skirtingi, ir tik išorė tepasako apie priklausomumą. Kokybės sumenkimas sukelia abejonių ir dėl pačių tikslų. Todėl veiklos planuotojams reikėtų nepamiršti seno lietuviško posakio apie sotų vilką ir sveiką avį. Rimtai ieškant išeičių, visada galima surasti tinkamą pusiausvyrą tarp to, kas mėgstama ir kas darytina. Bet koks per ryškus nusvyrimas į vieną pusę dažniausiai baigiasi nusivylimu. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Provincija mažina išlaidas

Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien su devynių premjerų delegacija sausio 8 d. išvyko prekybos misijai į Azijos Ramiojo vandenyno pakraštį. Jie lankėsi Pietų Korėjoje, Filipinuose ir Tailandu, pradedant 1997 metams užsibrėžtą ryšių plėtojimą su Azija. Didžiausia nauda bus mažesniems ir vidutiniams verslininkams, kurie galės pasinaudoti šia turtinga pasaulio rinka.

Pietų Korėjoje Ontario premjeras Mike Harris jau pasirašė sutartį su International Contractors' Association of Korea, kuri palengvins Ontario statybos ir inžinerijos firmų bendradarbiavimą su kolegėmis Pietų Korėjoje, atvers duris ir naudingas rinkas ir vieniems, ir kitiems. Kvebeko premjeras Lucien Bouchard pranešė, kad Hydro Quebec energetikos bendrovė, susitarus su Korean Energy Power Corp., statys dvi jėgaines Kambodijoje ir Laose. Pietų Korėjoje vyksta aršūs darbininkų streikai dėl naujų griežtų darbo įstatymų. Svečiai nekommentavo šio vidinio reikalo. Abi valstybės yra narės Tarptautinės darbo organizacijos (ILO), kuri rūpinasi darbininkų teisėmis.

Filipinuose daugiausia dėmesio buvo atkreipta į vaikų įdarbinimo problemą, kurios iš-

sprendimui prezidentas Fidel Ramos yra sudaręs penkerių metų planą. Jis prašė Kanados pagalbos šioje srityje bei prekybos plėtojimui, kuris palengvintų didelį skurdą kenčiančiam kraštui. Filipinuose Kanada jau vykdo 600 šalpos projektų. Besilankantiems 400 kanadiečių prekybininkų gali būti naudingas Filipinų žengimas nauju pramoniniu keliu.

Ontario švietimo ministras John Snobelen sausio 17 d. pristatė parlamento neeilinei sesijai vadinamą "Fewer School Boards" įstatymą, kuriuo bus keičiama mokyklų tarybų sandara ir skaičius. Tarybų narių pareigūnų (trustees) skaičius bus mažinamas nuo 1900 iki 700, jų uždarbas ribojamas — aukščiausias atlyginimas bus \$5,000 (kai kurie Toronto mokyklų tarybos pareigūnai gavo \$49,000 per metus). Vietoje 129 mokyklų tarybų provincijoje liks tik 66.

Ontario vyriausybė perims švietimo lėšų tvarkymą nuo tarybų, kurios ligšiol sprendė kasdieninius mokyklų reikalus. Dabar jų vaidmuo bus labiau patariamas. Švietimo išlaidos nebus apmokamos iš nuosavybės mokesčių (property taxes), bet iš pajamų mokesčių. (Nukelta į 6-tą psl.)

LORETOS ASANAČIČIŪTĖS išsvajotos kelinės dalyvė pas Šv. Tėvą JONĄ-PAULIŲ II Vatikane 1996.X.5. Dalyvių sveikinimus bei linkėjimus perduoda vežimelyje sėdintis TOMAS ŠERNAS. Toliau — Vilniaus pedagoginio universiteto choras "Ave vita". Aprašymas — 3 psl. Nuotr. "L'Osservatore Romano"

Baltiečiai dano žurnalisto akimis

"The Baltic Times" 1996 m. 38 nr. Andres Kahar aptaria estų, latvių ir lietuvių tautinį charakterį prisipažindamas, kad tai rizikingas uždavinys, nes daugelis baltiečių guldą galvą už įsisenėjusias nuomones, lyg jos būtų moksliskai patvirtintos

VYTAUTAS P. ZUBAS

Lietuviai

Lietuviams katalikiybė, atsiminimai, kad kadaise su lenkais valdė imperiją, ir pretenzijos į seniausią Europos kalbą yra pagrindiniai ramsčiai. Vilniuje lietuvių tautiškumą, kad patirtis "būti savo namų šeimininkais" lietuvių skiria nuo šiaurės kaimynų latvių ir estų. "Mes šeiminkaujam savo namuose, nes turim tam patirtį". Ne visi lietuvių gyvena aukštinės praeities atsiminimais, bet svečias lankytojas greit pastebi paprastą daugumos lietuvių nuosirdumą.

Lietuviai, kaip ir kiti baltiečiai, didžiuojasi savo kaimiška kilme ir nebando jos nuleisti. Tai turbūt atvirausi iš visų baltiečių: paklaustas kelio lietuvis ne tik nurodys, bet gal net palydės į tą miesto pusę.

Latviai ir estai dažnai rodo pranašumo kompleksą, vadinami lietuvių "daugiau Rytų europiečiais". Jei būtų Rytų europiečių reikiama stoka pagarsėjusio Šiaurės europiečio rezervuotumo, tai lietuvių tokį bruožą turi.

Latviai

Lietuviai ir estai sutinka, kad latviai savo pačių nenaudai yra per daug sumiesčionę ir gal per greit pasiduoda svetimoms įtakoms. Net pačių lietuvių nacionalistai skubotą prisitaikymą pripažįsta. Vienas latvis studentas ekonomistas man aiškino, kad tokį būdą bruožą pabrėžia kitų dviejų baltiečių tautų įprotis "garsiai pūsti savo dūdą". Ryga, nuo seno kosmopolitinis miestas su beveik trečdaliu krašto gyventojų, savaime latviams sudaro miesčioniškumo bruožą, nors ne visi nori su tuo sutikti. "Ryga — ne Latvija", kalbėjo vienas Liepojos gyventojas. Tačiau, atsižvelgiant į miesto kosmopolitinį charakterį ir faktą, kad beveik 70% sostinės gyventojų yra rusakalbiai, norom nenorom latvius verčia būti tolerantiškais ir atviraus švietimui įtakom. Sakoma, kad iš trijų baltiečių tautų, latviai geriausiai kalba rusiškai. Taip pat latviai savo kalboje vartoja daugiau skolinių, dažniausiai angliškių. Visuotinių gyventojų nepasitenkinimą sukėlė Maskvos Ostankino TV transliacijų nutraukimas. Išskyrus nedidelį skaičių nacionalistų, dauguma

Latvijos rusų TV laikė nepažįstamu informacijos iš Rytų šaltiniu.

Estai

Estai, būdami arčiausiai Skandinavijos, nelengvai priėmė rusų kalbą, stengėsi mokytis angliskai ir šiandieną stebina vakariečius šios kalbos mokėjimu. Ugrofinų kilmės baltiečiai be jokių nuolaidų įvykdė ekonomines reformas, kurios būtų nestebinusios net protestantiškos darbo etikos tėvą Max Weber.

Kaip ir kiti baltiečiai, estai mėgsta poilsui išvykti į gamtą, prie senų žemdirbių šaknų. Jie nepatenkinti latvių ir lietuvių lėtesniu žingsniu politinėje-ekonominėje srityje. "Mes kartais svarstom, ar nereikėtų vietoj baltiečių eiti su suomių ir skandinavais. Taip neseniai kalbėjo vienas estų žurnalistas. Tą patį pernai sakė ir buvęs krašto premjeras Mart Laar, susilaukęs latvių ir lietuvių politikų karštų pareiškimų apie trijų tautų bendradarbiavimo reikalingumą.

Latviai taip pat nevengia darbo, bet jų būdas leidžia tuo pačiu laiku truputį ir pasilinksinti. Vienas ekspatriantas pastebėjo, kad latviai visada randa priežastį, nors tai būtų tik šunelio vardadienis, pertraukti darbo dienos monotonią. Tai nereikia, kad estai nesugeba džiaugtis gyvenimu. Estus išskiria šaltas jų rezervuotumas, kurį

amerikiečiai pavadintų "netaštu individualumu".

Latvių ir lietuvių jausmingumas estus erzina. Daugelis latvių save kildina iš ugrofinų. Aukštas politikas esą lengviau atsiduso, kai žinomas akademikas pareiškė, kad latviai artimesni ugrofinams, o ne lietuviams. Nors mokslininkai šiuo klausimu dar nepadarė sprendimų, bet aiškiai matyti kaip skirtingai dvi tautos sprendžia politinius klausimus. Ilgai užsiėmusias jūrų sienų derybas, kur tautinė garbė maišosi su nafta, latvių viešąją nuomonę išsakė premjeras Andris Skele, kaltindamas "užsispyrusius lietuvius". Tačiau lietuvių šiuo atveju parodė daugiau jausmo. Tik atsimink Vytauto Landsbergio pareiškimą apie Lietuvos "ne-nuolaidų kaimyną".

Net po ilgesnės pažinties sunku patikėti, kad tos trys tautos gyvena toje pačioje geografinėje srityje, o ką keikėti apie jų nepažįstanius. Prieš porą metų negausioje politinių mokslų konferencijoje Tartu mieste sėdėjau prie stalo su dviem estais, dviem latviais ir vienu lietuviu. Kai vienas akademikas (danas) tautinio charakterio diskusijose pasakė, kad "vakariečiai nemato didelio skirtumo tarp jų tautų. Jūs visi esate baltiečiai", prie mūsų stalo prisidėjo labai karštos diskusijos.

Lietuvos ambasadorius Š. Amerikaitis dr. A. EIDINTAS sveikina KLB tarybos suvažiavimą 1996 m. lapkričio 30 d. Anapilio salėje Mississaugoje. Nuotr. T. Stanulio

Savaitė Lietuvoje

Laisvės gynėjų diena

Sausio 13 d. iškilmingas Lietuvos seimo posėdis buvo skirtas Laisvės gynėjų dienai paminėti. Dalyvavo aukščieji valstybės vadovai, parlamentarai bei vyriausybės nariai, užsienio diplomatai, teisininkai ir dvasininkai, o taip pat ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę giminės bei artimieji.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Sausio 13-osios atminimo medalius daugiau kaip septynioliesiems Lietuvos laisvės gynėjams. Kaip žinome, 1991-ųjų sausio 13 d. už Lietuvos nepriklausomybę žuvo keturiolika žmonių, keli tūkstančiai buvo sužeisti, apie šimtą liko invalidais.

Vilniuje įsteigtoje Sausio 13-osios brolijos būstinėje sausio 12 d. buvo atidaryta paroda, atspindinti Lietuvos laisvės kovų kelius. Būstinė nuo šio laiko veiks visuomeniniais pagrindais kaip muziejus.

Svarbiausias Laisvės gynėjų dienos įvykis buvo seimo gynėjų pagerbimas prie jiems skirtos memorialo šalia seimo rūmų sausio 12 d. vakare, kai susirinko keli tūkstančiai vilniečių bei svečių, laisvės gynėjų ir jų šeimų, iš ten nuvyko į Nepriklausomybės aikštę, kur buvo uždegti atminimo laužai.

Vienas žemės ūkio politiką

BNS praneša, kad sausio 3 d. Rygoje įvyko Baltijos kraštų žemės ūkio ministerių pasitarimas. Jame pareiškta, kad Baltijos valstybės turėtų vykdyti vieną žemės ūkio politiką, kurią formuojant reikia atsižvelgti į Europos sąjungos normas bei Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimus. Žemės ūkio politika bus ypatingai svarbi kuriant Baltijos kraštų muitų sąjungą.

Lankėsi Latvijos ministeris pirmininkas

"Respublikos" žiniomis, sausio 10 d. Lietuvoje trumpam laikui buvo atvykęs Latvijos ministras pirmininkas Andris Škelė. Neoficialaus vizito metu jis susitiko su Lietuvos ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriu, ilgokai kalbėjosi su seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu. Jie tarėsi apie sausio 1-ąją įsigaliojusią Baltijos valstybių laisvosios prekybos sutartį, vieningos elektroninės sienos apsaugos sistemos kūrimą bei apie gynybinius ir ekonominius Europos sąjungos bei ŠAS (NATO) plėtros reikalus, tačiau sienos Baltijos jūroje nustatymo tema nebuvo paliesta.

Radiacinės saugos centras

Kaip skelbia ELTA, Lietuvoje įsteigta nauja valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos institucija — Radiaci-

nės saugos centras. Pasak jo direktoriaus Albino Mastausko, centras įkurtas remiantis Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) bei Švedijos, Suomijos, Anglijos, Vokietijos, JAV ir kai kurių kitų kraštų žinovų rekomendacijomis. Jo tikslas yra saugoti gyventojų sveikatą nuo galimo žalingo radioaktyvių medžiagų poveikio. Jam pavesta rengti šios srities įstatymų ir poįstatyminių dokumentų projektus bei koordinuoti visą radiacinės saugos sistemą. Švedijos vyriausybė ir Švedijos radiacinės saugos institutas padėjo sukurti šią tyrimų bazę. Lietuvai davė daugiau kaip 100,000 dolerių vertės aparatūros.

Galios sutartis su Gudija

BNS praneša, kad sausio 9 d. Gudijos seimas patvirtino liepos mėnesį Lietuvos ir Gudijos ministerių pirmininkų pasirašytą sutartį, numatančią perduoti Lietuvos teritorijos geodezinius žemėlapius, kurie saugomi Minske. Taip pat buvo patvirtintos kai kurios kitos tarptautinės sutartys. Išliko abejonių, ar antrosios šalys, pasirašiusios šias sutartis, pripažins patvirtintą seimo, kurio tam tikros tarptautinės organizacijos, įskaitant Europos tarybą ir ESBO, nepripažįsta įgaliojimų naujojo Gudijos parlamento, "kuris suformuotas po kritikuojamo lapkričio 24-osios referendumo". Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnas teigė, kad jei diplomatiniais kanalais bus gautas pranešimas, jog Gudijos parlamentas sutartį patvirtino, Lietuvos URM "neturės jokio pagrindo ignoruoti tolesnes procedūras".

Padidinti ambasadorių įgaliojimai

ELTA skelbia, kad Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko potvarkiu Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Justas Paleckis paskirtas ir Lietuvos ambasadoriumi Airijai.

Dr. Vytautas Dambra, Lietuvos ambasadorius Venecijoje, atstovaujantis Lietuvai taip pat Kolumbijoje, Argentinoje bei Brazilijoje, dabar paskirtas ir ambasadoriumi Urugvajui.

Laisvoji ekonominė zona

Gavus Lietuvos vyriausybės patvirtinimą, bendra Lietuvos ir JAV uždaroji akcinė bendrovė "Šiaulių skrydis" pradės įgyvendinti Šiaulių laisvosios ekonominės zonos verslo planą, rašo ELTA. Bendrovė (vienintelė dalyvavusi) laimėjo tarptautinį konkursą, zonoje žada per pirmuosius 20 metų investuoti 523 milijonus litų. Tikimasi per pirmą

(Nukelta į 3-tią psl.)

Šiame numeryje

Veiklos kurpaliai

Organizacijos supanašėja, tik išorė rodo priklausomumą

Baltiečiai dano žurnalisto akimis

Sunku patikėti, kad tos trys tautos gyvena šalia viena kitos

Atskirti lietuviai Lietuvos pašonėje

Nusilepiama lietuviška kilmė, kad lengviau būtų gyventi

Kelonė Romon — įgyvendinta svajonė

Medininkuose išlikęs gyvas T. Šernas palinkėjo Šv. Tėvui sveikatos

Lietuvos esperantininkų kongresas

Esperanto kalbos mokymas yra oficialiai priimtas

Sovietams išduotų kazokų kelionė

Minimi ir lietuviai kaip gabūs ir drausmingi žmonės

Darbdžiaus lietuvių pastogė

Kun. J. K. Butkaus, OFM, neuitas veiklos ir darbų kelias

Tiesos ieškojimo metai

Žurnalo "Iš laisvės" turinys brandus ir įdomus

Iš nakties į rytą

Tėvas ir senelis mylėjo tiesą ir už ją kovojė

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomone.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Naujas katekizmas lietuvių kalba, Lietuvos vyskupų konferencijos pavedimu, išspausdintas 7000 egz. tiražu A. Jakšto spaus-tuvėje, 1966 m. gruodžio 9 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje oficialiai pristatytas per spaudos konferenciją. Katekizmą pristatė arkivyskupas A. J. Bačkis, arki-vyskupas S. Tamkevičius ir įžan-giniu žodžiu spaudos konferenciją pradėjęs kun. A. Belickas, MIC. Išreikšta viltis, kad šis leidinys taps atsinaujimo šaltiniu. Jis su-sietas su Vatikano II susirinkimu, pasauliui rodo tikėjimo doktrinos gėrį ir grožį. Katekizmo parengi-mas užtruko šešerius metus, iš-klausant pasaulio vyskupų, teolo-gų, katechetų nuomonių. Kate-kizmą iš prancūzų kalbos išvertė ses. Birutė Demkutė, vertimo re-daktorius ir koordinatorius buvo Tarpdiecezinės Kauno kunigų se-minarijos prof. Faustas Jončys, talkinamas mons. Vytauto Sidaro ir kun. Vlado Aliulio, MIC. Anot arkivyskupo S. Tamkevi-čiaus, Katekizme randamas nau-jomis įžvalgomis praturtintas Ka-talikų Bendrijos tikėjimas. Nauja-sis leidinys padės tiek kunigams, tiek pasauliečiams pažinti auten-tišką K. Bendrijos doktriną.

Kolpingo šeimų atstovų suva-žiavimas įvyko Kaune 1996 m. lapkričio 30 d. Išrinktas naujas draugijos pirmininkas – Panevė-žio senamiesčio narys J. Beinor-tas, pavaduotojas – S. Morkūnas iš Kaišiadorių vyskupijos. Už ne-veiklumą iš dr-jos pašalintos sep-tynios šeimos. Lietuvoje liko 26 Kolpingo šeimos. Draugiją numa-toma registruoti kaip visuomeni-nę organizaciją.

Tikybės mokytojų konferen-cija įvyko 1996 m. lapkričio 27 d. Šiauliuose. Be katechetų, kunigų, jaunimo organizacijų atstovų kon-ferencijoje dalyvavo arkivyskupas S. Tamkevičius, Šiaulių dekanas K. Jakaitis, katalikų jaunimo or-ganizacijų kapelionas kun. R. Grigas, plačiau kalbėjęs apie jau-nimo problemas ir katecheto vaidmenį mokyklos gyvenime. Pa-sak jo, aplinka, iš kurios vaikai ateina, yra nureliginta ir nužmo-ginta. Būklė blogėjanti. Radijas, spauda ir televizija perša jauni-mui netikras vertybes, iškreiptą pasaulio vaizdą. Pastarųjų metų socialinės permainos ir santvarkų kaita įnešusi "tam tikros destruk-cijos, pyktio, nesaugumo jaus-mą". Tai patiria daugelio Lietu-vos šeimų vaikai. Kalbėti apie są-žinę, dorovę, tikėjimą dažnai esą nebeįmanoma. Gal reikėtų pra-dėti nuo to, kas jiems pažįstama. Tačiau pasiduoti nevilčiai negali-

ma. Arkivyskupas S. Tamkevičius katechetams patarė neapsiriboti tikybės pamokomis, bet skelti Evangeliją tarp šeimų ir mokyto-jų. Konferencijos dalyviai pasisa-kė ir apie vaikus bei jaunimą, ku-rie per Mišias nuobodžiauja. Ar-kivyskupas pripažino, kad "litur-gika Lietuvoje yra bene labiausiai apleista".

Lietuvos naujojo seimo pir-mininkas V. Landsbergis ir daug kitų seimo narių dalyvavo Vil-niaus arkikatedroje-bazilikoje pir-mojo Advento sekmadienio Mi-šiose, kurias aukėjo arkivyskupas A. J. Bačkis ir kreipimės į tiki-nčiuosius pasidžiaugė, kad seimo nariai savo atsakingą darbą pra-deda prašydami Dievo palaimos ir globos. Visus tikinčiuosius ar-kivyskupas kvietė melstis už sei-mo narius ir pabrėžė, kad seimo nariai daug galėtų padėti, leis-dami įstatymus, skatinančius teisin-gumą ir tiesą.

Arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis, lapkričio 25 d. sveikin-damas naujojo seimo narius, kvie-tė darbą pradėti malda ir "aukš-čiausią Išmintį, kurios valia visa yra sukurta". Seimo narius taipgi sveikino Apaštalo Sosto nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia.

Kaišiadorių vyskupijos šei-mos centras 1996 m. lapkričio 27 d. surengė konferenciją "Alkoho-lizmas ir narkomanija". Renginy-s pradėtas malda ir įžanginiu Kai-šiadorių parapijos klebono kun. V. Sudavičiaus žodžiu, kuriame tarp kitų minčių pabrėžtas būti-numas ieškoti būdų pasikelti iš al-koholizmo liūno. Šeimos centro vadovė Nijolė Liobikienė kalbėjo apie šeimos laikyseną, kai joje yra alkoholis. I. Marcinkevičienė, patyrusi alkoholizmo ligos pada-rinius, dabar padedanti gydytis ki-tiems, atsakė į gausius dalyvių klausimus. Lietuvos "Caritas" fe-deracijos darbuotoja D. Gaigalic-nė, su savanoriais iš Anglijos atli-kusi stažą Afrikoje, kalbėjo apie AIDS problemą ir nušvietė tos baisios ligos tiesioginį ryšį tarp narkomanijos ir prostitucijos. Ge-riausia apsaugos priemonė – do-ra, skaistumas ir savitvarda. Moksleiviai labai gyvai domėjosi keliamais klausimais.

ATA

KĖSTUČIUI ŽULIUI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai JUZEFAI, dukrai DONATAI, sūnui VYTAUTUI ir jų šeimoms –

Elena ir Mykolas Zabulioniai
Jonas Zabulionis, Jonas Lasys ir vaikai,
Bronius, Raimundas ir Almis Zabulioniai

ATA

JUOZUI SABALIAUSKUI

į amžnuosius namus iškeliauvus,

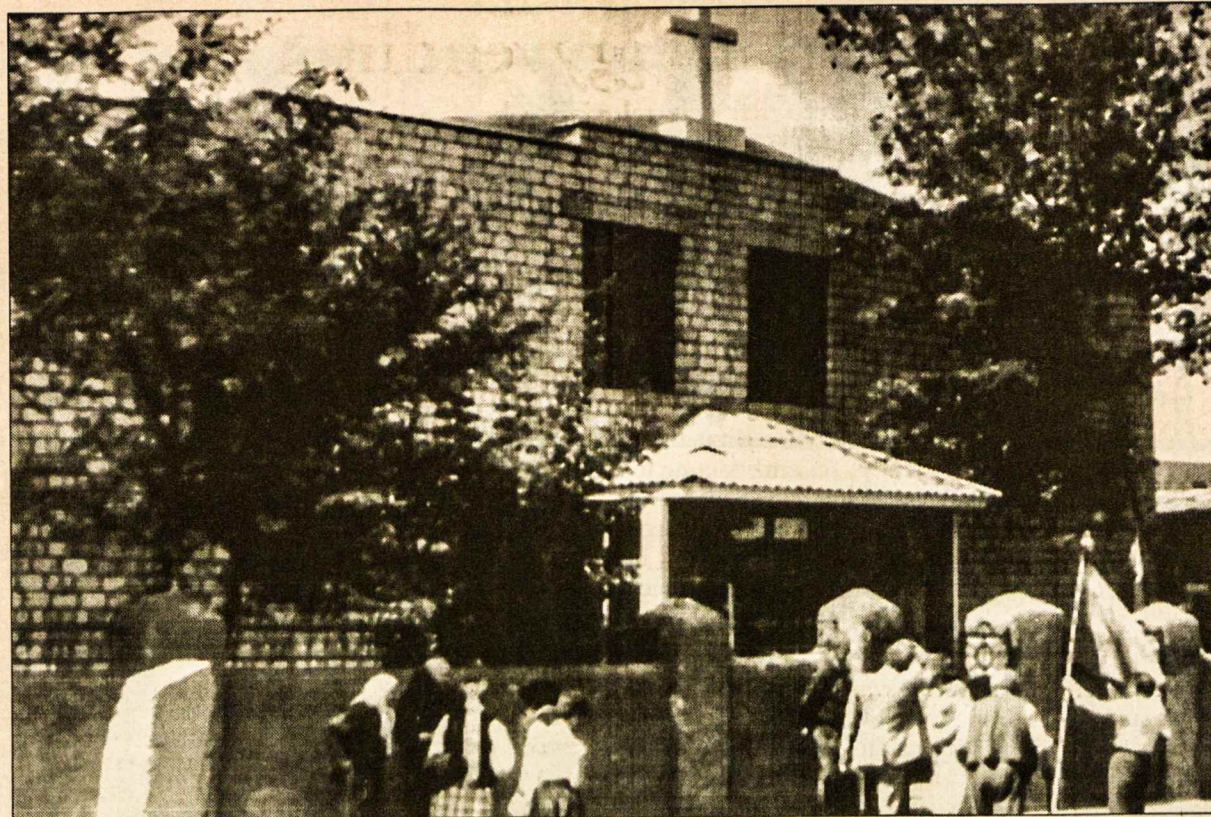
jo žmonai EMILIJAI, sūnams – ANTANUI ir VLADUI, gyvenantiems Lietuvoje, giliausią užuojautą netekties valandoje reiškiamo –

Emerson (Manitoba) bendradarbiai:

J. J. Šarūnai
A. Plenys

A. Rūta
J. Plenys

Juozas Stankevičius

Karagandos lietuvių šventovė iš išorės labai kukli, be bokšto (musulmonai nenori, kad jis lygiuotųsi su jų mečetėmis), bet viduje labai skoningai ir meniškai įrengta a.a. kun. ALBINO DUMBLIAUSKO, SJ rūpesčiu
Nuotr. H. Paulausko

Atskirti lietuviai Lietuvos pašonėje

Pokalbis su naujuoju Lenkijos lietuvių draugijos pirmininku PETRU MAKSIMAVIČIUMI apie Seinijos ir kitų lietuviškų sričių rūpesčius

1995 m. gruodžio mėnesį Lenkijos lietuvių draugijos su-važiavimas nauju organizacijos pirmininku išrinko Petrą Mak-simavičių – 26 metų Vilniaus universiteto istorijos fakulteto absolventą, kilusį iš Seinų kraš-to, Rakelių kaimo. Tai buvo ne tik pasirinkimas labiausiai šioms pareigoms eiti tinkamo asmens; tai buvo kartu ir apsi-sprendimas daugiau dėmesio skirti Sūduvos lietuvių kultūros lopšniui, Seinų kraštu vadina-mam. Lenkijos lietuvių draugi-jos pirmininkas Petras Maksi-mavičius mielai sutiko papasa-koti apie šio krašto lietuvių gy-venimą bei kitas Lenkijos lietu-vių problemas.

– *Neseniai Lietuvos dienraštyje "Respublika" (1996 m. spa-lio 28 d.) Antanas Venckūnas suabejojo, ar Lietuva, būdama sunkioje būklėje, turi rūpintis kaimyninėse šalyse gyvenančiais lietuviais. Kalbėdamas apie Lenkijos lietuvius, jis siūlė Lietuvos vyriausybei sutelkti pagalbą "gy-vybingame Punske", o ne Sei-nuose, kur "tenyktė vietos val-džia (...) didele meile lietuviams nedega". Skirstymas Lenkijoje gyvenančių lietuvių į Punsko (kur jie sudaro gventojų dau-gumą) ir Seinų (kur lietuvių val-sčiuje sudaro 40%) nėra mūsų nauja gaida. Šūkis "Punksas – Lenkijos lietuvių sos-tinė" išgalvotas buvo berods dar giliojo komunizmo laikais.*

– Daugelį metų Lenkijos pareigūnai, masinės informaci-jos priemonės, spauda (neseniai jai "talkinti" pradėta ir Lietu-voje) bando įkalbėti, kad Len-kijos lietuviai nepaprastai stip-rūs tautiniu atžvilgiu, aktyvūs kultūrinėje srityje, ir nuolat jų padėtis gerėja. Atrodytų, kad gyvenime ir stiprėjime dar šimta metų. Dažnai ir mes patys

nesupratome, kodėl mums taip gy-rė ir linkėjo stiprinti mūsų "sostinę" Punske. Padėtis lietu-vių Punske ir Seinijos krašte žymiai skiriasi. Punske, kur daugumą sudaro lietuviai, yra gan palankios sąlygos ugdyti jaunąją kartą lietuviškai. Tai už-tikrina lietuviškos mokyklos, vaikų darželis, kultūros namai, pati lietuviškoji visuomenė. Dėl to nutatėjimas sulėtintas, nors lietuviškas arealas nuolat siau-rėja. Seinijos krašte liko jau tik likučiai to, ką turėjome šio šimtmečio pradžioje. Kitaip ne-galėjo ir būti, nes nutautinimo politika čia visą laiką buvo stip-riausiai vykdoma. Jos tikslas bu-vo vienas – atiboti lietuvius nuo istorinės praeities.

– *Tad kokia dabar padėtis lietuvių Seinijoje?*

– Dažnai mano kolegos len-kai sako, kad reikalavimai įsteigti lietuvišką mokyklą Sei-nuose tai lietuviškų organizacijų vadovų nesveiko mąstymo vai-sius, nes niekaip nepavyksta su-rasti mokinių šiai mokyklai. Ga-lima sutikti su šiuo teiginiu, bet kaip paaiškinti tai, kad pavažia-vus kokį 30 km Punsko link pui-kiausiai veikia lietuviškos mo-kyklos? Ar Punske gyvena kitos kilmės lietuviai? Reikėtų vei-kiau paklausti: kur yra palan-kesnė aplinka kalbėti lietuviškai ir kur saugiau tai daryti? Lietu-vių tėvų Seinuose apsisprendi-mą dėl lietuviškos mokyklos sąlygoja materialinė bazė. Kol nebus atskiro pastato lietuviškai mokyklai ir nepasikeis vietinių lenkų nusiteikimas lietuvių at-žvilgiu, sunku tikėtis esminių pasikeitimų. Nemažai lietuvių Seinuose bando prisitaikyti prie esamų sąlygų, nuslepia savo lie-tuvišką kilmę, vaikus moko tik lenkų kalbos ir lenkiškų maldu, kad jiems lengviau būtų gyventi. Bet ar galima atsiriboti nuo sa-vo tautybės?

– *Minėtame "Respublikos" rašinyje peršama mintis, kad do-mėjimasis etninėse žemėse li-vi-siais tautiečiais – tai kai kurių vi-suomenės veikėjų ir žurnalistų formuojamos nuostatos. Gervė-čiai, Seinai ir Tilžė – tai Lietuvos žemės, dėl lenkų okupantų, Pots-damo konferencijos trumparegių, Paleckio ir Sniečkaus piktavališ-kumo atskirtos nuo motinos tė-vynės. Ten kenčia lietuvių vaikai, prievarta atskirti nuo Lietuvos. Iš kitos pusės, šiame rašinyje sten-giamasi įrodyti, kad vargstanti Lietuva milijonus išmeta Kara-liaučiaus, Gudijos ir Lenkijos lietuviams. Tad, ar Lenkijos lie-tuviai trumparegiai avantiūristai, norintys keisti sienas, ar gorbšūs savanaudžiai, norintys nusiaubti Lietuvą?*

– Teiginys, peršantis mums kokią nors esamų sienų reviziją, ar "nuskriaustų ir skriaudžia-mų" sindromą yra provokatoriš-kas ir visiškai neteisingas. Kita vertus, tai Lietuvos-Lenkijos draugiškų santykių sutartyje tau-tinių mažumų reikalams skirtas visas skyrius, ir tai ne mūsų iniciatyva; priešingai, mes su šiomis nuostatomis susipaži-nomė, kai sutartis buvo pasira-

šyta ir išplatinta Lietuvos spau-doje. Visos demokratinės Euro-pos šalys yra pasirašiusios Hel-sinkio žmogaus teisių deklara-ciją ir ją lydinčius dokumentus, iš kurių kyla valstybės parei-gos tautinėms mažumoms. Kita vertus, jei valstybės taip kovoja dėl savo tautinių mažumų kito-se šalyse teisių, tai ar tos ma-žumos turi moralinę teisę jų at-sisakyti ir ramiai pasiduoti nu-tautėjimo procesams? Kas pa-saulyje tokią mažumą gerbtų?

O dėl mūsų santykių su Lie-tuva norėčiau pastebėti, kad ne visuomet juntame aiškia, apgal-votą politiką užsienyje gyvenan-čių lietuvių atžvilgiu. Šioje srity-jė galima daugiau nuveikti, ir nebūtinai tai turi būti siejama su finansine pagalba. Mes visi suprantame, kad Lietuva yra sunkioje ekonominėje būklėje ir netiesiame į ją išmaldos prašan-čių rankų.

Neseniai man teko dalyvau-ti konferencijoje Vilniuje, kur nustebau išgirdęs kai kurių Lie-tuvos politinių veikėjų balsus, kad Lenkijos lietuvių bendruo-menė nėra politiškai subrendu-si, todėl nebūtina jos atsiklausti rengiant pvz. švietimo, kultūros ir kitas sutartis su Lenkija, ku-riose paliečiami ir mūsų reika-lai. Sprendžiant iš kai kurių Lietuvos politikų pasisakymų, mums kartais atrodo, kad Len-kijos lietuviai trukdo gerinti santykius su Lenkija. Lyg mes būtume "savižudžiai" ir siektu-me tuos santykius bloginti... Mes tik norime atkreipti dėme-sį, kad ne visuomet, pasirašant įvairias sutartis su Lenkija, lai-komasi lygybės principo. Kaip pavyzdį galiu pateikti neseniai pasirašytą bendradarbiavimo su-tartį tarp Lenkijos ir Lietuvos televizijų. Šioje sutartyje visiškai neatsižvelgta į Lenkijos lie-tuvių poreikius bei lygybės prin-cipą.

Aš, kaip istorikas, galiu pa-sakyti, kad šiandien mūsų vi-suomenėje nėra didesnių emo-cijų dėl kadaise pasikeitusių sie-nų. Mūsų tėvai ar seneliai pasi-priešinimo laikotarpį jau seniai išgyveno ir su padėtimi susitai-kė. Esame lojalūs Lenkijos pi-liečiai, bet, iš kitos pusės, suvo-kiamo, kad turime teisę išsau-goti savo kultūrą, nes šis kraštas – mūsų protėvių žemė. Kita ver-tus, mes taip pat galime Lietu-vai padėti, kaip padeda Lenkijai JAV-se ar Lietuvoje gyvenanti lenkų išeivija. Mūsų visuomenė-jė yra gerai išsilavinusių žmo-nių, šiek tiek verslininkų, moks-lo ir kultūros kūrėjų.

– *Kokius svarbiausius dar-bus teks nuveikti ateityje? Ir ko-kios rimčiausios problemos?*

– Šiandien mums rūpi, kad Seinų vardas būtų giliai įrašytas į Lietuvos istoriografiją, kad apie lietuvių tautinį atgimimą Seinijoje ir dabartinę padėtį bū-tų plačiau rašoma, neišskiriant nė mokyklinių vadovėlių. Mums nepaprastai svarbu išlaikyti kul-tūrinį, istorinį tęstinumą. Daž-nai minime, kad XX š. pradžio-jė tautinio lietuvių atgimimo Seinijoje pagrindinė išraiška bu-

(Nukelta į 3-čią psl.)

MIRTIES PRANEŠIMAS

A. a. JONAS RIAUBA

mirė 1997 m. sausio 7 d., sulaukęs 91 metų amžiaus.

Nuliūdime paliko seserį EVELINĄ RUGIENĘ Vokietijoje ir tris dukterėčias su šeimomis. Palaidotas sausio 11 d. šalia savo žmonos Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Šeima

ATA

STASEI GRIGALIŪNIENEI

mirus Čikagoje,

dukrai SIGUTEI ŽEMAITIENEI, sūnui RAIMUNDUI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą –

Danutė, Audronė, Saulius Žemaičiai

ATA

KĖSTUČIUI ŽULIUI

mirus,

dukrai, mokyklos administratorei, DONATAI PUTERIENEI bei jos šeimai reiškiamo gilią užuojautą –

Toronto Maironio mokykla

JAUNYSTĖS DRAUGUI

a. a. JONUI RANONIUI

staiga mirus,

reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą žmonai ALDONAI, sūnui SAULIUI ir dukrai SILVIJAI su šeima –

V. G. Baltrušiai ir šeima

PADĖKA

ATA

MEČIUI PRANIUI

staiga mirus 1996 m. gegužės 15 d.,

sulaukiau daug pagalbos skaudaus išsiskyrimo dienomis. Esu dėkinga kun. Vytautui Volertui už atnašautas Mišias ir atliktas apeigas.

Lietuviškas ačiū taipgi priklauso karsto nešėjams, laidotuvių dalyviams, giminėms, bičiuliams ir pažįsta-miems už jų užprašytas Mišias, atsiųstas gėles, paguodos žodžius, man parodytą nuoširdumą, netekus savo bran-gaus vyro –

žmona Birutė

PADĖKA

A. a. JONAS RANONIS

staiga mirė 1996 m. gruodžio 31 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Eugenijui Jurguiui, OFM, kalbėjusiam Rožinį laidotuvių namuose, klebonui kun. Augus-tinui Simanavičiui, OFM, kun. Liudui Januškaui, OFM, kun. Ed. Putrimui, atnašavusiems gedulines Mišias. Dėkojame kun. Pijui Šarpnickui, palydėjusiam į amžino poilsio vietą, Rožinio drau-gijos nariams, sutikusiems velionį šventovėje su žibančiomis žvakutėmis. Dėkojame visiems draugams bei artimiesiems, da-lyvavusiems laidotuvių namuose, šventovėje ir palydėjusiems į kapines. Dėkojame karsto nešėjams ir visiems už gražias gėles bei užprašytas Mišias, aukojusiems šalpos reikalams Lietuvai.

Ačiū D. Radkieniui už gražias giesmes gedulinių Mišių metu, B. Stanulienei už skaniai paruoštus pietus ir visoms po-nioms už skanias pyragus. Dėkojame visiems už pareikštas užuojautas žodžiu ar raštu. Jūsų nuoširdumas mūsų liūdesio metu mums bus neužmirštas –

žmona Aldona, sūnus Saulius, dukrė Silvija,
žentas Pilypas bei vaikaičiai – David ir Leanne

PADĖKA

ATA

ONAI MITALIENEI

po sunkios ligos palikus šį pasaulį 1996 m. gruodžio 5 d.

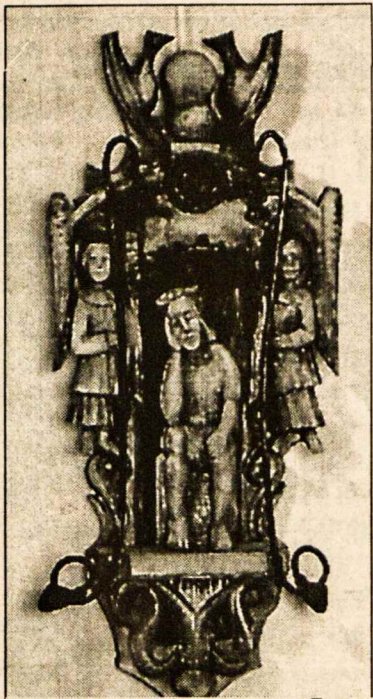
Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kle-bonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Julijui Sasnauskui, OFM, ir kun. Eugenijui Jurguiui, OFM, už Mišias ir maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į am-žino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams, gim-i-nėms, draugams ir pažįstamiems, atvykusiems mus už-jausti ir sustiprinti savo maldomis. Dėkojame už užsa-kytas Mišias, gražias gėles, už aukas padėti Lietuvos alka-niems ir vėžiu sergantiems.

Dėkojame B. Stanulienei už pusryčių paruošimą, mieloms ponioms už gausų pyragų stalą. Ačiū dar kartą visiems, kurie prisidėjo prie mūsų mylimos mamytės pas-kutinės žemiškos kelionės.

Liūdi –

dukters – Laima ir Dana, sūnus Gintas
su šeimomis

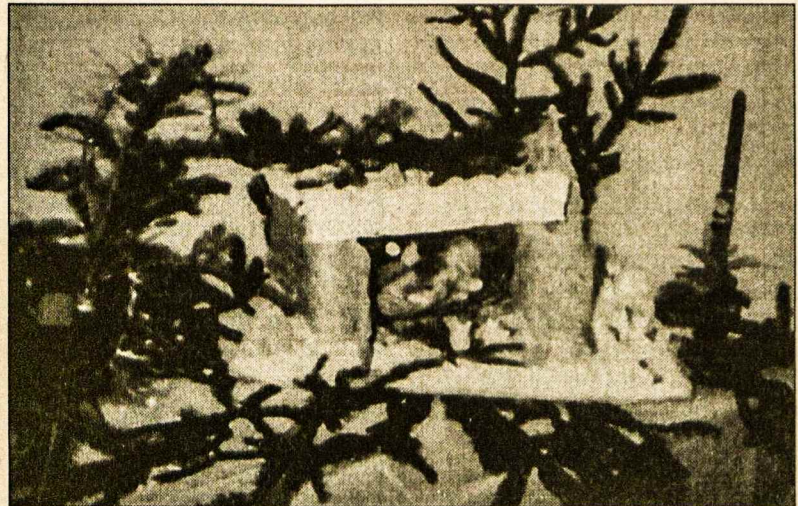

JURGIS DAUGVILA, RŪPIN-TOJĖLIS. Medžio skulptūra
Nuotr. J. Tamalaičio

Laikinosios vaikų globos namų atidarymo šventėje (iš kairės): mons. J. Antanavičius, LKMS pirmininkė Gražina Paliokienė, Žirmūnų seniūnijos seniūnas, namų direktorė Laimutė Makutėnaitė. Šių namų organizatorė bei globėja – Lietuvos katalikų moterų sąjunga

Lietuvos katalikų moterų sąjungos išlaikomuose Laikinosios vaikų globos namuose Vilniuje Kalėdų proga įrengta Betliejaus prakartėlė

KGB rūmai - praeities liudininkas

Jie turi likti kaip archyvinis steiginys, o naujai pastatytieji rūmai turėtų būti skirti išeivijos archyvams

ANTANINA GARMUTĖ, Kaunas

1996 m. gruodį, dar neiškritus pirmajam sniegui, į Vilnių atvyko daugiau nei įprasta buvusių Lietuvos politinių kalinių, tremtinių ir partizanų. Tautžudystės aukų koplyčioje, įrengtoje buvusiose KGB rūmuose, susirinko keli šimtai žmonių. Sukako treji metai nuo akcijos "KGB archyvai – į švarias rankas!" pradžios. Pagal tvarkaraštį buvusiose kameroje budėjo Vilkaviškio ir Šakių apskrįčių atstovai.

Koplyčioje pastaraisiais metais sėkmingaisiais politikalniai ir sostinės visuomenė klausosi koncertų, kuriuose dalyvauja žymūs menininkai, aktoriai, rašytojai, seimo nariai ir kiti visuomenės veikėjai.

Ir šį kartą paminėjimui liūdnai unikalios trejų metų budėjimo sukakties (kažin, ar pasaulyje dar yra vykusio panašaus pobūdžio ir tokios trukmės protesto akcija?) buvo skirtas koncertas – mitingas. Jo organizatorius – rūpestingasis rūmų "šeimininkas" – LPKTS Vilniaus skyriaus vadovas St. Žukas.

Renginyje dalyvavo rašytojas J. Aputis, aktoriai V. Dumšaitis, A. Bražas ("Brač"), prof. St. Sajauskas ir kt. Buvo deklamacijos eilėraščiai, pasidalinta prisiminimais, aptartos politinio gyvenimo aktualijos.

Kalbėjusieji reikalavo užgdyti dar vis neįveiktą negyjančią žaidimą – išspręsti KGB rūmų likimą. Komunistinio žiaurumai, kurie viršijo net fašizmo nusikaltimus, neturi būti užmiršti. Pavasarį prezidento dekretu sudaryta komisija tyrė šį reikalą,

tačiau tik dar sykį sukėlė visuomenės susipriešinimą. Rūmai buvo puikiai restauruoti, iškloti šlifuoti marmuru, juose įkurdinami teismai (numatytas netgi restoranas?).

KGB archyvams valdžiosioji partija LDDP pastatė naują modernų pastatą. Kaip pažymi D. Stancikas ("Dienovidis" nr. 16), "Sumanymas tikrai gudur. (...) Skubama išsijuosus, net norima išvežti neaprašytą archyvą. (...) Pagal tarptautines konvencijas KGB archyvas yra neatsiejama memorialo dalis, taigi turi likti ten, kur buvo suformuotas". Tautžudystės aukų memorialo mokslinė taryba pareiškė, kad buvusiose KGB pastate turi būti Tautžudystės tyrimo centras, KGB archyvai ir muziejus. O naująjį pastatą reikia palikti išeivijos archyvams – ten jiems bus užtikrintos normalios sąlygos.

Gruodžio 8 d. Tautžudystės aukų koplyčioje įvykusio renginio dalyviai pritarė archyvinio steiginio idėjai buvusiose KGB rūmuose. Tikėtina, jog naujoji valdžia šį klausimą išspręs korektiškai, tinkamai įamžindama istorinę atmintį – Raudonojo siaubo nusikaltimus. Budėjimų išvarginti buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai galės likusius prasmingus savo gyvenimo metus ir dienas skirti taip pat labai svarbiams ir skausmingam reikalui – jauniosios kartos auklėjimui. Lankytis mokyklose, vaikų darželiuose ir kitose jaunimo auklėjimo įstaigose, – visur, kur esame gerbiami ir laukiami gyvosios istorijos pamokoms, aukštos dvasinės kultūros ir moralės ugdymui, – yra ne mažiau garbinga mūsų pareiga.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

majį veiklos dešimtmetį įsigyti 125 hektarus zonos teritorijos, investuoti joje 203 milijonus litų, sukurti 9000 darbo vietų. "Siaulių skrydžių" bendrininkai yra JAV investicinis fondas "Baltic Fund", turintis daugiausia bendrovės akcijų, "Philips" firma – svarbiausia investuotoja remontuojant Siaulių oro uostą, o bendrovės patarėjai iš JAV

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252

Greitas pataravimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

yra "The Service Group".

Pirmosios knygos 450-metis

Sausio 8 d. Lietuvoje valstybės lygiu buvo paminėtos pirmosios lietuviškos knygos 450-sios metinės, praneša ELTA. Martyno Mažvydo "Katekizmas" buvo išleistas Karaliaučiuje 1547 m. sausio 8 d. Šia proga Operos ir baleto teatre įvyko valstybinis minėjimas, kuriame kalbėjo sukakties minėjimo valstybinės komisijos vadovas, seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Suroštos įvairios parodos bei dviejų dienų tarptautinė konferencija. Renginiuose dalyvavo žymūs pasaulio baltistai, valstybinių bibliotekų bei UNESCO komisijų atstovai. Sukakties proga išleista 50 litų proginė moneta (sukurta skulptoriaus Petro Mazūro) bei pašto ženklas, kurį paruošė dailininkas Bronius Leonavičius. RSJ

Kelionė Romon - įgyvendinta svajonė

1991 metais Sausio tryliktoją žuvusi prie televizijos bokšto Loreta Asanavičiūtė, būdama gyva, svajojo apie kelionę į Romą. Ta svajonė buvo įgyvendinta 1996 m. rugsėjo 29 – spalio 6 dienomis. Kelionę surengė Italų-lietuvių kultūros centras. Dalyvavo žuvusių Lietuvos didvyrių artimieji ir išlikęs gyvas Tomas Šernas

LAIMA PANGONYTĖ

1996 m. vasarą filmavau Stasės Asanavičiūnės atsiminimus apie dukrą Loretą, kuri 1991 m. sausio 13 d. žuvo prie televizijos bokšto Vilniuje už Lietuvos laisvę. Jos mama man sakė, kad Loreta visą laiką svajojo aplankyti popiežių ir amžinąjį miestą Romą.

Būdama Lietuvos žurnalistė prie šv. Sosto ir Italų-lietuvių kultūros centro pirmininkė, nutariau įgyvendinti Loretos svajonę: surengti kelionę pas Šv. Tėvą Joną-Paulių II į Romą žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę didvyrių artimiesiems. Toje dvasinėje kelionėje dalyvavo sausio 13, Medininkų tragedijos ir pavienių asmenų, žuvusių prie parlamento, tėvai, broliai, seserys.

Labai nudžiugau, kad su mumis sutiko keliauti ir autentiškiausios tų šurpių kovos dienų liudininkas likęs gyvas, bet visam gyvenimui Medininkų munitinėje sužalotas Tomas Šernas.

Skrydį į Romą parėmė Lietuvos oro linijos.

Jau pirmą dieną Romoje prel. L. Tulaba aukėjo Mišias už Lietuvą, o po kelių dienų įvyko ir audiencija pas popiežių. Vilniaus pedagoginio universiteto choras "Ave vita", atvykęs kartu su mumis, per susitikimą su popiežiumi pagiedojo giesmę "Marija, Marija", o Tomas Šernas visų vardu palinkėjo Šv. Tėvui sveikatos ir stiprybės. Tie linkėjimai ir giesmės maloniai nuteikė popiežių, kurio po kelių dienų laukė sudėtinga operacija ligoninėje. Galbūt todėl jis ir pasakė: "Esu laimingas, kad

"Marija, Marija" palydi mane į ligoninę. Ši giesmė man labai patinka". Ta proga įteikiau jam jo mėgstamą Aušros Vartų Marijos paveikslą.

Kitas tris dienas praleidome amžinajame mieste Romoje: susipažinome su krikščionybės centru Europoje, aplankėme katakombas ir Šv. Petro baziliką, išgirdome, kaip kūrėsi Roma, pamatėme pasaulinio meno šedevrus Vatikano muziejuje.

Prie vienos gražiausių vietų Romoje, Trevi fontano, pastebėjau, kaip susimąstiusius mūsų kelionės dalyvių veidus nušvietė šypsena. Arklių skulptūros trykštančiame vandenyje, šviesų žaidimas, garso ir vaizdo harmonija sužavėjo mūsų keliautojus. Prie manęs priėjo žuvusių munitinėje Oravicičiaus motina ir paprašė, kad aš ją įamžinčiau prie šio fontano. Kai aš jau ruošiausi fotografuoti, ji staiga išsiėmė dvi savo žuvusio sūnaus nuotraukas: vieną, kur jis jaunas, sveikas, su vaikišku ant kelių, kita, kur jisai gulį paplūdes kraujuose, sunkiai atpažįstamas. Su ašaromis akyse ji sakė: "Čia taip gražu, aš noriu, kad mano žuvęs sūnus būtų su manimi dabar ir galėtų džiaugtis gyvenimu".

Jeigu tą akimirka būtų matę visi rėmėjai, kurie paaukojo lėšų šiai kelionei, tikrai būtų džiaugęsi, kad jų auka buvo labai prasminga. Ji padėjo šiems žmonėms užmiršti savo skausmą.

Prie fontano privažiavo ir besišypsantis Tomas Šernas. Pagal tradiciją švystelėjo lietuviškas centas ir vandenį. Pasigirdo visų džiaugsmingas juokas, ku-

ris tartum patvirtino viltį, kad jie dar sugrįš į Romą.

Sekandį dieną lėktuvus su mūsų keleiviais jau nusileido Vilniaus orauostyje.

Išgyventos akimirkos prie fontano nedavė man ramybės. Nutariau nueiti pas Loretos Asanavičiūtės mamą ir pakalbėti su ja apie praėjusią kelionę. Besikalbant gimė mintis, kad toji Loretos svajonė, nešanti džiaugsmą žmonėms, niekad nesibaigė!

Tai būtų nauja akcija, kurią pavadintume "Lietuviai, palinkėkite vieni kitiems ramybės ir tautoms taikos". Pradėtume šią akciją jau šį pavasarį per šv. Velykas Jeruzalėje, po to per dvejus metus aplankytume stambiausias lietuvių bendruomenes pasaulyje ir, gavę visuomenės pritarimą, pakviestume bendruomenių atstovus dalyvauti Šv. Petro bazilikos durų atidarymo iškilmėje Romoje 1999 m. Kūčių vakarą, perduotume Lietuvai ir lietuviams palaiminimą XXI šimtmečiui.

Žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę artimieji yra verti būti misijonieriais, jungiančiais išblaškytus lietuvius ir nemimi dabar ir galėtų džiaugtis gyvenimu".

P.S. Mintimis ir pasiūlymais galite pasidalinti: tel. ir faksu Vilniuje 011-370-2-22-33-85, tel. ir faksu Romoje 011-39-6-56-46-422.

Red. pastaba. Šio pranešimo autorė, organizavusi bei aprašiusi atmintiną kelionę, nepažymėjo kada ji įvyko. Iš pridėtų nuotraukų paaiškėjo, kad ji įvyko 1996 m. rugsėjo 29 – spalio 6 dienomis. Nuotraukos ir rašiny pasiekė "TŽ" redakciją 1997 m. sausio 8 d.

Kauno "Rasos" vidurinės mokyklos mokiniai ir mokinės gieda prel. K. SENKAUS surengtoje popietėje "Adventas – Kristaus Karaliaus laukimo metas"

Nuotr. A. Kairio

Kas sunaikino Balį Sruogą?

KAZIMIERAS SKEBĖRA, Vilnius

Profesorių Balį Sruogą pažinau dar "Vilkolakio" laikotarpyje. Paskiau buvau jo studentu. Jis dėstė teatro istoriją, vaidybą ir visa kita apie teatrą kaip retas publicistas. Ypač gražiai pavaizduodavo įvairius personažus nuo Šekspyro iki mūsų laikų.

Atėjo Lietuvai sunkūs laikai. Tas be galo talentingas žmogus persikėlė į Vilnių, ir aš jį retai matydavau. Vėliau – jo be galo sunki dalis Štuthofa konclagerio, Vokietijoje. Kiek vėliau aš pats atsidūriau konclagerio, tik jau sovietiškojo Užpo-

liarijoje. Ten bebūdamas sužinojau, kad B. Sruoga atsidūrė ne Vakaruose, o sovietiškoje Lietuvoje. Supratau, kad jis papuolė ne į žvėries gerklę, bet tarp ryklio dantų. Parašiau jam laišką, kuriame, norėdamas pasiūlyti, nuogastavau dėl jo ateities, ypač kai sužinojau jo charakterį, kad jis ne visuomet gali tylėti.

Didžiausiam mano nusiminimui mano nuojauta pasitvirtino. Jis man parašė graudų užuojautos laišką dėl mano buities ir pridėjo, kad Lietuvos rašytojų sąjungos suvažiavime tas "derži-

morda" Preikšas tarp kitų rašytojų, kuriuos iškeikė, apie B. Sruogą pasakė: "Šitą Sruogą reikia sušaudyti tik už rusų literatūros istoriją". Taip pat rašė kad ruošiasi aplankyti rašytoją Cvirką, kuris dabar esąs Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas.

Dar kartą apgailestavau profesoriaus buitį ir sekančiame laiške parašiau, kad jis visur ir visados būtų atsargus, nieko nekalbėtų apie save, savo praeitį ir ypač apie Štuthofą. Netrukus gavau neilgą laiškutį, pilną didelio tragizmo. "Po to, ką man pasakė Preikšas suvažiavime, aš negaliu nei valgyti, nei miegoti. Negaliu bluošto sudėti, vis vaidenasi, kad tuoj pabėgs iš duris ir paprašys, kad išėčiau į... mirtį. Šitokioje padėtyje aš ilgai ištvirti negalėsiu." Žinoma, tai buvo paskutinis laiškas.

Neužilgo išgirdau, kad B. Sruoga mirė. Pagalvojau, kad taip siaubingai bolševikai sunaikino talentingą poetą, rašytoją, dramaturgą ir visuomenininką. Šiandien, minėdami B. Sruogos 100 – tį, galvoju, kaip siaubingai buvo sunaikintas šitas didelio talento žmogus. Likę visi Lietuvos "kultūrregeriai" tyli, lyg amo netekę, lyg šis didelio talento žmogus būtų miręs natūralia mirtimi.

Žuvusių Lietuvos didvyrių artimųjų kelionės į Romą rengėja žurnalistė ir Italų-lietuvių kultūros centro pirmininkė LAIMA PANGONYTĖ įteikia Šv. Tėvui JONUI-PAULIUI II Aušros Vartų Marijos paveikslą
Nuotr. L'Osservatore Romano

Atskirti lietuviai Lietuvos...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

vo kovos dėl lietuviškų pamaldų šventovėse, bet negalime užmiršti, kad ta kova truko net 70 metų. Tik prieš keliolika metų buvo leista Seinų bazilikoje atnašauti šv. Mišias lietuvių kalba. Pamaldų lietuvių kalba atgavimas buvo mums labai reikšmingas įvykis, bet turime suvokti, kokią didžiulę kainą turėjome sumokėti. Kiek mūsų šiandien beliko Seinijoje? Tad privalome stengtis bent neprarasti to, ką taip sunkiai pasiekėme. Kitas pavyzdys – tai vyskupo Antano Baranausko paminklo statybos istorija Seinuose. Dar prieš I pas. karą Seinų lietuviai buvo sumanę pastatyti paminklą vyskupui ir poetui, bet karas sutrukdė. Nuo to laiko praėjo du pasauliniai karai, keitėsi santvarkos ir žmonės, bet leidimo statybai, bent iki šios dienos, gauti nepavyko.

– *Neseniai buvo įsteigtas Lietuvių kultūrai ir švietimui remti fondas "Seina", kurio vienas svarbiausių uždavinių ir yra lietuvių kultūros paveldo Lenkijoje globa.*

– Taip. Šio fondo įsteigimas – tai galbūt paskutinis mūsų bandymas sulėtinti lietuvių nutautimą Seinijoje. Fondo "Seina" tikslai aiškūs: parodyti šio krašto lietuviams, kad lietuvių galima žiūrėti kaip į asmeninę vertybę. Bet tai sunkus uždavinys. Ar fondas "Seina" sugebės rasti pačius tinkamiausius veiklos būdus, paaiškės, bet šiandien yra akivaizdu, kad mums reikalinga kitų pagalba. Gražiai skamba šio fondo statute įrašyti teiginiai: remsiame lietuviškas mokyklas, lietuvių kalbos mokytojus, lietuvių kultūrą Seinijoje. Tam visų pirma reikia paskatinti žmones, kad suvoktų save kaip šios žemės šeimininkus. Ilgai peršamas Seinijoje lietuviams nepilnavertškumo, žemesnės kategorijos piliečio kompleksas per dešimt metų giliai paveikė mūsų sąmonę. Jeigu mums pavyktų sukaupiti lėšų, norėtume įsteigti Seinijos jaunimui stipendijas

tiek mokslui lietuviškoje Punsko gimnazijoje, tiek studijoms, ypač Lietuvoje. Antra svarbi mūsų veiklos kryptis – veikimas į lenkišką vietos visuomenę tolerancijos, geresnio supratimo ir pažinimo linkme. Skatinsime abiejų tautybių jaunimo bendradarbiavimą, kviesime taip pat jaunimą iš Lietuvos.

– *Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas, kuris įvyks šiais metais Lietuvoje, nutarė į Seinijos ir Punsko kraštą suorganizuoti dalyvių išvyką, nors esame girdeje, kad buvo pasiūlymų net seimą organizuoti šiame krašte?*

– Tai galėjo būti neeilinis įvykis mūsų krašto istorijoje. Na, bet džiaugiamės tuo, kas bus. Pasaulio lietuviams norėsi parodyti mūsų kraštą, supažindinti su gražia jo istorija, ryšiais, kurie jungė šio šimtmečio pradžioje į kraštą su Europos, Š. Amerikos lietuviams. Primsime daug įžymių švietėjų, kultūros, politikos darbuotojų. Primsime Seinų kunigų seminarijos auklėtinio kun. A. Miluko nuopelnus kuriant lietuvišką spaudą JAV, vyskupo Pr. Bučio ir prel. M. Krupavičiaus nuveiktus darbus, "Saltinio" leidyklos bendradarbius, ir daugelį kitų. Džiaugiamės, kad užmegsime bendradarbiavimą ir ryšius su pasaulyje gyvenančiais lietuviams, lietuviškoms organizacijomis. Jie yra būtini. Galbūt patys turėtume parodyti didesnę aktyvumą, ieškoti bičiulių, glaudžiau bendradarbiauti su Lietuvos ir pasaulio lietuvių spauda. Gal galėtume Sūduvos kraštu sudominti ir verslininkus tiek Lietuvoje, tiek Vakarų pasaulyje. Įsteigta speciali laisvos prekybos zona Suvalkų regione sudaro neblogas užsienio kapitalo investavimo sąlygas.

Pabaigoje noriu nuoširdžiai padėkoti "Tėviškės žiburių" redakcijai už nuolat rodomą dėmesį Lenkijos lietuviams ir ypač tų mūsų Sūduvos kraštui. Jūsų dėmesio ir nuoširdumo dėka niekuomet nesijautėme vieni.

Kalbėjosi –
Živilė Makauskienė

VADOVAS

MĖNESINIS LAIKRAŠTIS,

skiriamas dvasiškiams lietuvių reikalams.

Nr. 1.

SEINAI, SAUSIO 8 (21) d. 1914 m.

Metal V.

SPINDULYS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS.

№ 7.

SEINAI, VASARIO 21 (8) d. 1911 m.

M. VI.

Seinai – kadaise buvęs lietuvių kultūros centras. Nuotraukoje – ten kai kurių lietuvių laikraščių vinjetės. Dabar Seinai yra Lenkijos teritorijoje, kur lietuvių gyvena priespauda

LAISVOJE TĖVYNĖJE

„ŠEŠUPĖ“ NUKRITO NEMUNAN

Tragiškai baigėsi mėgėjiškos konstrukcijos lėktuvo „Šešupė-2“ skrydis virš Nemuno Prienų rajone prie Pociūnų aerodromo. Nemunan nukritusiam lėktuve nuskeno jo marijampolietis konstruktorius Algis Kašuba ir ukmergiškis aviacijos mėgėjas Andrius Pareika. Gyvas išliko tik su jais skridęs mėgėjiškos lėktuvų ukmergiškis konstruktorius Vyngintas Laužadis, krintančios „Šešupės-2“ atsitrenkimo išmestas į vandenį ir išplaukęs krantan.

ŽYDŲ KNYGOS NEIŠMĖTYTOS

Užsienio spaudoje buvo pasirodžiusių pranešimų, kad Vilniuje nuo sunaikinimo išgelbėtos senosios žydų knygos bei jų periodikos leidiniai netinkamai ir netvarkingai saugomi. Dėl tų gandų Lietuvos seimo pirm. Vytautas Landsbergis su liudininkais apsilankė valstybinės M. Mažvydo bibliotekos bibliografijos ir knygotyros centre. Ten saugoma 51.000 knygų jidiš ir hebrajų kalbomis. Du trečdaliai jų jau sutvarkytos, o kitos laukia savo eilės. Nė viena tų knygų nesimėto ant grindų. Jos dabar tvarkomos, mikrofilmuojamos, įtraukiamos į katalogus. Saugykloje ant grindų nematyti ir periodikos leidinių. Kai bus pastatyta nauja saugykla M. Mažvydo bibliotekai, joje planuojama įrengti ir specialią judaistikos saugyklą.

MILIJONAI VOKIŠKŲ MARKIŲ

Aurelija Liaušienė 1996 m. gruodžio pradžioje „Lietuvos aide“ paskelbė pranešimą apie Lietuvą jau pasiekusius du milijonus Vokietijos markių. Jie buvo paskirti prieš ketletą metų nacių koncentracijos stovyklose nukentėjusiems gyventojams. Tokių dabartinėje Lietuvoje yra vos keli tūkstančiai. Lietuvos vyriausybės markes nutarė panaudoti bendriems sveikatos bei socialinės apsaugos ir darbo ministerijos reikalingams. „Lietuvos aide“ jau buvo rašyta, kad nevisi tokiu dviejų milijonų markių paskirstymu yra patenkinti. Tad buvo padaryta nežymių pakeitimų. Vienas milijonas markių teko dviem Vilniaus ligoninėm, už markes galėsiančiom įsigyti gydymui reikalingos aparatuūros. Antrasis milijonas markių buvo išleistas Veisiejuose, Lazdijų rajone, pastatytiems senelių globos namams įrengti. Juose bus 100 gyvenamųjų vietų. Pirmenybę ten apsigyventi turės nacių aukos. Tokių globos namų betgi nenori Lietuvos geto kalinių pirm. D. Gelpernas bei kitų Lietuvos žydų organizacijų nariai, kuriems priklauso turbūt didžioji dalis iš

Vokietijos gautos pinigines kompensacijos. Jiems, matyt, geriau būtų atskiros kompensacijos Vokietijos markėmis.

TRYS PULKININKAI IŠ JAV

Naujoji ministerio pirm. Gedimino Vagnoriaus vyriausybė patarėjais yra pakvietusi tris lietuvių kilmės pensijon išėjusius JAV pulkininkus. Vidaus reikalų ministeris Vidmantas Žiemelis savo pavadojotoju, atsakingu už pasienio policiją, pasirinko JAV karo aviacijos plk. Romą Kiliakauską, pustrėčių metų dirbusį patarėju JAV ambasadoje Vilniuje, gerai susipažinusių su Lietuvos pasienio problemomis. Krašto apsaugos ministerijon, atrodo, įsijungs jūros pėstininkų plk. Algimantas Garsys ir JAV armijos plk. Jonas Kronkaitis, vadovavęs Vašingtone įsteigtam Baltijos institutui, jungiančiam pensijon išėjusius lietuvių kilmės JAV atsargos karininkus. Jo vadovaujama jų grupė yra paruošusi „Lietuvos valstybės struktūrinės apsaugos“ planą, atmetantį mažai valstyvei pradžingą teritorinės gynybos strategiją.

KULTŪRINĖ ŠVEDŲ DOVANA

Egidijus Skarelis primena „Dienos“ skaitytojams, kad švedų visuomenė prieš penkerius metus surinko 600.000 kronų Lietuvos kultūrai paremti. Ši auka paskatino įsteigti Baltijos kultūros fondą (BKF), turintį savo leidyklą. 1996 m. artėjant prie pabaigos, BKF su Švedijos institutu išleido dvi pirmąsias knygas lietuvių kalba – Jorgeno Veibulo (Jorgen Weibull) „Švedijos istorijos apžvalga“ ir kataloginį albumą „Ričardas Mikutavičius kolekcija. Europos dailė“. Su šiu pirmųjų BKF leidinių iškilmingomis sutiktuėmis Kauno rotušėje „Dienos“ skaitytojus supažindino jos atstovas Egidijus Skarelis. Sutiktuose 1996 m. lapkričio mėnesį dalyvavo dar senosios vyriausybės ministras pirm. Mindaugas Stankevičius, kultūros ministeris Juozas Nekrošius, Švedijos ambasadorius Stelanas Otonosonas, Švedijos instituto Stockholme redaktorė Susan K. Emrich. Dviejų leidinių sutiktuose kalbėjo Kauno burmistras Vladas Katkevičius. Kun. R. Mikutavičiaus eilėraščius skaitė aktorius Algimantas Mašulis, grojo Kauno styginių kvartetas.

AUTORIAI IR LEIDINIAI

I BKF pirmųjų leidinių sutiktuose buvo atvykę ir jų autoriai švedas prof. Jorgenas Veibulas ir kun. Ričardas Mikutavičius, kairnietis poetas. Baltijos kultūros fondas tautų suartėjimo ženklais pasirinko knygas. Švedo prof. J. Veibulo „Švedijos istorijos apžvalga“ nenustebino sutiktuvių dalyvių. Tačiau kun. R. Mikutavičiaus dailės kūrinių rinkinio albumas buvo didelė staigmena dalyvių. Abiejų leidinių niekas nebuvo matęs. Tik iš kataloginio albumo bus galima susipažinti ir su kun. R. Mikutavičiaus Europos dailės kūrinių rinkiniu. Pasak „Dienos“ atstovo E. Skarelio, jis tuos dailės kūrinius savo rinkiniui įsigijo bendraudamas su namo iš tremties sugrįžusiais rusų aristokratais. Jis ir kiti žurnalistai taipgi pabrėžia, kad kun. R. Mikutavičius šį vertingą dailės kūrinių rinkinį yra dovanojęs Kauno M. K. Čiurlionio muziejui. Tad ir Švedijoje išleista kataloginį rinkinio albumą tenka laikyti malonia staigmena kauniečiams. V. Kst.

Vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, aplankė lietuvių parapiją Norwood ir 25 jaunuoliams, -ėms suteikė Sutvirtinimo sakramentą 1996 m. Iš kairės: dr. TOMAS MICHALSKIS, vysk. PAULIUS BALTAKIS, klebonas kun. VINCAS VALKAVIČIUS

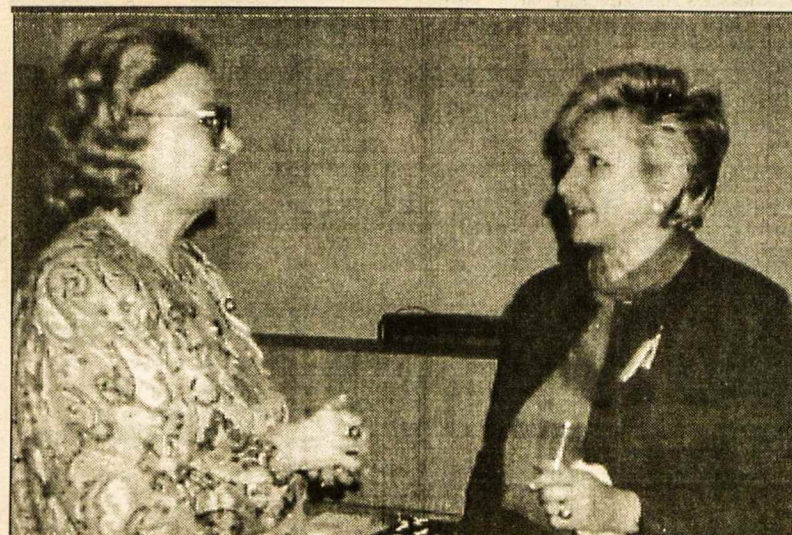
Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyriaus susirinkimas įvyks sausio 26 d. po 10.30 val. Mišų parapijos salėje. Paskaitą skaitys centro valdybos pirm. A. Sungailienė. Po paskaitos - kavutė. Visos parapijos moterys kviečiamos dalyvauti.

PRISIMINDAMI MIRUSIUOSIUS ir reikšdami jų šeimoms bei artimiesiems užuojautas, Kanados lietuvių fondai aukuoja: a.a. Deborah Kristolaitienės atminimui: \$50 - G. O. Melnykai; \$30 - A. B. Šlapkauskai; \$20 - J. M. Gimžauskai, J. G. Kristolaitienės, J. I. Jokūbina, K. L. Meškauskai, J. R. Pleiniai; \$10 - A. Didžbalienė; a.a. Vacio Linčausko atminimui: \$25 - J. E. Bajoraičiai; \$20 - A. Petraitienė; \$10 - P. M. Šiuliai; a.a. Antano Gelžinio atminimui: \$25 - J. E. Bajoraičiai; \$20 - V. J. Pilkauskai, P. Žulys, S. Dalius, A. Br. Pareščiai, P. E. Armonai, J. Stankus, Z. Čekauskas, K. L. Meškauskai, J. R. Pleiniai, K. A. Žilvyčiai, J. G. Kristolaitienės, P. Z. Sakalai; \$10 - P. M. Šiuliai. Terešė ir Juozas Andrukaičiai savo tėvų atminimui Kanados lietuvių fondai aukuoja \$400.

Kanados lietuvių fondas nuširdžiai dėkoja visiems už aukas. **KLK**

„PAGALBAI LIETUVOS VALKAMS“ a.a. Pranas Dailienės mirties metines minint, sūnus Leonas Klimaitis paskyrė \$5000 auką, už kurią nuširdžiai dėkojame. A.a. Leopoldo Banašio atminimui, užjaučiant šeimą ir artimuosius, aukuoja: po \$10 - J. Astas, S. K. Karasikos; a.a. Aleksandro Mikalauskos

Rezoliucijų komisijos narės GRAŽINA PETRAUSKIENĖ iš Londono, Ont. (kairėje) ir VIDA STANEVIČIENĖ iš Hamiltono, Ont. KLB XVI-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime 1996 m. lapkričio 30 d. Anapilio sodybos muziejaus parodų salėje. Nuotr. T. Stanulio

COLDWELL BANKER

Coldwell Banker

D.J. Campbell Real Estate Ltd.

1249 Mosley Street, Wasaga Beach, Ontario L0L 2P0

Ištaigos tel. 705 429-4800

Namų tel. 705 429-8731

Faksas 705 429-4835

Geriausią informaciją, patį geriausią patarnavimą, kokį tik įmanoma teikti, perkant ar parduodant nuosavybę Wasagos apylinkėje jūs gausite kreipdamiesi į

Richard'ą Ratensperger'į.

Skambinkite jau dabar dėl nemokamo jūsų namų ar vasarnamio įkainavimo.

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

Richard Ratensperger, pardavimo agentas

atminimui: \$25 - Kotryna Meškauskienė; a.a. Albino Styrienės atminimui: \$10 - A. S. Urbonavičiai; a.a. Antano Gelžinio atminimui: po \$20 - M. S. Aleksai, K. J. Blekaičiai, O. J. Deveikiai, K. V. Gelžiniai, E. K. Gudinskai, J. J. Kiselaičiai, R. Pakalniškienė, M. J. Rybji, O. B. Steponavičiai, L. D. Stukai; \$15 - D. M. Jonikai; po \$10 - G. Agurkienė, J. Astas, V. Kežinaitis, A. Mačiulaitienė, E. Mažulaitienė, A. S. Urbonavičiai, F. Venckevičienė, P. Vitienė; \$5 - F. M. Gudinskai. Už aukas dėkoja - PLV komitetas

„TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDUI“ a.a. Alb. Styrienės atminimui aukuoja: \$40 - D. Plura; \$30 - V. E. Kairiai; \$25 - J. M. Vizgirdai; \$20 - A. J. Gudavičiai, Alg. Bakaitis, J. R. Pleiniai, J. L. Koperskiai, I. P. Girmiai; a.a. Alg. Meškauskos atminimui: \$20 - J. Z. Rickai.

TĖVYNĖS SAJUNGAI a.a. Alb. Styrienės atminimui aukuoja: \$20 - J. L. Stungevičiai; \$10 - J. Laugailienė.

„VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS“ a.a. Pr. Dailienės vienerių metų mirties prisiminimui sūnus L. Klimaitis aukuoja - \$5000; a.a. Alb. Styrienės atminimui aukuoja: \$140 - Ant. Styras, Arvidas, Daiva ir Vida Vizgirdai; \$100 - Petras, Rima ir Dana Styras; \$50 - L. Plura, Sofija Rakšienė, užjaukdama seserį Z. Rickienę; \$25 - J. M. Vizgirdai, Hamiltono katalikų moterų draugija; \$20 - P. I. Zubai, V. M. Kazlauskai, A. E. Kybartai, M. Pawloke; \$10 - R. Choromanskis, B. Skverekienė.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Vancouver, BC

ALEKSAS DUDONIS SU ŠEIMA iš Hamiltono, Ont. atskikė nuolatiniam gyvenimui į White Rock, BC. Po septyniadešimt metų, kaip rašo Vankuverio laikraščiai, sugrįžo žiemai, ir temperatūra pasiekė 12 laipsnių šalčio. Kalnai pasislėpė rūke ir sniego prikrito iki kelių. Daugelis negalėjo važiuoti ir darbą. Čia niekas kelių nevalo ir druskos nebarsto. Pr. B.

Niagara Falls, Ont.

PER STEPĄ ULBINĄ gautos aukos Senosios Varėnos šventovei 1996 m. rugpjūčio-spali mėnesiais; aukuoja: \$1000 - Stepas Ulbinas; \$500 (amer.) - Bruno Petrauskas; \$100 - Stepas Ulbinas; \$95 - Stepas Ulbinas; \$50 - Jonas Dervaitis, Vytautas Dambrauskas, Bronė Jokušonienė; \$40 - S. Janušonis; \$30 - Stepas Šetkus; \$20 - Vladas Nausėda. Kaip matote iš sąrašo, S. Varėnai didelį dėmesį skiria Stepas Ulbinas, kurio gimtinė yra netoli Varėnos - Ulbinų kaimas. Jis pat daug prisideda prie partizanų atminimo išsaugojimo. Su nuosirdžiu dėkingumu -

Grazina Jaronienė, M. K. Čiurlionio dr-jos Varėnos sk. pirmininkė

Sault Ste. Marie, ON

VINCAS ŽURAUSKAS sausio 11 d. draugų, kaimynų bei bičiulių tarpe atšventė savo 80 metų gimtadienį. Vaisės vyko namuose, kurias surengė jo žmona Onutė. Sukaktuvinėka visos lietuvių bendruomenės vardu sveikino apylinkės valdybos pirmininkas, linkėdamas laimingo gyvenimo, be šių metų ir daug kitų. Buvo įteikta dovanų ir dalyvavusių pasirašytas bendras gimtadienio atvirukas.

MŪSŲ LIGONIŲ skaičius dėl senatvės didėja. Jurgis Skardis jau apie metus gydo ligoninėse. Jo sveikatos būklė negerėja. Paskutiniu metu perkeltas į General ligoninę. Dažnai lankomas rūpestingos žmonos Eleonoros, sūnaus, giminių bei draugų. Stasys Druskis iš Plummer Memorial Public ligoninės perkeltas į Tandercare slaugos namus. Prižiūrimas žmonos Birutės ir aplankomas vaikų, kurie sukūrę šeimą ir įsidarbinę gyvena kituose miestuose. Jadvyga Pareigienė jau ketletą metų kaip gyvena Davey F. J. senelių namuose, 860 Great Northern Rd. Ji prašo tautiečių jos nepamiršti ir dažniau aplankyti. V.V.

Winnipeg, Man.

PARAPIJOS DARBUOTOJŲ POBŪVIS, klebono J. Bertasio, parapijos komiteto ir pačių darbuotojų pastangomis, buvo surengtas šventovės salėje po pamaldų, sekmdienį, gruodžio 29 d. Praeitėje, klebonas atsidėkodamas šventovės darbuotojams, metų pabaigoje juos pakviesdavo į kurį nors restoraną pietų. Grupės daugumą sudarydavo Mišijų patarnautojai, choro nariai ir kiti darbuotojai iš kitataučių lankantių šventovę. Šventovės darbuotojai pasiūlė, kad būtų daug maloniau pobūvių surengti šventovės salėje, laisvesnėje aplinkoje, dalyvaujant didesniai skaičiui darbuotojų: lietuvių ir kitataučių. Vadovaujant parapijos komiteto narei B. Grabienė, filipiniečiai sutiko paruošti karštą maistą ir kepsnius. Susirinkę apie 40 lietuvių ir filipiniečių pakilioje nuotaikoje praleido popietę besivaišindami puikiais patiekalais ir saldumynais. Tikimasi, kad toks pobūvis bus rengiamas mūsų šventovės salėje ir ateityje.

KALĖDŲ PRAKARTĖLĖ šventovėje, kaip ir kasmet, paruošė neeilastamas parapijos darbuotojas E. Fedaras, kuris dažnai talkina šventovės remonto ir puošimų reikaluose.

KLB WINNIPEGŲ APYLINKĖS valdyba praneša, kad Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas rengiamas sekmdienį, vasario 16, Šv. Kazimiero šventovės salėje tuoj po pamaldų. Vinipego ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJOS Vinipego 40 metų sukaktuvių minėjimas yra numatomas š.m. birželio viduryje. Visi būvę vinipigiečiai, išsiskleidę po plačiąją Kanadą ir JAV, yra kviečiami tuo laiku savo atostogas čia praleisti ir dalyvauti sukaktivių minėjime tos parapijos, kurią jį patys padėjo įsteigti. Tikslį minėjimo datą ir programą bus paskelbta vėliau. EKK

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymus ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Romo Kezio vadovaujama sekmadieninė radijo laida "Laisvės žiburs" pernai minėjo veiklos trisdešimtmečio sukaktį. Ši lietuviška radijo programa Niujorke trisdešimtmečio laikotarpyje jau yra turėjusi daugiau kaip pusantro tūkstančio laidų, lietuviams parūpinusi daugiau kaip pusimtį kitų renginių. Trisdešimtmečio minėjimas įvyko lapkričio 2 d. Kultūros židinyje Bruklne. Programą atliko tada JAV gastroliavęs "Keistuolių teatras" iš Lietuvos. "Laisvės žiburio" vedėjas Romas Kezyz buvo planavęs didesnį sukakties minėjimą. Į jį buvo pakviestas net ir iš Vilniaus negalėjusi atvykti "Lietuvos" chorą, kuris, matyt, yra suorganizuotas ar dar tik organizuojamas iš buvusio "Lietuvos" ansamblio narių.

Los Angeles mieste veikianti Amerikos baltiečių laisvės lyga savo posėdį turėjo 1996 m. gruodžio 12 d. Latvių kultūros centre. Lygai dabar vadovauja buvęs Latvijos krašto apsaugos ministeris Valdis Pavlovskis. Jo pirmoji pavaduotoja yra lietuvių atstovė Angelė Nelsienė. Posėdyje dalyvavo Amerikos baltiečių lygos valdybos, tarybos ir patariamiosios tarybos nariai. Jame pagrindinis dalyvavusiųjų dėmesys teko 1996 m. veiklai ir 1997 m. darbo gairėms. Visi ypač domėjosi Karaliaučiaus reikalu paruoštos rezoliucijos HCR 51 įteikimu JAV kongresui. Šiai akcijai yra vadovavusi Angelė Nelsienė. Rezoliucija nepalankiomis nuotakomis buvo sutikta JAV valstybės departamente. Ją betgi sušvelnintą priėmė JAV kongreso atstovų rūmai, o jai pritarė ir senato užsienio reikalų komitetas, užtikrinęs laimėjimą ir senato visumos posėdyje. Tačiau respublikininkai ir demokratai negalėjo susitarti dėl abiem partijom priimtinių teisėjų šios rezoliucijos bei kitų projektų klausimais. Tad baltiečių rezoliucija HCR 51 liko komitete. Ji ir kiti projektai nebuvo formaliai patvirtinti. Lygos posėdyje nutarta Karaliaučiaus klausimą kelti ir šimtas penktojo JAV kongreso posėdžiuose. Rezoliucijos tekstą planuojama perdaguoti.

Brazilija

Brazilijos lietuvių sąjunga savo metinei 1996 m. šventei buvo pasirinkusi lapkričio 9 d., sutapusią su metiniu šešiasdešimpenkmečiu. Buvo prisiminti sąjungos įsteigėjai, tylos minute pagerbti mirusieji nariai. Įvadinio žodžiu šį gražų vakarą pradėjo Brazilijos lietuvių sąjungos valdybos pirm. Algimantas Saldys, raginęs didesnį sąjungos narių skaičių įsijungti į naujos valdybos rinkimus.

Kun. Juozo Šeškevičiaus deimantinę amžiaus sukaktį 1996 m. lapkričio 17 d. paminėjo Šv. Juozapo parapija, po kiekvienierių Mišijų pasveikinusį sukaktuvinių. Apie 150 parapijos organizacijų atstovų sukaktuviniui surengė arbatėlę. Tarp skanių pa-

tiekalų buvo ir didelis sukaktuvinis tortas.

Šv. Juozapo LB choro šešiasdešimtmečiui buvo skirtas koncertas 1996 m. lapkričio 24 d. Sešelių pranciškiečių salėje. Chorus šiam sukaktuviniui koncertui paruošė jų vadovė Elvira Kilčiauskaitė.

Australija

A. a. Elena Kyzelytė-Nagienė, veiki visuomenininkė, mirusi Sidnyje, palaidota buvo gimtųjų Vyžuonų kapinėse 1996 m. lapkričio 9 d. Pranešimą apie jos laidotuves paskelbė Sidnyje leidžiama "Mūsų pastogė", pasinaudodama aprašymu uteniškių laikraščio "Utenis" 1996 m. lapkričio 14 d. laidoje. Karstas su velionės palikais iš Utenos laidojimo biuro buvo atlydėtas prie Vyžuonų šventovės. Ten laukė Vyžuonų miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojai. Gedulines Mišias atnaušo parapijos klebonas kun. Antanas Zulonas, giedant buvusio "Lietuvos" ansamblio narių grupelę. Laidotuvių apeigas Vyžuonų kapinėse atliko ir jautrų žodį tarė Anykščių dekanas kun. Vladas Rabašauskas. Jį, viešintį Sidnyje, velionė buvo prašiusi ją palaidoti Vyžuonų kapinėse ir tarti žodį prie jos kapo. Jos prašymas buvo įvykdytas. Prie kapo taipgi jautriai kalbėjo Lietuvoje gyvenantis velionės svaonis Stasys Nagys ir uteniškiams padėkojęs jos vyras Pranas Nagys.

Lenkija

Suvalkių valstybinės muzikos mokyklos Punsko skyriuje dėstytojais dirba trys iš Lietuvos atvykę dėstytojai: Asta Balandytė - iš Daugų, Vytautas Pečiulis - iš Klaipėdos ir Jonas Zakarevičius - iš Marijampolės. Jie turi šio 56 lietuviško krašto mokinius.

Punsko kraštinis skirtas "Aušros" žurnaliukas 1996 m. užbaigė su jam dideliais pasiekimais. Vyr. red. Aliciją Sitarskienę pakeitė Irena Kasperavičiūtė. Be to, "Aušra", anksčiau spausdinta Seinuose, dabar jau turinti savo kompiuterinę spausdintuvėlę Punske ir tapusi išvairintu žurnaliuku, žada būti pastoviu svečiu. Ji betgi ir toliau lieka vieninteliu lietuvišku periodiniu leidiniu visoje Lenkijoje. Buvusioji vyr. red. Alicija Sitarskienė pasilikė dirbti "Aušros" leidykloje, turinčioje direktorių R. Vitkauską, pavaduotoją S. Birgelį ir vyr. buhalterį B. Vaznelį.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St.,
 Collingwood, Ontario L9Y 2L6
 Pardavodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patarnaus.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar
 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmenines nuo 9.75%
santapas 2.25%	nekl. turto 1 m. 5.200%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius 2.25%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santapuos apdraustas TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius 2.25%	
1 m. term. indėlius 2.75%	
2 m. term. indėlius 3.50%	
3 m. term. indėlius 4.25%	
4 m. term. indėlius 4.50%	
5 m. term. indėlius 4.75%	
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 2.75%	
2 m. ind. 3.50%	
3 m. ind. 4.25%	
4 m. ind. 4.50%	
5 m. ind. 4.75%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be maito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 - 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 - 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas - \$15 (kan.), Amerikos dol. - \$12 (amer.).

Montrealyje - Leonas ir Genė Balašiai .....tel. 514 366 8259
 Hamiltono apylinkėje - Bernardas ir Danutė Mačiai .....tel. 905 632-4558
 Delhi, Simcoe - Andrius ir Gertrūda Usvaltai .....tel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščio, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytui ar Genei K**

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Štai jau naujieji – 1997-ji metai! Vėl tarsi pradėdame gyvenimą iš naujo ir plėsiame šių metų kalendoriaus lapus, tikėdami, kad jie bus geresni už praėjusius. Geresni ne vien tik asmeniniuose gyvenimuose, bet ir lietuviškame pasaulyje, mūsų kultūrinėje, visuomeninėje bei kitokioje veikloje.

Čikagos lietuviai 1997-sius metus iškilmingai sutiko keliuose didesniuose pokyliuose: senajame Jaunimo centre Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centro rūmuose Lemonte. Abiejuose vietose netrūko tautiečių, nestokojo ir skanūs valgių bei gėrimų. Matėsi ir kiek anksčiau iš Lietuvos gautos ir dabar plačiai pasklidusios "Lithuanian vodka" butelių ir vos tik prieš Kalėdas čia susilaukto lengvesnio gėrimo – "Utenos alaus". Beje, šis naujasis gėrimas iš tėvynės Pasaulio lietuvių centre įvykusiame Naujųjų metų sutikimo pokilyje buvo parduavinėjamas po 3 dolerius už buteliuką (kaip ir "Becks" bei "Heiniken" alūs).

Klaipėdiečiai BRONIUS MURAS (dešinėje) ir STASYS JUŠKAUSKAS koncertuoja Čikagos lietuvių "Seklyčioje" Ntr. E. Šulaičio

Čikagos lietuvių radijo programos vedėjas ANATOLIJUS ŠLUTAS protesto demonstracijoje kalbina Marquette parko apylinkės atstovą Nuotr. E. Šulaičio

Šioje vietoje dar tenka pažvelgti į kai kuriuos lietuviškus įvykius ar reiškinius 1996 m. pabaigoje. Visų pirma reikia sustoti ties linksmesniu renginiu "Seklyčio" patalpose lapkričio 27 d. Tą trečiadienio popietę perpildyta "Seklyčio" salė žiūrovų gėrėjosi klaipėdiečių muzikantų iš "Uostamiesčio kapelos" – Broniaus Muro ir Stasio Juškausko dainomis bei muzika. Bronius Mūras, šios kapelos vadovas, yra geras akordeonistas, be to, gerai dainuoja ir puikiai pasakoja. Tad jis dalį programos atliko vienas, grodamas akordeonu įvairių tautų muziką. Tačiau didžioji programos dalis buvo skirta lietuviškai populiariajai muzikai, kurios dalį užsakė patys popetės dalyviai ir kai ką net visi kartu traukė. Tų pagedavimų buvo tiek daug, kad ne viską buvo įmanoma išdainuoti. Popietė buvo baigta gana populiaria, jausminga daina – "Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos".

Šis renginys "Seklyčioje" buvo vienas įdomiausių, 1996 m. čia girdėtų. Ir publika nesigailėjo plojimų atlikėjams. Gaila, kad šių atlikėjų iš Klaipėdos negalėjo išgirsti dar gausnes tautiečių būrys kokioje nors didelėje salėje.

Praėjusių metų pabaigoje Čikagos lietuvių padangė, ypač Marquette parko apylinkės gyventojus, gerokai jaudino vietinės lietuvių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebono ir mokyklos likimas. Nuo Naujųjų metų pensijon išeinant ligšioliniam klebonui kun. J. Kuzinskui, buvo prisibijoma, kad naujuoju klebonu gali būti paskirtas nelietuvis.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykla Čikagoje, dėl kurios buvo kilęs triukšmas, nuskambėjęs vietos žiniasklaidoje Nuotr. E. Šulaičio

Šis reikalas jau prieš Naujuosius metus buvo lyg ir išspręstas, kai iš arkivyskupijos atėjo raštas, pranešantis, kad parapijos administratoriumi paskirtas Šv. Sabina, esančios Bridgeporte, parapijos klebonas kun. M. Yakaitis. Šis kunigas, kuris silpnokai moka lietuviškai, dabar vadovaus dviem, toli viena nuo kitos esančiom parapijom ir vargu ar toks sprendimas patenkins lietuviškosios parapijos tikinčiuosius.

Pats kun. M. Yakaitis Marquette parko lietuvių parapijos parapijiečiams pristatė sausio 5 d. ir kalbėjo per visas Mišias. Per lietuvišką Sumą naująjį administratorių pristatė buvęs klebonas kun. J. Kuzinskas. O kun. M. Yakaitis, sunkokai kalbėdamas lietuviškai, pabrėžė, jog jis čia stengsis išlaikyti visas lietuviškas tradicijas ir gerai išmokti lietuvių kalbą.

Taip pat dar didesnis parapijoje sujudimas buvo dėl ketinimo uždaryti šios parapijos pradžios mokyklą, ją prijungiant prie netolimai esančios St. Adrian parapijos mokyklos, kurioje mokosi tik 104 juodosios rasės vaikai, tuo tarpu kai lietuvių parapijos mokykloje dar yra 244 mokiniai, įvairių rasių jaunuoliai, jų tarpe dar gana daug lietuvių (kai kurie iš jų net neseniai atvykę iš Lietuvos).

Teko dalyvauti šiuo reikalu suruoštame protesto mitinge gruodžio 2 d. vakare prie St. Adrian par. klebonijos, kur vyko posėdis dėl mokyklų sujungimo, kuriame dalyvavo ir vyskupas iš Čikagos arkivyskupijos kurijos. Atėjo ir apylinkės atstovas (aldermanas) Čikagos miesto taryboje Virgil E. Jones, kuris pats būdamas juodaodis, pasisakė, kad apie tokį prievartinį sujungimą negali

būti nė kalbos ir pažadėjo paramą lietuvių parapijos žmonėms kovojant iš savo mokyklos išlaikymą.

Šis mitingas, kuriame viešai kalbėjo pats aldermanas Jones bei kiti pareigūnai, turbūt atgrasino "svieto lygintojus" ir jie tame posėdyje nutarė jų planuotą ketinimą atidėti bent vieneriems metams. Šis mitingas nuskambėjo amerikiečių spaudoje, buvo parodytas ir televizijoje. Apie šią problemą dar ir anksčiau daug rašė didysis Čikagos dienraštis "Sun-Times".

Mitinge buvo pristatytas tikras Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos finansinis pajėgumas ir tikroji padėtis mokinių skaičiais. Mitingo organizatorius ir vedėjas – J. Kulyš. Kaip seksis šiemet šios parapijos mokyklos, bei kituose reikaluose, matysime gal netolimoje ateityje. Tačiau, kaip iš praeitės žinome, su galinčia arkivyskupijos vadovybe yra sunku kovoti. Tą šių eilučių autoriui pabrėžė didysis kovotojas dėl Šv. Kazimiero lietuvių kapinių Algis Regis. Jis nemano, kad geruoju į lietuvių norus bus atsižvelgiama. Jau iš lietuvių rankų išslydo ne vien Čikagoje ar jos apylinkėse buvusi parapija, šventovė, mokykla (daugelis jų buvo uždarytos), o graži, istorinė, seniausioji iš lietuvių maldos namų Čikagoje – Šv. Jurgio parapijos šventovė nugriauta. Praeitės pavyzdžiai nerodo prošvaisčių, bet, reikia manyti, kad ir ateityje lietuvių lengvai nepasiduos.

Didžiojoje spaudoje retai tegalim ką nors pozityvaus užtikti. Šiek tiek buvo rašoma apie Marquette parko lietuvių parapijos mokyklos ir klebono problemas,

Lietuvos esperantininkų kongresas

STASYS GAIDAMAVIČIUS

1996 m. gruodžio 14-15 d.d. Kaune, aukštesniosios tekstilinių mokyklos susirinkimų salėje, įvyko 32-asis Lietuvos esperantininkų kongresas, į kurį suvažiavo apie 300 dalyvių. Atvyko ir svečiai iš Latvijos, Gudijos (Baltarusijos), Lenkijos. Atidarant kongresą Kauno kultūros namų profesionalus choras "Gintaras", vadovaujamas Leonkadijos Januškienės, sugiedojo esperantininkų himną, padainavo keliolika lietuvių liaudies dainų esperanto ir lietuvių kalbomis.

Veiklos apžvalga

Tai, kas buvo padaryta 1996 m. apžvelgė Lietuvos esperantininkų sąjungos pirmininkas Povilas Jegorovas. O padaryta buvo nemažai. Jis kalbėjo, kad esperanto kalbos mokymas išlieka pirmiausia Lietuvos esperantininkų sąjungos veiklos kryptimi. 1996 m. sausio mėnesį esperanto kalbos kursai vyko Vilniuje. Juose dėtė mokytojas iš Brazilijos Aristophio Andrade Alves Filho. Panašūs intensyvūs nemokami vieno mėnesio kursai tiesioginiu metodu (nevar-to-

tačiau to negalima priskirti prie teigiamų dalykų. Prieš Kalėdas vietos lietuviams spaudoje dar buvo pateikta šventinė "dovana", kai "Chicago Tribune" išspausdino rašinį su didoka antrašte – "Lithuanians sentenced in car-theft ring". Jame buvo rašoma apie du lietuvius – Rimantą Zalagaitį (30 m. amžiaus) ir Artūrą Kisielių (27 m.), kurie vogė "Mercedes-Benzes" bei kitus prabangius automobilius ir juos siųsdavo į Rytų Europą. Pirmajam iš jų paskirta bausmė 37 mėnesiai, o kitam 22 mėnesiai kalėjimo. Atlikę bausmę, nusikaltusieji būsią deportuoti.

Zinioje teigiama, jog teisėjas Harry Leineweber paminėjo ypatingus Zalagačio sugebėjimus: nemokėdamas angliškai, įstengė vadovauti vagių gaujai, kuri atlikdavo sudėtingas operacijas. Gaujai dar priklausė kiti du mūsų tautiečiai iš Lietuvos – Marius Vosilius ir Renatas Federavičius, bet jie prieš pat teismą prisipažino kaltais, ir bausmės, atrodo, bus paskirtos vėliau.

jant lietuvių kalbos, kadangi Brazilas jos nemokėjo, o esperanto kalbą mokant užtenka mostų, metodinių priemonių) vyko ir kituose miestuose. Kovo mėnesį esperanto kalbos kursai mokytojams vyko Marijampolėje. Juose dėtė mokytoja iš Lenkijos Evva Bondar. Balandžio mėn. tokie kursai vyko Šiauliuose. Juose dėtė bulgarias Marin Bacev. Jo dėstomi kursai vyko ir Kaune, Klaipėdoje. Lapkričio ir gruodžio mėnesiais esperanto kalbos kursai pradedantiesiems vyko Kaune. Juose dėtė aktyvus Lietuvos esperantininkas Vytautas Šauklys. Iš viso šiais metais Lietuvoje baigė esperanto kalbos kursus per 400 žmonių.

Kiti darbai

Šiemet pavyko pasiekti, kad esperanto kalba būtų įtraukta į 1996-1997 mokslo metų bendrąjį lavinimą teikiančių mokyklų mokymo planus kaip pasirinkamąją kalbą, kuri galėtų būti dėstoma privalomai. Esperanto kalbos mokymas yra oficialiai priimtas. Kai kuriose mokyklose Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje, Jurbarko dėtė profesionalūs mokytojai-esperantininkai.

Pasaulinės esperantininkų sąjungos pirmininkas prof. dr. Lee Chong-Yeong vizito Lietuvoje metu 1996 m. balandžio 1-4 dienomis įvyko jo susitikimas su Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo tuometiniu ministru prof. dr. Vladislovu Domarku. Susitarta dėl bandomojo esperanto kalbos dėstymo kai kuriose bendrojo lavinimo mokyklose.

Kaunietės mokytojos Ilonos Sutkevičiūtės iniciatyva Esperantininkų namuose įsteigta šeštadieninė esperanto kalbos mokyklėlė. Esperanto kalbos kursai nuolat vyksta Šiaulių pedagoginiame institute. Klaipėdoje intensyviai kursai vedė svečias iš Pietų Korėjos Choe Taesok.

Toliau kalbėtojas pažymėjo: leisti žurnalą "Litova stelo" (Lietuvos žvaigždė) yra sunku ir sudėtinga, tačiau padėtis vis

dėlto gerėja. Naujasis redaktorius Petras Čeliaskas ši darbą atlieka labai kruopščiai ir atsakingai, žurnalas išeina laiku. Šį žurnalą gauna ne tik Lietuvos, bet ir per 60 šalių esperantininkai.

1996 m. Lietuvoje įvyko keletas tradicinių esperantininkų renginių. Spalio 5-6 d.d. Vilniuje įvyko tradicinis lieteratūrinis renginys "Mūza-96", taip pat tradiciniai renginiai – "Rideto-96" (Šypsena-96) Šiauliuose, jaunimo renginys "Boatado-96" (Kelionė valtimis) Ignalinos rajono ežerais. Esperantininkų sąjungoje šiuo metu yra 788 individualūs ir 32 kolektyviniai nariai.

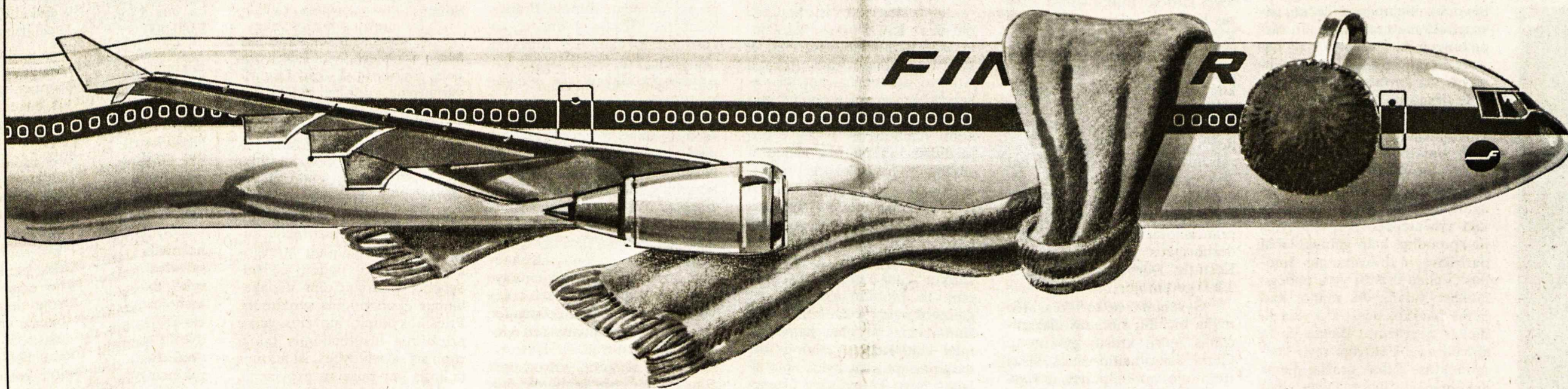
Esperantininkų namai

Esperantininkų namų Kaune veikla pastaruoju metu yra gana aktyvi. Čia nuolat veikia esperantininkų sąjungos būstinė, organizuojanti bei koordinuojanti visą Lietuvos esperantininkų veiklą ir teikianti įvairią pagalbą esperantininkams. Juose veikia keli Kauno esperantininkų klubai. Šiuo metu bibliotekoje yra užregistruota 3204 įvairių knygų pavadinimai. Nemažai knygų bibliotekai padovanojo Konstantinas Puodėnas, Balys Matiukas, Angelė Grigalavičienė, Erikas Laiconas, Antanina Baltrušienė, Petras Čeliaskas ir kiti. Apie 150 knygų atsuntė Švedijos Linpočingo miesto esperantininkų klubo pirmininkas Arne Karlson.

Leidiniai

1996 m. "Lietuvos paštas" išleido Algimanto Piliponio sudarytą ir Adomo Vaitilavičiaus redaguotą žinyną "Tarptautinė pašto tarnyba" lietuvių, prancūzų, anglų, esperanto, rusų ir vokiečių kalbomis, 3000 egz. tiražu. Žinyne pateikiama 1200 pašto terminų šiomis kalbomis. Kitas sveikintinas dalykas yra mūsų tautietės Remi Rudaitytės paruoštas ir Bonoje (Vokietija) išleistas leidinys "Gerda malaperis! Pagalbinė mokymo priemonė lietuvių kalba" bei kiti du leidiniai esperanto kalbos mokytojams. (Nukelta į 6-tą psl.)

WINTER PRICE FREEZE

VILNIUS FROM \$875⁰⁰

Jei žadate šią žiemą keliauti į Europą, dabar yra pats laikas užsisakyti kelionę. Tuo labiau, kad Norvista užšaldė bilietų kainas. Skirkite Finnair linija, pasižymėjusia geriausiomis paslaugomis, patikimumu ir saugumu. Sužinosite, kodėl Norvista savo įgyta patirtimi kelionių surengimo srityje yra pirmaujanti bendrovė kelionėms Šiaurės Europoje. Nelaukite pavasario – skambinkite dabar, pasinaudokite užšaldytomis žiemos kainomis.

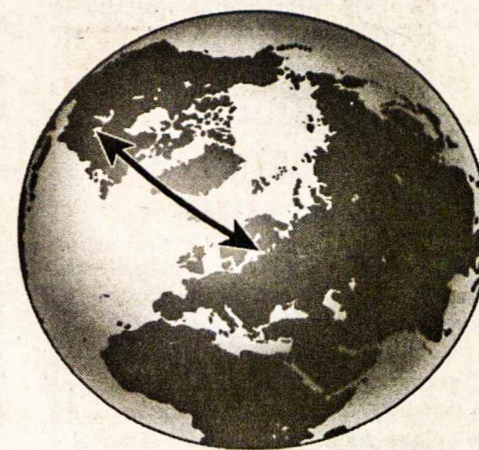
Norvista

Finnair is a partner in AEROPLAN.

GATEWAY TO THE WORLD

Contact your travel agent or call Norvista Tours at (416)222-0203 or 1-800-461-8651.

Finnair flights from New York, with Air Canada connection from/to Toronto, Montreal and Ottawa.

Sovietams išduotų kazokų kelionė

Anglų išduoti vokiečių pusėje kariavę kazakai iš Austrijos buvo gabenami sunkvežimiais Rusijon, kur jų laukė sibiriniai lageriai

LEONAS BALTAUSIS

Graz'o miestas buvo tuo metu (1945 m. birželis) paverstas SMERŠ apklaušinėjimo centru. Ne tik kalėjimas buvo pripildytas kalinių, bet ir daugelis puikiai namų buvo konfiskuota sovietų. Austrai buvo išvaromi, SMERŠ pareigūnai apsigyvendavo namuose, kurių baldai, indai ir visa kita jiems buvo prabanga. Jie to nematė Sov. Sąjungoje. Rūsų būdavo pilnas nelaimingų aukų, kurios visos turėjo praeiti pirmutinį apklaušinėjimą.

***

Kaip savo atsiminimuose rašo Boris Ganusovskis, jis greit prarado laiko nuovoką. Atgabenus iš Jėnuburgo, vėl buvo atimtas laikrodis ir net smulkius daiktus. Sov. Sąjungos maršalo F. I. Tolbukino žodis nedaug ką reiškė. Kazokai čia buvo laikomi daugiausia keletą dienų, vėl pakraunami į sunkvežimius po 30 karininkų ir gabenami į rytus. Tą naktį, kai B. Ganusovskį prikėlė iš miego, atvedė prie sunkvežimio, prie kurio stovėjo jau visa grupė karininkų, atvežtų iš Jėnuburgo. Visi buvo sudodinti ant sunkvežimio grindų. Vilksinės viršininkas labai griežtu tonu pareiškė: "Nesidairykit. Nekalbėkit. Neatsikelti. Jei pajudėsite, bus ženklas, kad norite pabėgti ir bus be perspėjimo šaunama".

Pirmasis sunkvežimis pajudėjo. Vilksinės viršininkas užuot sėdėjęs būdėleje, kur jam buvo vietos, sėdėjo sunkvežimyje, atrodo, jausdamas didelę atsakomybę. Stipriai laikydamas automatą savo didelėmis raudojomis darbininko rankomis, sekė kiekvieną mūsų judesį. Spėjant iš veido ir akių išraiškos, tai buvo geros širdies tipiškas rusiškas muzikėlis, maždaug 35 metų amžiaus. Pirmą kartą gyvenime jis toks didelis viršininkas. Pagaliau neiškęs kreipėsi į B. Ganusovskį, kuris sėdėjo prie jo kairės.

– Ei, tu! – stuktėlėjo jis B. Ganusovskui savo automatu. – Kas tu? Karininkas?

– Taip, karininkas, – ramiai atsakė B. Ganusovskis. Luktelėjęs vėl klausia:

– Daug mūsų belaisvių sušaudei?

– Mes belaisvių nešaudome.

– Meluoi! – Kiek pagalvojęs tarė:

– O iš kur rusiškai moki?

Plk. N. N. Krasnovas, leit. N. N. Krasnovo tėvas, miręs sovietiniam lageryje

– Na, matai, aš toks pat rusas kaip ir tu".

Ir vėl tylė. Kiek pagalvojęs tarė:

– Tu dvarininkas! Dar mažai mūsų kraujo išgėrei? Ir vėl norėjai tą patį daryti?

Tai buvo pradžia 3-jų dienų pasikalbėjimo. Kiekvieną kartą persėdant į naują sunkvežimį viršininkas taip viską sutvarkydavo, kad B. Ganusovskis vis prie jo kojų sėdėdavo. Jam Boris išaiškino, kodėl jie sutiko užsivilkti vokiečių uniformą, prieš ką ir už ką kariavo. Pasakojo, kaip žmonės gyvena laisvuose kraštuose.

"Viršininkas klausėsi labai atidžiai. Praėjo visas jo pyktis, dalijosi 'machorka', liepdavo eiliniui vis atnešti gero šalto vandens. Kišo į rankas pasuktinį duonos gabalą, pats nieko nevalgydamas. Kai mes pagaliau pusgyviai dėl maisto stokos ir baises karščio atvykome į Temišvar kalėjimą Rumunijoje ir pradėjome išsikrauti iš sunkvežimio, jis atėjo pas B. Ganusovskį ir pasakė:

– Na ką gi! Būkite laimingi! – pasakė giliai atsidūšęs ir netikėtai prašnibždėjo, truputį judindamas galvą – ir kodėl jūs mūsų nenugalėjote?"

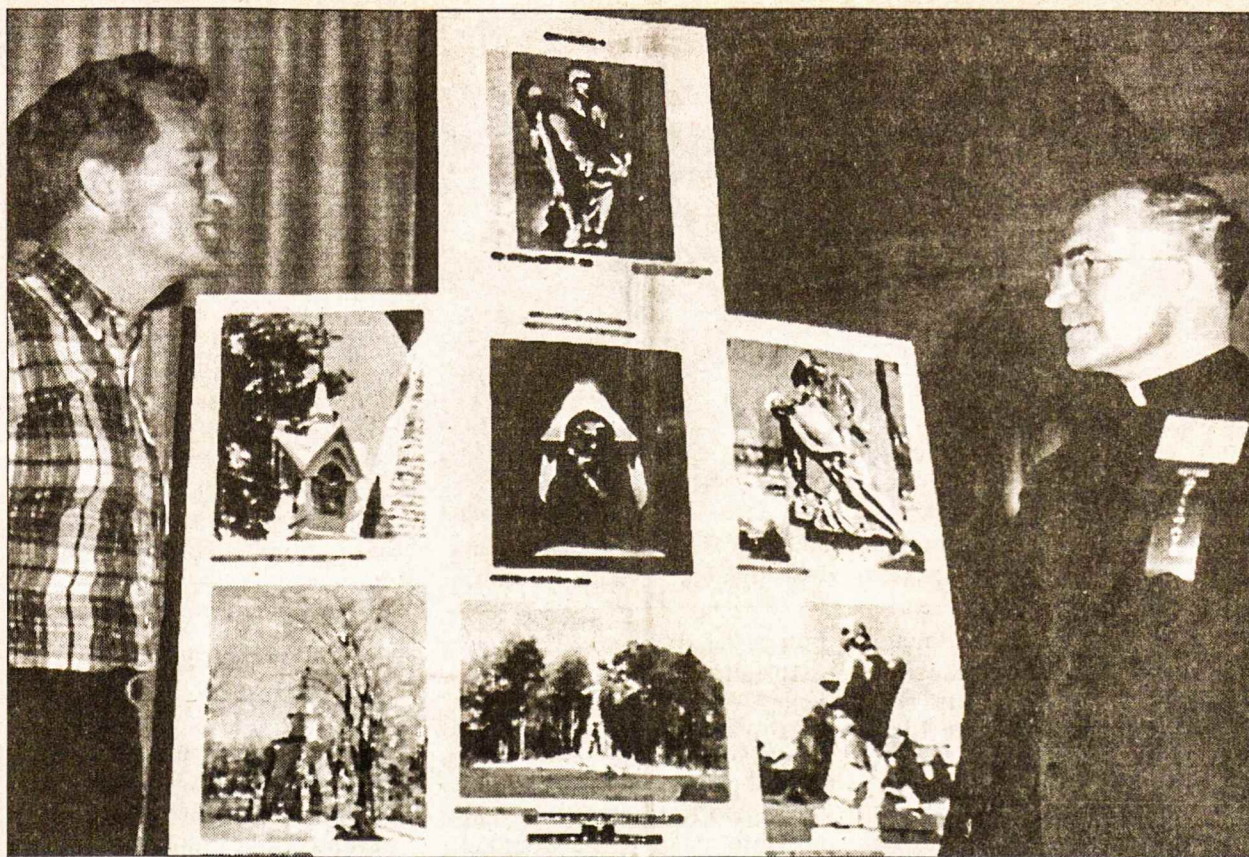
***

"Šalta 1945 m. spalio mėnesio diena. Priėmė akis – begalinės Besarabijos (dabar Moldova) stepės. Mūsų traukinyje tik ką pervažiuo sovietų sieną. Tai štai mano tėvynė, – rašo savo atsiminimuose B. Ganusovskis. – Čia buvo praleistos mano jaunystės dienos. Tai kraštas, už kurį aš buvau pasiryžęs atiduoti savo gyvybę. Keista, bet aš dar turiu jausmus ir išgyvenimus. Reiškia badas ir šaltis dar ne viską maniję sužlugdė. Stoviu ir jaučiu, kad ašaros bėga mano skruostais. Ir kodėl aš verkiu?"

B. Ganusovskis yra ne tik geras žurnalistas, bet ir geras rašytojas. Jo atsiminimai yra labai jautriai ir įdomiai parašyti. Sibire tik vieną kartą sutiko buvusį XV korpo eilinį kazoką. Vežė juos tada traukiniu į kelių stovyklą. Traukinys buvo keleivinis su dviejų aukštų lovomis ir neperpildytas. Jo viršuje gulys vyras, nulipęs žemyn, staiga kreipėsi į jį, sakdamas: "Manęs turbūt neatsimenate, bet aš jus prisimenu. Jūs, 1944 m. vasarą, mūsų eskadrone skaitėte pasikaitą". Jisai sakė, kad visi eiliniai kazokai, kurių dauguma buvo Sov. Sąjungos piliečiai, gavo po 25 metus Gulago. Jų tarpe buvo ir jis.

B. Ganusovskis mini ir lietuvių, su kuriais jam teko vienoje stovykloje būti. Jis mini 12-os vyrų grupę, kurie dirbo visokių specialiųjų darbų stovykloje ir buvo, be to, nepaprastai puikūs sodininkai-daržininkai. Jie išaugindavo tokius puikius agurkus ir tokias gražias gėles, kad visi stebėdavosi. Lietuvius jis apibūdina kaip gabius, labai darbščius ir drausmingus žmones. Vėliau 6 iš tų vyrų pabėgo išsikasę tunelį. Jis mano, kad jiems pavyko, nes į stovyklą jų niekas negrąžino. Baigia jis tą skyrelį apie lietuvių savo atsiminimuose labai gražiai jiems linkėdamas: "Duok Dieve, kad jie pasiektų laisvę ir atsikratytų tų velnių". Kaip jau rašiau, Ganusovskis 1956 m. buvo paleistas kaip Jugoslavijos pilietis ir po 10 metų Gulago vėl grįžo į Vakarų pasaulį.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kun. J. K. BUTKUS, OFM, prie Kryžiaus kelio nuotraukų Kennebunkporto sodyboje, JAV-se. Jis buvo to projekto pradininkas ir vykdytojas, telkęs tam reikalui lėšas

Darbštaus lietuvių pastogėje

Pas kunigą JUOZĄ-KESTUTĮ BUTKŲ, OFM, Kanados St. Catharines mieste po jo kunigystės sukakties apsilankius

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Prieš kelerius metus Vatikano radijuje vartydamas knygas ar įprastinę kasdien gaunamą korespondenciją, užtikau iš Kanados į Amžinąjį Miestą atsiųstą laišką, prasidedantį tokiais žodžiais: "Šv. Tėvo Jono Pauliaus II paskelbto Evangelizacijos dešimtmečio (1990-2000) proga paruošiau pamokslų knygas A,B,C ciklus ir 'Dievo atspindys', proginį pamokslų ir konferencijų rinkinį." Taip rašė kun. Juozas-Kęstutis Butkus (Butkevičius), OFM.

Vėliau pasitaikė netikėta proga pačiam atsidurti kluokioje, nedidelėje Anglų Karalienės vardu pavadintoje šventovėje St. Catharines mieste Kanadoje, kur darbuojasi šis kunigas, 1996 m. liepos 11-ąją paminėjęs pusimčio metų kunigystės sukaktį. Žiūriu į tą metų naštos lenkiamą, bet dar neparklūpdytą pranciškoną ir nejuokiamą mėginu bent apyčiuopomis prisiliesti prie svarbiausių ištaukų, vietų, žmonių ir įvykių, nutikusių per beveik aštuoniasdešimt metų...

Netoli nuo Latvijos pasienio, Darbėnų valsčiuje, yra Grūšlaukio parapija, turinti 1778 m. kunigaikščio Oginskio lėšomis pastatytą medinę šventovę, kurioje Butkus sūnus Juozas-Kęstutis, gimęs prieš pat Kalėdas – Kūčių dieną, 1919 m. buvo pakrikštytas, bet kai stojo pas pranciškonus, dar gavo ir kitą vardą – Mariją. Didėsni miestelis nuo šios žemaitiškos parapijos yra (prie Darbo upelio) Darbėnai. Anksčiau buvęs valsčius, 1940 m. gruodžio 3, kai iš gimtojo Akmenalių kaimo, Grūšlaukio parapijos, į Vakarų pasitraukė jau laikinuosius pranciškonų įžadus atlikęs dvidešimtmetis jaunuolis Juozas-Kęstutis, Darbėnai turėjo apie 2.200 gyventojų.

Gyvenimas be tėviškės, artimųjų, bičiulių žinomas tūkstantams mūsų krašto gyventojų. Gera savo kailių šiuos visus treminio vargus patyrė ir Kęstutis. Berlyne mokėsi vokiečių kalbos, studijavo filosofiją Dorstene, Vestfalijoje, kur 1946 m. rugpjūčio 11 d. gavo kunigystės šventimus.

Vieni metai praslinko lietuvių stovykloje Seedorfe, Vokietijoje. Jaunam kapelionui reikėjo tuokti, krikštinti, laidoti ir... guosti, nors kartais taip stigo pačiam paguodos ir gero žodžio. Per Paryžių 1948 m. spalio 17 d. kun. Kęstutis pasiekė Amerikos žemyną, kur buvo proga pavažinėti po lietuviškas kolonijas, vadovauti lietuvių ir kitataučių dvasiniam susitelkimui įvairiose parapijose.

Matydamas, kaip iš tėvynės išgintiems treminiams reikia spausdinto žodžio gimtąja kalba, ėmėsi plunksnos. Į lietuvių k. išvertė arkiv. Emilio Gery (Emile Guerry) knygą "Pilnatinis Kristus" ("Dans le Christ Total", 1967). Atitrūkęs nuo parapijos reikalų, diena diena gilindamasis į Kristaus, Marijos gyvenimą, mąstydamas

Šv. Rašto žodžius, perskaitęs daug pagalbinės literatūros, sekdamas spaudą ir akliai stebėdamas aplinką, ėmėsi lietuvių k. rašyti nemažą veikalą, kuris sudarė tris pamokslų A,B,C (liturginių metų ciklo) toms – 'Dievo žodis' ir 'Dievo atspindys'.

1963-67 m. kun. Kęstutis – Šv. Pranciškaus III ordino Šv. Kazimiero provincijos direktorius ir Šiaurės Amerikos Šv. Pranciškaus III ordino federacijos narys. Įsigilęs į savo vienuolijos dvasią ir daug meldėsis, jis parašė anglų k. III ordino įstatų, kurie visų provincijų kongrese Filadelfijoje 1967.VI.23 buvo peržiūrėti, svarstyti ir šios federacijos vyriausiojo vadovo nugalėto Romon.

Pranciškonams stinga pastatų, kur galima būtų rinktis jauniems ir seniems, melstis, poilsuoti, atitrūkti nuo kasdienės rūpesčių ir susitikti su savo bendraminčiais tautiečiais. Lėšų stokodami, pranciškonai renka iš geradarių aukas. Šiam darbiui itin daug pastangų įdėjo kun. Juozas-Kęstutis. Jam ne tik lėšos rūpėjo. Pačiam reikėjo susirasti architektus, dailininkus, darbininkus ir net medžiagas. Vienas po kito įdomiais statiniais puošėsi Kennebunkport'o (Kennebunkport, Maine) apinka.

Apie šios vietos istoriją rašo pats kun. K. J. Butkus: "Gražioje Maine valstijos vasarvietėje, kur Kennebunk upė įteka į Atlanto vandenyną, ant jos vakarinio kranto prie paplūdimio yra istorinis lietuvių pranciškonų vienuolynas. Įvažiavę pro jo didžiuosius vartus, atsiduria gražiame ir erdviame parke, kurio dalis yra prižiūrima, o pietinio šono neličia žmogaus ranka. Iš čia juos link atsiveria laukinis gamtovaizdis, kad čia susodinti medžiai gal tik pakentę šiam nuostabiui regionui. Jei prabilitų tos ošiančios galingos pušys ir kai kur išsilikę šimtamečiai ąžuolai, kaip įdomiai klausytumės galiūnų medžių paslapties bylos apie žilą senovę, kai po savo ūksmėmis priglaudė čiabuvių gyvenvietes, tikruosius gamtos vaikus – indėnus. Jau 1604 m. jie pamatė į šią pakrantę išsilaipinusių prancūzų tyrinėtoją Samuel de Champlain, šią vietą pavadinusį Salų Vartais (Port aux Iles).

Kun. Kęstutis yra narys: Kanados lietuvių kunigų vienybės, Kanados lietuvių bendruomenės, ateitininkų, Lietuvos vokiečių, lietuvių katalikų mokslo akademijos. Be to, dirbo su šauliais ir skautais. Daugiausia dėmesio šiuo metu skiria savo misijai St. Catharines mieste.

Kauno centrinis paštas, pastatytas tarpukario nepriklausomybės laikais

Lietuvos esperantininkų...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Kongreso renginiai

Kongreso metu vyko įvairūs renginiai – esperanto kalbos mokytojų seminaras, vertėjų susirinkimas, jaunųjų esperantininkų seminaras, vilnietis Adomas Vaitilavičius skaitė paskaitą "Zamenhofo laikų Kaunas ir Kauno gubernija". Pertraukų metu koncertavo Šiaulių ir Radviliškio jungtinė kaimo kapela, keletą liaudies dainų esperantiškai padainavo Panevėžio esperanto klubo "Svajonė" mišrus choras, vadovaujamas Monikos Vasiliauskienės. Vakare koncertavo Lenkijos grupės, Marijampolės ir kitų klubų savi-veikliniai būreliai. Visą kongreso laiką veikė gausi esperantininkų knygų, ženkliukų ir kitų esperantininkų dalykų mugė.

Veiklos žinios

1996 m. liepos 20-27 d.d. Čekijos sostinėje Pragoje vyko 81-sis pasaulinis esperantininkų kongresas, kuriame dalyvavo 2972 esperantininkai iš 66 pasaulio šalių. Lietuvos esperantininkams atstovavo apie 70 asmenų. Kolektyvinę kelionę į šį kongresą rengė Lietuvos esperantininkų sąjunga. Pasvalietis A. Maruška atskirai atvežė medikų grupę.

1996 m. balandžio 1-4 d.d. Lietuvos esperantininkų sąjungos kvietimas viešojo Pasaulinis esperantininkų sąjungos pirmi-ninkas prof. dr. Lee Chong-Yeong. Jis susitikio su Respublikos prezidentu Algirdu Brazausku, seimo pirmininku pavaduotoju, grupės seimo narių, kultūros, švietimo ir mokslo ministeriais, Vilniaus universiteto rektoriumi, Kauno miesto ir apskritys vadovais, esperantininkais Vilniuje ir Kaune. Vizitas buvo labai veiksmingas. Jis buvo plačiai paminėtas Lietuvos ir esperantiškoje spaudoje.

Nemažai Lietuvos esperantininkų dalyvavo įvairiuose tautiniuose ir tarptautiniuose es-

perantininkų renginiuose užsienio šalyse. Per šiuos metus Lietuvoje lankėsi nemažai esperantininkų iš užsienio šalių: iš Vokietijos, Šveicarijos, JAV, Kanados, Lenkijos, Pietų Korėjos, Austrijos, Belgijos ir kt.

Šiuo metu esperantininkų sąjunga turi galimybę tarpininkauti užsiprenumeruojant bet kurį periodinį leidinį esperanto kalba, leidžiamą bet kurioje šalyje. Suvažiavimo metu visi norintieji gavo svarbiausių leidinių, siūlomų užsiprenumeruoti 1997 m. sąrašą su kainomis.

1997 m. liepos 19-26 d.d. Australijos mieste Adelaidėje įvyks 82-asis pasaulinis esperantininkų kongresas. Jei susidarys pakankamas norinčių dalyvauti kongrese Lietuvos esperantininkų skaičius, Lietuvos esperantininkų sąjunga rengs tokią kelionę.

Ateinančiais metais bus ir daugiau stambesnių renginių. Paminėtini – esperantininkų kultūros festivalis Aalene, Vokietijoje, gegužės mėnesį, Europos sąjungos esperantininkų kongresas Štutgarte, Vokietijoje, VII Europos esperantininkų forumas ir 56-asis Ispanijos esperantininkų kongresas Valensijoje, liepos mėn. – II Europos festivalis Budapešte, rugpjūčio mėn. 33-osios Baltijos esperantininkų dienos Haapsalu, Estijoje.

Bendradarbiaudama su Lietuvos respublikos prezidentūra, Lietuvos esperantininkų sąjunga įsijungė į valstybinę Lietuvos įvaizdžio formavimo užsienyje programą. Lietuvos esperantininkų sąjungos valdybos posėdyje 1996 m. lapkričio 16 d. buvo svarstoma idėja pirmame penkmetėje po 2000 metų Lietuvoje rengti eilinį pasaulinį esperantininkų kongresą. Kviečiame nuolat palaikyti ryšius su Lietuvos esperantininkų sąjungos būstine. Jos adresas: Lietuvos esperantininkų sąjunga, a.d. 167, 3000 Kaunas, lt. 8-27-208503, Lithuania.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

to mokyklų tarybos pirmininkė teigia, kad šis potvarkis prieštaringai piliečių konstitucinei teisei skirti savo mokesčius mokykloms. Švietimo išlaidų mažinimas yra vienas būdas, kuriuo provinciją valdantys konservatoriai stengsis kompensuoti pažadėtą pajamų mokesčio sumažinimą.

Visuomenės ir socialinių paslaugų minister Janet Ecker pranešė sausio 14 d., kad Ontario vyriausybė ruošiasi didelę dalį socialinės pašalpos (welfare), vaikų priežiūros, visuomeninės sveikatos apsaugos, greitosios pagalbos, senelių globos, bibliotekų ir viešojo susisiekimo išlaidų perduoti savivaldybėms. Savivaldybės mokėtų 50% socialinės pašalpos, o provincija sukaupytų \$700 milijonų atsargos kapitalo, kuriuo padėtų savivaldybėms, patiriančioms nepakeliamą ekonominį sunkumą. Priešmokyklinio amžiaus vaikų priežiūros institucijomis taipgi rūpintis savivaldybės, išlaidomis dalinsis per pusę su provincija, kuri ligšiol mokėjo 80%.

Dar \$110 milijonų stengiamasi sutaupyti perleidžiant savivaldybėms visą GO Transit sistemos kainą bei autobusų, tramvajų ir keltų administravimą.

Aplinkosaugos ir energetikos ministerija bus smarkiai apkarpoma nuo sausio 14 d., premjero Mike Harris vyriausybės stengiantis visai pažinti išlaidas. Bus atleisti 186 aplinkosaugos inspektoriai, tyrinėtojai, pesticidų vartojimo tikrintojai ir kiti tarnautojai, iš viso 13% uni-gijų narių. Taipgi atleidžiami 117 ministerijos vedėjų (managers). Tai yra didžiausias šios ministerijos sumažinimas nuo Naujųjų demokratų partijos (NDP) valdymo laikotarpio. Nustojus dirbti atleistiems net 31% ministerijos personalo, sunkiau bus užtikrinti, kad gamta nenukentėtų.

Ontario gydytojų sąjunga (OMA) sausio 11 d. priėmė vyriausybės siūlymą dėl OHIP (Ontario Health Insurance Plan)

provincinės draudimo įstaigos padengiamų pajamų nustatymo. Telefoninėje apklausoje dalyvavo 14,242 iš 28,836 gydytojų, turinčių teisę balsuoti. OMA atstovai sutiko su naujomis taisyklėmis, apribojančiomis gydytojų atlyginimą, kuris vis dėlto pakils 7%. OHIP apmokama gydytojų pristatytų sąskaitų riba bus \$300,000, specialistams \$380,000.

Finansiniai apribojimai bus taikomi naujai įsikuriantiems gydytojams, norintiems dirbti jau visiškai aptarnaujamose vietovėse – didmiesčiuose. Jiems bus mokama tik 70 – 80% jų taikomo atlyginimų, stengiantis paskatinti naujus gydytojus vykti į mažai sveikatos paslaugų turinčias vietas.

Gydytojai nuo šiol sugrįš į normalią darbo tvarką, penkis savaites lėtinę darbo eigą kol vyko derybos. Antroje derybų sesijoje, turinčioje baigtis vasario 28 d., bus tariamasi dėl gydytojų pensijų fondo bei dėl sveikatos draudimo kortelių piktinaudžiavimo.

Gydytojų ir farmacininkų koalicija studijoje, išleistoje Kanadoje, perspėja, kad per dažnas antibiotikų vartojimas gali sumažinti žmonių atsparumą ligoms. Visame pasaulyje ši aktualia problema bus tyrinėjama ir stengiamasi apibūdinti per dažno arba neteisingo šių bakterijas naikinančių vaistų vartojimo pavojų.

Antibiotikų yra dešimtys rūšių įvairioms kūno dalims. Tačiau pastaruoju metu jie taip dažnai prarandami dėl menkiausių peršalimų arba neįveikiamų virusų, kad ligos kaip tuberkuliozė ir meningitas vėl atsinaujina ir nesidaro naikinamos. Taip pat kanadiečiai, vykdamie atostogų į užsienio kraštus, dažnai parsiveža atsparių "superbakterijų". O sukūrus naują antibiotiką, tyrinėtojas užtrunka apie 10 metų, kol jis paleidžiamas į apyvartą.

Kanadoje švietimu dėl antibiotikų rūpinasi PFIZER Kanada vaistų gamybos firma. RSJ

LAIKAS UŽSIPRENUMERUOTI KULTŪROS ŽURNALĄ "NAUJĄJĄ ŽIDINĮ-AIDUS"

Kultūros žurnalo "Naujojo židinio-Aidu" leidėjai kviečia savo prenumeratorius, gyvenančius už Lietuvos sienų, atnaujinti prenumeratą 1997 metams. Taip pat kviečia užsiprenumeruoti žurnalą tuos, kurie jo dar negauna.

"Naujasis židinis-Aidas" yra Amerikoje leisto žurnalo "Aidai" tęsinys. Jį dabar Vilniuje leidžia katalikų intelektualų sambūris jau septyneri metai. Žurnalas pasižymi giliais krikščioniškos pasaulėžiūros straipsniais, literatūrine kūryba, išsamia visuomenine-politine informacija. Tai aukščiausio lygio katalikiškas žurnalas tėvynėje, kuriuo turėtų susidomėti ir užsienio lietuvių žavesiuomenė. Jis išėina 100 didelio formato puslapių leidiniu kas mėnesį.

Metinė prenumeratos kaina – 44 dol. Siunčiamas oro paštu. Lengviausia žurnalą užsiprenumeruoti, siunčiant minėtą sumą šiuo adresu:

Rev. Leonardas Andriekus, OFM
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046, USA

Tiesos ieškojimo metai

„Į laisvę“ žurnalo 1996-ųjų paskutinis numeris

ALFONSAS NAKAS

Jis pažymėtas numeriais 124 (161) ir datuotas 1996 spalio. Skaitytojus pasiekė 1996 m. gruodžio pradžioje. „Draugas“, labai trumpai leidinį apžvelgęs, atspirašė, kad jo spaustuvė žurnalo suvėlino. Žurnalo turinys brandus, įdomus, tad vertas kiek platesnio aptarimo.

Turinio branduolį sudaro paskaitos, skaitytos 1996-ųjų vasaros dviejuose suvažiavimuose: Lietuvos fronto bičiulių (LFB) jubiliejinėje studijų savaitėje JAV, Dainavoje, 1996 birželio 23-29 d.d.; ir Penktojoje Į LAISVĘ fondo lietuvių kultūrai ugdyti studijų savaitėje Telšiuose, 1996 liepos 10-14 d.d.

Prieš pradėdant į turinį gilintis, dar tenka priminti, kad vėl ir vėl žurnale atsispindi autorių rūpestis artėjančiais Lietuvos seimo rinkimais, o kai kurie autoriai prognozuoja rinkimų rezultatus, kai žurnalo skaitytojui rinkimai jau praeity, rezultatai žinomi. Taigi žurnalo „bus“, „įvyks“ reikalauja truputį skaitytojo kantrybės.

Su „bus“ susiduriame pačioje pradžioje, skaitydami K.A. inicialais pasirašytą vedamąjį *Gal paskutinis brandos egzaminas?* Tai – jau įvykusių rinkimų tema. Turinys taupus žodžiais, turtingas logiškais mintimis. Toliau žurnalo puslapiuose skaitysime kitą K(azio) A(mbrozaičio) skalsų žodžiais, turtingą mintimis rašinį, kalbą studijų savaitę Telšiuose atidarant

(Tiesos ieškojimo metai).

Dėmesio vertas Vytauto Bieliausko referatas *Prarastos progos, blėstančios viltys ir ateitis*. Pradžioje autorius rašo, kaip gyvenimas Lietuvoje turėjo klostytis po nepriklausomybės paskelbimo 1990 kovo 11. Medus ir pienas! Iki ... kitame skirsnyje atskleidžiama nyki, skurdi šešerių metų tikrovė. Vėliau pateikia konstruktyvių pasiūlymų, pamatuotai priekaištauja išeivijai už pasyvumą, pateikia keletą konkrečių išvadų. Net keletą kartų prisimena, kad komunistai turėjo tautą atspirašyti, kad to nepadare, ir dabar esą pervėlu. Taip, jie turėjo ir turi ne tik atspirašyti, bet ir žudikai, trėmimų į Sibirį architektai atlikti didesius baismus. Per vėlu? Nejuokaukime! Žydamas nepervėlu nė po 50 metų, į teismus traukiant net savaisios dalinio eilinius kareivėlius.

Teisininkas Jonas Kaivėčius rašo apie Lietuvos teismuose dirbančius žmones, jų problemas (*Teisingumo paieškos*). Pasirodo, ir nepriklausomybė atgavus, likę daug sovietinių įstatymų, ypač kriminalinių ir teismuose tebedirbama buv. sovietinių teisėjų. Teisės mokslų studijuoją ir jau yra baigusio jaunimo, kurio idealizmu autorius viliasi.

Straipsniu *Lietuvos energetika: kelias į Europą ar iš jos* labai kietai prabyla Arimantas Dragūnevičius, Kauno miesto tarybos ir Tarptautinės energetikos

ekonomistų sąjungos narys. Pačioje pradžioje sarkastiškai pavaidavęs seimo ir valdžios „patricijus“, žinoviškai išdėsto elektros bei skystojo kuro eksploataavimo ir kitokias gausias problemas. Nurodo jų svarbą santykiams su posovietinėmis šalimis bei Europa. Šis referatas turėtų atverti akis naujojo seimo nariams ir energetikos planuotojams.

Vladislavas Telksnys įdomiai ir vaizdžiai aprašo čia apžvelgiamo „IL“ pirmtako, rezistencinio (pogrindžio) laikraščio „Į laisvę“ gimimą pirmosios bolševikų okupacijos metu bei sėkmingą leidimą ir visoje Lietuvoje platinimą vokiečių nacių okupacijoje. Vaizdžiai aprašo geros spaustuvės Kauno vienam sandėly įsteigimą bei svarbiausius su laikraščio susijusius darbuotojus. Gyvo liudininko nepamainomas dokumentas! Rašinio antraštė – *Pirmasis ginklas buvo spauda*.

Sekanciu trumpu rašiniu 1941 m. sukilimą prisimenant Pilypas Narutis įvardina laikinosios vyriausybės ministerius bei jiems patikėtas ministerijas ir pateikia komentarų, patikslinimų. P. Naručio minimas ir sukilimo reikalams trumpų bangų radijo siųstuvo konstruktorius *Romas Šatas*. Jis, čia rašančio kaimynas, 1996 m. gruodžio mėnesį atšventė 75-rių amžiaus metų sukaktį.

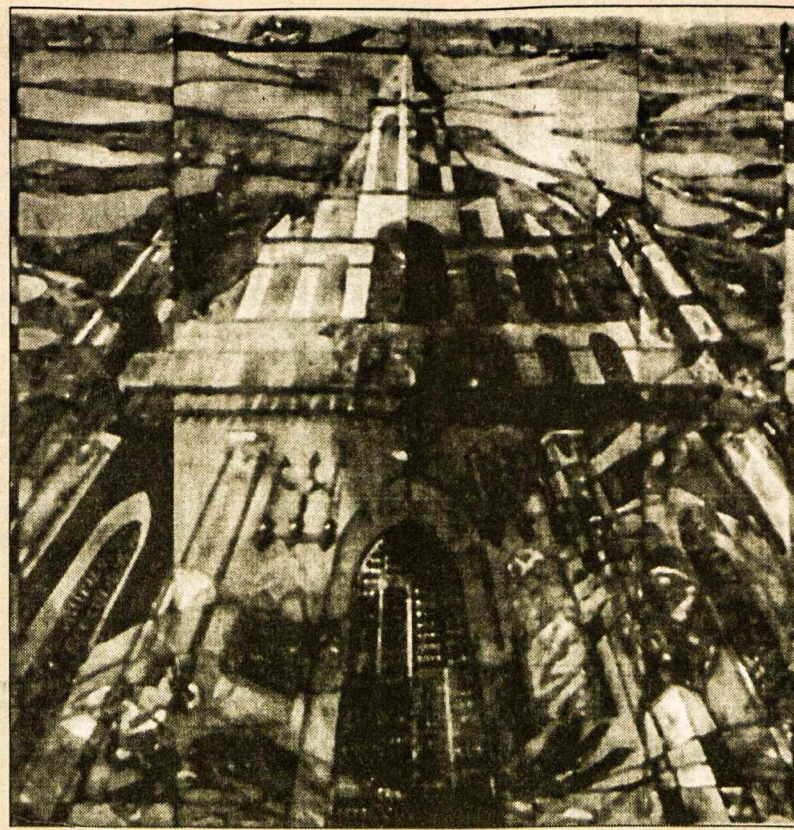
Trumpu, pusantro puslapio, rašiniu E. Šarūnas aprašinėja Lietuvos materialinį bei moralinį skurdą, įskaitant suskurdintą lietuvių kalbą. Sakyčiau, kad rašinėlį išdėstyta teisybė jau labai gerai žinoma. Spėju, kad spausdinta su viltim paveikti balsuotojus, kurie, deja, nebespėjo... perskaityti.

Iki ašarų jaudinantis Vitalijos Kazilionytės reportažas apie Julijono Būteno gimimo bei žūties vietų lankymą. Ypač tas kraupamas drėgnas girus bunkeryje, žvakės liepsnelė plevenant. Autorė bando įsivaizduoti didvyrio būseną toje tamsioje drėgmėje ir su ja bandė įsivaizduoti skaitytojas.

Šioje vietoje grįžtu į žurnalo pradžią, prie skaitytojų laiškų. Bent dviejuose pabrėžtinai teigiama, kad Jul. Būteno išdavikas Jonas Kukauskas gyvas ir laisvas gyvena Vilniuje. Ar tikrai taip? Kodėl nebaustas, laisvas? O gal išdavystės gandai ne tikrovė, mitas? Sekančiame „IL“ numeryje turėtų būti parūpinti aiškūs Jul. Būteno žūties faktai ir J. Kukausko vaidmuo juose!

Šviesiu vilties spinduliu tampa reportažas *Garliavos Juozo Lukšos gimnazija*, parašytas paties jos direktoriaus Vidmanto Vitkausko. Iš jo sužinojome apie žvalgų, gero elgesio, gerai besimokantį, Lietuvos praeitį ir ateitį besidomintį jaunimą. Viešpatie, kad daugiau tėvynėje būtų tokių mokyklų, mokytojų ir mokinių!...

Vieno nepilno puslapio praeitį atskleidžiama, kad žurnalistinė „IL“ 1996 m. premija paskirta *Daliui Stancikui*. Į žinutę nebūčiau kreipęs dėmesio, bet akis užkliuvo už šio vyro slapyvardės – *Egidijus Borkys*. Kol „mokėjau skaityti“ ir prenumeravau tą puikų Vilniaus laikraštį „Dienovidį“ su Egidijumi Borkiu buvau neblogai „palantinamas“. Kai kurie jo raštai siutindavo valdančiuosius ir kelė davo polemikas. Išivaizdavo, kad rašančiojo politinėmis te-

Dail. A. KMIELIAUSKO grafikos lakštas Vilniaus motyvas

Iš nakties į rytą

Pedagogo, publicisto Juozo Kojelio knyga

ALÈ RŪTA

Solidi (500 psl.), gražiai išleista knyga. Autoriaus žodyje – padėka žmonai Elenai ir redaktoriui. Savo plačią išeivijos politinio gyvenimo apžvalgą ir komentarą dedikuoja taip: „Skiriu savo rašinius pagerbti Lietuvoje palikusius, okupacijoje kentėjusius ir skaudžiai nukentėjusius tėvus, šviesius ūkininkus, Jokūbą ir Marcijoną, kurie auklėjo mane šviesiai ir tiesiai, taip pat brolius bei seseris – Kostą, Eleną, Alfonsą ir Elzę. Tikiu, kad ir mano Amerikoje gimę vaikai – Daina, Rasa ir Linas, gal ir dukraitės Aleksa ir Lina, – paskaitinę mano straipsnių, galės pasakyti, kad tėvas ir senelis mylėjo tiesą ir už ją kovoję, nepaisant, kas ją būtų pažeidęs, savi ar svetimi“.

Manau, kad tai išsako knygotos tikslą, pobūdį ir (beveik) turinį.

Nors autorius baigęs klasiškinių kalbų studijas (lotynų, graikų), bet yra ir stiprus lituanistas: straipsnių galima taisyklą ir stilių – lyg beletristikos rašytojo.

Toli gražu tai ne vien autoriaus prisiminimai ar išpūdziai žengiant iš Tėvynės išstumo iš-eivio keliu. Štai knygos turinio vaizdas: Sugrįžimas (tėviškėn – po 45 metų, kur okupantų sunaikintoji, buvusioji gražioji, tėviškė grįžta jo prisiminimai); Tezės, aksiomos ir pagundos; Atgauti laisvę ir valstybės nepriklausomybę; Lietuva laimėjo – rezistencijos pergalė; Diskusijų sūkuriose; Iš pračios miglų; Nepalūžusios širdys.

Ar galima bent trumpai nusakyti turinį? Neįmanoma! Bet,

momis esama senovo žmogaus, mačusio „šilto ir šalto“. O iš nuotraukos žvelgia gal 30-ties metų vyras. Kokia maloni staigmena!

Nekomentuosiu abiejų, apžvalgėlės pradžioje paminėtų, studijų savaitę ar dienų aprašymų. Tik pastebėsiu, kad studijų dienas Telšiuose apžvelgė tik ką minėtas Dalius Stancikas, o LFB dienas Dainavoje – pats „Į laisvę“ žurnalo red. Juozas Baužys. Abiejų reportažai gyvi, išsamūs, informatyvūs.

Paskutiniai keli puslapiai skirti dviejų knygų recenzijoms: *Laisvės kovos 1944-1953 metais* recenzuoja Henrikas Kudreikis; Vytauto Dambravos knyga *Kelias į laisvę* Feliksas Zubras.

Pedagogas, žurnalistas JUOZAS KOJELIS Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje jo pagerbimo 1996.XI.17 metu

knygą skaityti pradėjus, traukte traukia versti puslapius, įsiskaityti, išmąstyti, nes tai visų mūsų, lietuvių tremtinių-išeivių godos ir vargai, rūpesčiai ir darbai, išmąstyta veikla ir kova-kūryba, ir viltys atgauti Lietuvai laisvę, išlaikyti jaunimą lietuvišku ir, nepalūžusį širdį dėka, grįžti iš kur atėjome, kur Lietuvos žemėlį mus išugdė, išauklėjo ir subrandino. Tai laisvos sąmonės (kad ir pavergto, kad ir išstumto) žmogaus būtis, tai lietuvių, ištermingo idealisto, kelias ir laisvės pilnaties siekimas.

Visa tai yra šioje knygoje; ir, žinoma, to kelio (iš pavergimo nakties į laisvės rytą) niuansai: planai, darbai ir klūtys, svetimų ir savų kaišiojami ant tiesaus kelio pagaliai, ir visa kita...

Autorius „Nepalūžusį širdį“ skyriuje iškelia visą eilę vardų – asmenybių: Vladą Nasevičių, rezistentą, (1909-1986), Juozą Brazaitį (1903-1975), Antaną Maceiną, Adolfą Damušį, istoriką Zenoną Ivinskį, Vytautą Vardį, Vytautą Dambravą, kun. prel. Joną Kučingį, poetą Bernardą Brazdžionį ir kitus. Daugelis ir mažiau girdėtų vardų, bet turėjusių nemažos reikšmės rezistencijoje.

Autorius neiškelia jų tarpe savęs, bet iš knygos turinio, iš jo atliktų darbų matome, kad Juozas Kojelis, vos tik sukakęs (gruodžio 2 d. 1996 m.) 80 metų, yra vienas iš jų, vienas iš „nepalūžusį širdį“...

Yra knygoje nemažai rezistencinio kelio vaizdų ir žmonių nuotraukų, kurių ne per daug, ir jos tarp teksto puslapių (grupelėmis) išdėstytos labai skoningai.

Plati ir įdomi Juozo Kojelio bibliografija, užimanti net 16-ką puslapį, parodo šio autoriaus veržlų darbštumą vien spaudoje nuo 1945 m. iki 1996 m. Taigi Juozas Kojelis – ne vien filologas, pedagogas ir politinių barų veikėjas, bet ir žymus spaudos darbininkas daugiau kaip 50 metų.

Verta sveikinti garbingą autorių – ir sukaities (80 m.), ir šios vertingos knygos išleidimo progą.

Juozas Kojelis, IŠ NAKTIES Į RYTĄ. Straipsnių rinkinys. Sudarytojas ir redaktorius – Vidmantas Valiusaitis. Viršelio dailininkas – Dainius Kairaitis. „Garso“ leidykla, E. Ožekienės g. 7, 3000 Kaunas. Spausdino „Spindulys“ Kaune, 1996 m. Tiražas 2,000.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių dailės muziejaus ansamblis „Kanklės“ prieš 1996 m. Kalėdas savo koncertą surengė Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Koncertas, praneštas Vašingtono dienraščių, kanklių muzika sudomino nemažai jos negirdėjusių amerikiečių ir išeivijoje jos dar neužmiršusių vietinių Vašingtono lietuvių.

Vincas Balickas, gimęs 1904 m. gegužės 11 d. Virbalyje, mirė Londone 1996 m. gruodžio 19 d. Velionis, baigęs aukštąjį komercijos mokyklą Vienoje, pirmiausia dirbo Lietuvos banke 1929-31 m., o tada perėjo užsienio reikalų ministerijon. Tai buvo žingsnis diplomatinėn tarnybon, pradėtas Londone Lietuvos ministerio Broniaus Kazio Balučio (1879-1967) patarėjų pasiuntinybėje. Pastarajam mirus 1967 m. gruodžio 30 d., V. Balickas perėmė pasiuntinybės tvarkymo reikalus ir buvo pripažintas Britanijos vyriausybės nepriklausomos Lietuvos atstovu 1968 m. sausio 22 d. Ši Lietuvai labai svarbiu pripažinimą velionis išsaugojo ir jos abiejų okupacijų metais. Pasak dienraščio „The Times“, V. Balicko dėka trys sovietų okupuotos Baltijos šalys ilgis dešimtmečius atvairai galėjo rodyti nepaklusnumą sovietiniams okupantams. Jis sulaukė Lietuvos atgimimo bei jos nepriklausomybės atstatymo, nors ilgis metus teko gyventi beveik beviltiškomis mintimis. Atgimusiųjų Lietuva V. Balicką 1993 m. apdovanojo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu ir paskyrė savo nepaprastuoju įgaliotuoju ambasadoriumi Londone. Vincas Balickas, dėl senatvės atsisakęs tų pareigų, Londone mirė tik kaip garbės patarėjas nepriklausomybę atgavusios Lietuvos ambasada.

Žymiojoje Juilliardo muzikos mokykloje Njujorke šiais mokslo metais smuikininkas Vilhelmas Čepinskis nebus vienintelis lietuvių studentas. Vien jon jau priimtas ir pianistas Gabrielius Alekna, tris Lietuvos muzikos akademijos kursus baigęs prof. Liucijos Drąsienės mokinys. Pastaraisiais metais jis laimėjo tarptautinius jaunųjų pianistų konkursus Čekijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, Ispanijoje. Jam jau teko koncertuoti su visais simfoniniais orkestrais Lietuvoje, surengti solinių koncertų populiariose Lietuvos koncertų salėse. Juilliardo mokykla konkursiniam įstojamiesiems egzaminams ji pasirinko pagal jo atliekamų kūrinių įrašus. Tada G. Alekna, dvidešimt vienerių metų jaunuolis, laimėjo didelį atrankinį konkursą. Mat į kiekvieną laisvą vietą Juilliardo muzikos mokykloje buvo dešimt norinčių įstoti varžovų. G. Alekna taip gerai išlaikė konkursinius egzaminus, kad jo studijoms pati Juilliardo mokykla parūpino vardinę stipendiją su pilnu pragyvenimu. Vien tik mokslapagalbės šioje mokykloje kasmet reikia 20.000 JAV dolerių. G. Alekna mokysis žymaus pianisto J. Lowenthalio klaseje. Njujorke jis sieks bakaluro laipsnio. Norėtų tęsti dirigavimo studijas, pradėtas Lietuvos muzikos akademijoje pas dirigentą prof. Joną Aleksą.

Išeivijos spaudoje liko beveik nepastebėta Lietuvos balerinos Irenos Eidrygevičiūtės-Sprindienės mirtis 1995 m. lapkričio 9 d. Floridos Deltonoje prie Daytona Beach. Ten ji dalyvavo pagrindinėje lietuviškųjų organizacijų veikloje. Velionė, gimusi 1916 m. rugsėjo 25 d., buvo profesionali Lietuvos operos ir baleto teatro šokėja, jam savo gyvenimą atidavusi iki 1944 m. Su Lietuvos baleto artistų trupe velionė yra šokusi Monte Carlo, Berlyno ir Paryžiaus teatruose. Velionė lietuvišką šeimą buvo sukūrusi su tenoru Antanu Sprindžiu, buvusiu Lietuvos operos solistu Kaune. Jiedu išaugino sūnų Rimvydą. Pokariinėje Vokietijoje velionė vadovavo tautinių šokėjų grupei Seligenstadto DP stovykloje. Atvykusi į JAV, įsikūrė Čikagoje, kur jai teko vadovauti „Dainavos“ ansamblio tautinės grupės šokėjams. Velionė, mirusi sunkia liga, norėjo, kad jos palikai būtų palaidoti Kaune. Ją ligoje globojęs vyras A. Sprindys pažadą ištesėjo 1996 m. liepos 4 d. Ten jo nuvežti žmonos palikai buvo palaidoti Petrašiūnų kapinėse, palikus pakankamai vietos ir jo kapui. Lai dotuvių apeigas atliko Kauno igulos šventovės rektorius kun. Ričardas Mikutavičius.

Trakų gyventoja Galina Bogdel, sunkiai sirgdama, spėjo išleisti lietuvių, lenkų ir vokiečių kalbomis knygą „Trakų krašto legendos ir pasakos“, viršelį papuošdama pačios nutapytu Barboros Radvilaitės portretu. Dalį šios knygos jau rašė visiškai apakusi, talkinama vyro ir dukros. Ši velionės knyga – vienas ne daugelio leidinių apie Trakus. Rajono mokyklos dabar ją įtraukė literatūros pamokų programon.

Anykščiai savo penki šimtai penkiasdešimt ketvirtuosius metus paminėjo profesinių atliekų ir grupių koncertų ciklu „Muzika mano miestui“. Kultūros rūmuose surengtame Anykščių dienos minėjime smuikininkas B. Traubas ir prof. S. Sondeckio diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras grojo J. Haydno, W. A. Mozarto, E. Griego, V. Barkausko bei kitų kompozitorių kūrinius. Anykščių koplyčios parodų salėje buvo surengtas smuikininko R. Katiliaus koncertas, atidaryta dailininkų D. Steponavičienės, V. Kinderavičiūtės, Z. Mockevičienės keramikos ir tapybos paroda. Sol. D. Sadausko giesmių ir dainų koncertas su jam akompanavusia vargonininke Ž. Survilaitė įvyko Šv. Mato šventovėje.

Juozo Urbšio, paskutiniojo nepriklausomos tarpukario Lietuvos užsienio reikalų ministerio, šimtosios gimimo metinėms skirtą parodą surengė Povilo Višinskio viešoji Šiaulių apskrities biblioteka. 1996 m. lapkričio 11 d., dalyvaujant velionies ministerio ir tremtinio artimiesiems, buvo skaityti jo laišakai, rodomi reti vaizdajuostės įrašai. Parodą padėjo surengti J. Urbšio vyriausiojo brolio Antano dukrė Vita Urbšytė. „Lietuvos aid“ korespondent Leonas Peleckio-Kaktavičiaus pranešimu, ji, dar būdama mažametė, taipgi buvo išmesta Jakutijoje prie Laptevų jūros. Ten neteko tėvų, o su dėde J. Urbšiu dar Jakutijoje pradėjo susirašinėti 1954 m. Su dėde ji labai artimai bendravo, kai jis grįžo Lietuvon. Esą tada pas jį dažnai lankydavosi ir kiti, kai prasidėjo Lietuvos atgimimas. V. Urbšytė taipgi pasakojo, kad dėdė finansškai daug yra padėjęs Baliai Sruogai, buvusiam savo klasės draugui. Tačiau apie tai jis vengdavo kalbėti.

Žurnalistas L. Peleckis-Kaktavičius, remdamasis pokalbiu su Vita Urbšyte, praneša, kad dėdės Juozo Urbšio archyvas paskutiniam jo bute Kaune dabar saugo ir prižiūri kita jo brolio dukra Marija. Esą butas jau tampa J. Urbšio muziejumi, nors archyvai dar laukia tyrinėtojų, lig šiol nesutvarkyti. V. Urbšytė minėjo įdomius dėdės J. Urbšio juodraščius, kuriuose jis yra apibūdinęs derybės dėl Lietuvos sutikties diktatorius bei jų atstovus. Jie liečia tuos laikus, kai ji, Lietuvos atstovė, po pokalbio su A. Hitleriu užsienio reikalų ministeris J. von Ribbentropas, tada jau senukas, padalydė per visą ilgą kilmą iki kanceliarijos durų. Ten turėtų būti įdomių pastabų ir apie susitikimus su raudonosios sovietų kompartijos pareigūnais Kremliuje, jeigu jų nebus spėję sunaikinti NKVD ar KGB saugumiečiai.

Skulptorius Juozas Zikaras (1881-1944), „Laisvės“ statulos autorius, buvo prisimintas 1996 m. lapkričio 17 d., šimtas penkioliktųjų gimimo metinių išvakarėse. Velionies talento gerbėjai aplankė jo gimtinę Palinkų kaimą, išsiugauti rugių šiaudais uždengę prakiurusį gimtojo namo stogą. Mat lietus galėjo kiaurai permerkti Zikarų trobės sienas ir sugadinti joje sutelktus kūrinius. Jie taipgi lankėsi velionies vardu pavadintoje vidurinėje kaimyninio Pajstrio mokykloje. Gimtadienio dieną grupė J. Balčikonio gimnazijos Panevėžyje moksliečių su mokytojais bei kitais panevėžiečiais nuvyko Kaunan. Ten jie gėlimis papuošė J. Zikaro kapą Petrašiūnų kapinėse, aplankė tėvų namuose tebegyvenančią Alytę Zikaraitę, vienintelę iš keturių skulptoriaus J. Zikaro vaikų išlikusių gyvą dukrą, dabar rūpentiną saugančią tėvo skulptoriaus palikimą. Panevėžio miesto bei rajono bibliotekose buvo surengtos skulptoriaus J. Zikaro skirtos parodos, o atminimo vakaras įvyko lapkričio 23 d. Dailės galerijoje Panevėžyje.

V. Kst.

Tautinių muzikos instrumentų sambūris

„Kanklių“ sambūrio koncertai Šiaurės Amerikoje. Jį sudaro ne tik kanklės, bet ir kiti tautiniai muzikos instrumentai, išbultinti dabarties muziką, drauge su iškilia soliste. Šis sambūris savo koncertais sklaidžia muzikinę lietuvių kūrybą ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse

ILONA DAMAŠIŪTĖ-BERESNEVIČIENĖ

Prieš pat Kalėdas, kai visi buvome įskuti į šventinių rūpesčių verpetą ir stokojome taip mums brangaus laiko, Kanadoje su savo koncertine programa lankėsi Lietuvos dailės muziejaus ansamblis „Kanklės“.

Ansamblis savo koncertinėse programose parodė plačią tautinių instrumentų apimtį ir savitą jų skambesį. Programoje skambėjo skudučiai, lūmzeliai, būgnai, harmonika, kanklės ir kiti senieji liaudies instrumentai. Tai lietuviškos muzikos ansamblis, kuris atlieka originalius kompozitorių kūrinius, harmonizuotas liaudies dainas, M. K. Čiurlionio, B. Dvariono, J. Švedo kūrinius, instrumentines pjeses. Specialiai ansambliui kuria kompozitoriai A. Lapinskas, J. Tamulionis, V. Bagdonas.

„Kanklės“ šioms gastrolemis Kanadoje bei JAV-se buvo paruošęs net tris programas. Buvo sukurta nauja sceninė apranga, kuria jie vilkėjo antroje koncerto dalyje. Tai rodė, kad ansambličiai labai rimtai ir profesionaliai žiūrėjo į šias gastroles.

Ansamblio meno vadovė – L. Markelienė. Tai Muzikos akademijos profesorė, talentinga menininkė, pati puikiai įvaldžiusi kankliavimo techniką. Kažkada jaunystėje ji yra pareiškusi: „Aš tikiu kanklių muzikos stebuklu“. Kiti ansamblio nariai – profesionalūs muzikantai, gerai išmanantys savo specialybės, puikiai įvaldę instrumentų techniką.

A. Juškevičienė (bosinės kanklės) ir K. Mikiška (solo birbynė) ir Lietuvos muzikos akademijos dėstytojai. K. Mikiška yra taip pat tarptautinio konkurso laureatas. R. Galaunytė, kankliuojanti antromis kanklėmis – Muzikos akademijos magistrantė, o E. Čiplys, jau baigęs magistrantūrą, dirba pedagoginėje srityje.

Atsiūsta paminėti

LITUANUS, trimėnesinis mėno ir mokslo žurnalas anglų kalba, vol. 42-4 (1996), 80 psl. ir viršeliai. Šio nr. redaktorė Dalia Kučienienė. Administracijos adresas: 6621 So. Troy St., Chicago, IL 60629-2913, USA. Reg. metinė prenumerata \$10 (JAV).

„Kanklių“ sambūrio nariai atlieka koncertinę kalėdinės muzikos programą Lietuvos kankinių šventovėje Kanados Mississaugoje

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 2.50%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 2.50%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. ind. 3.25%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 5.20%
2 metų term. ind. 3.75%	1 metų 5.20%
3 metų term. ind. 4.25%	2 metų 5.70%
4 metų term. ind. 4.25%	3 metų 6.20%
5 metų term. ind. 4.50%	4 metų 6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk. 2.50%	5 metų 6.95%
1 metų GIC-met. palūk. 2.75%	Su keičiamu nuosimčiu 5.10%
2 metų GIC-met. palūk. 3.50%	1, 2, 3 metų 5.10%
3 metų GIC-met. palūk. 4.00%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.50%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.75%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 3.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 3.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.75%	
Taupomąją sąskaitą 2.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliomis čekiais (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS, ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS, KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virkklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416-370-3539 Toronto (Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadame mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF) Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SĄŽINGINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Kuklaus veikėjo netekus

Atsisveikinant su a.a. Baly Savicku

Pavargęs, sunkių ligų iškankintas 1996 m. gruodžio 18 d. į amžiną poilsį pasitraukė a.a. Baly Savickas.

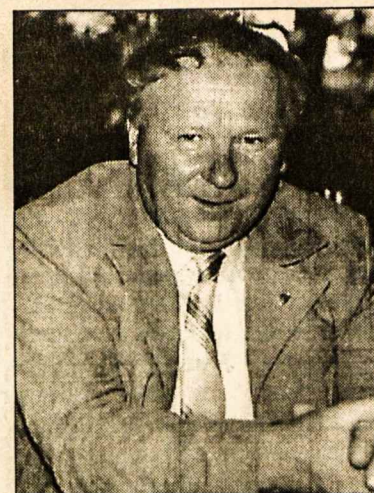
Balys gimė Lietuvoje, Anykščių apylinkėje 1931 m. balandžio 30 d. Būdamas vos 13 metų amžiaus pakliuvo į vokiečių kariuomenę. Po karo persikėlė gyventi į Angliją, vėliau išvyko į Kanadą. Gyveno Montrealyje, Londone, Ont., Toronto. Gyvenimo audrų blaškomas velionis neturėjo normalių galimybių mokytis. Sunkiai dirbdamas, jis sėmėsi žinių iš gyvenimo. Išmoko elektriko amato ir šioje srityje dirbo.

Buvo ne tik aktyvus Šaulių sąjungos narys, bet ir nuosirdus sportuojančio jaunimo draugas, globėjas. Savo lėšomis velionis sutvarkė apšvietimą Gerojo Ganymojo misijos krepšinio aikštei Wasagoje. Tokią pačią paslaugą padarė ir "Kretingos" stovyklavietėje. Nusipirkęs ūkį prie Collingwood miestelio, pradėjo jame ruošti dar vieną centrą jaunimui sportuoti bei išlėsti. Deja, nesukubo savo planų užbaigti.

Su sportu Balyo gyvenimas buvo surištas labai tampa. Nuo 1965 m. vadovavo Šiaurės Ameri-

kos fizinio auklėjimo sąjungos šaudymo sekcijai. Kasmet rengė šaudymo varžybas. 1996 m. surengė pirmąsias baltiečių šaudymo varžybas Hamiltone. 1984 m. pravedė "Free Olimpiad" šaudymo sporto varžybas Toronte. 1993 m. vadovavo pirmosioms Pasaulio lietuvių šaudymo varžyboms Hamiltone. Aktyviai dalyvavo Hamiltono lietuvių medžio tojų ir žūklautojų Giedraičio klubo veikloje. Daugelį metų velionis buvo ir Toronto lietuvių sporto klubo "Vytis" pirmininku. Sportinėje veikloje dirbo ir kanadietį tarpe. Teisėjavo Montrelio olimpiadoje ir kitose sportinio šaudymo varžybose. Palaikė glaudžius ryšius ir su Lietuvos sportinio šaudymo vadovais, padėjo Lietuvos šaukle geriau pasiruošti Atlantos olimpinės žaidynės.

Velionis buvo įsijungęs ir į Toronto Lietuvių Namų veiklą. Dirbo valdyboje, savanoriškai tvarkė apšvietimą įvairiems renginiams. Tarp daugybės darbų rado laiko įsijungti ir į Kanados lietuvių sporto fondo veiklą. Daugelį metų buvo aktyvus to fondo valdybos narys. Velionies kuklu-

A. a. BALYS SAVICKAS

mas pasirodė ir paskutiniame 1996 metų rašte Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos centro valdybai, kuriame jis trumpai apibūdino lietuvių Šiaurės Amerikos sportinio šaudymo istoriją ir pristatė pagerbimui sportinio šaudymo veikloje pasižymėjusius asmenis.

Ne viena organizacija pasigės a.a. Balyo dosnios moralinės bei finansinės paramos. Pirmins mums Tave, Baly, dideli, per daugelį metų atlikti darbai – tai Tavo paminklai.

Tebūna Tau lengva svetingos Kanados žemė. R.S.

1996; faksas 416 766-5537. JAV-se – Vytenis Čiurlionis, k-to vicepirm., 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, OH 44117-2231, tel. 216 481-1525.

Slidinėtojai prašomi iki vasario 15 d. pranešti apie savo dalyvavimą R. Kuliavui ar V. Čiurlioniui. Pasukubėkite, nes rengėjai nori žinoti dalyvių skaičių iki kovo 1 d. Šventės organizacinio k-to adresas: Dr. Angonita Wallis, 43 Yanko Rd., West Pymble, N.S.W. 2073, Australia. Tel. (02)-9498-1545; faksas: (02)-9498-3719. Smulki informacija pranešama sporto klubams bei kai kuriems slidinėjtojams.

ŠALFASS slidinėjimo k-tas

Kėgliavimo pirmenybės

1997 m. Š. Amerikos lietuvių kėgliavimo (Bowling) pirmenybės įvyks 1997 m. kovo 1, šeštadienį, Palisades Palace, 28801 Euclid Ave., Wickliffe, OH. Tel. 216-585-5800. Pirmenybės bus pravestos suderinant su kartu vykstančių 12-ju Klivlando LSK "Žaibo" metiniu "Draugystės turnyru". Dalyvių registracija nuo 11.30 v.r. Varžybų pradžia 12 val. "Draugystės turnyro" dalyvių registracija nuo 2.30 v.p.p., varžybos prasidės 3 v.p.p. ŠALFASS-gos centro valdyba

Skautų veikla

• Sausio 26, sekmadienį "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai rengia žiemos iškylą Erindale parke. Visi renkasi 12 v.p.p. Kaip nuvažiuoti? Sueigio visi gaus žemėlapius. Iškyloje dalyvauti kviečiami ir tėveliai. Visiems bus įdomu.

• Sausio 13-14 d.d. "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntų vadovų-pose-dyje nutarta Vasario 16-os mėnėj-mą rengti šventovėje ir Anapilio salėje. Kaziuko mugė įvyks Prisiškė-limo parapijos salės kovo 2 d.

• Vaidilūčių vyr. skaučių draugovė: skautiškas ačiū už programą ir salės puošimą per skautiškas Kū-cias. F.M.

SPORTAS

Numatytos varžybos

ŠALFASS-ga skelbia 1997 m. varžybinių kalendorių. (Pradžia "TŽ" 3 nr.).

Raketbolo pirmenybės rengia Baltimorės lietuvių atletų klubas balandžio 26 d. Baltimorėje, MD. Ryšiai – V. Dulys, 616 Cedarwood Lane, Crownsville, MD 21032, USA. Tel. 410 987-5275, faksas 410 381-3758.

Sportinio šaudymo pirmenybės numatomos gegužės 10 d. Hamiltono LMŽK Giedraičio klubo šaudykloje. Ryšiai – Ant. Šimkevičius-Sims, R.R. 3, Port Carling, Ont. P0B 1J0. Tel. 705 765-6002.

Kovinių šautuvų šaudymo pirmenybės įvyks gegužės 17 d. ORCO šaudykloje, Geneva, OH. Rengia Klivlando "Žaibo" šaudymo sekcija. Ryšiai – plk. Alg. Garlauskas, 20550 Ball Ave., Euclid, OH 44123. Tel. 216 486-6987.

Jaunučių krepšinio pirmenybės – gegužės 17-18 d.d. Vykdo ASK "Lituanica". Ryšiai – R. Dirvonis, 12749 Cedar Lane, Palos Heights IL 60463. Tel. 708 923-0676. Inf.

"Žuvėdra" – antroji

Vilniuje pirmą kartą buvo surengtos Pasaulio sportinių šokių ansamblių varžybos, kuriose Klaidros "Žuvėdros" grupė laimėjo sidabro medalius. Čia auksą nusinėšė Vokietijos Bremenhaveno, o bronzą – irgi vokiečių – Aachen miesto šokėjai. Baigėme rungės ir Lenkijos bei Čekijos šokėjai, kurie liko tolesnėse vietose. "Žuvėdros" komanda, kurią ruošė Skaistė ir Romualdas Idzelevičiai, tikėjosi pirmos vietos ir dėlto stropiai ruošėsi, tačiau Vokietijos teisėjai jų planus sužlugdė. Kadangi tokios grupės išlaikymas daug kainuoja, tai vadovai nėra tikri, ar ji ilgiau galės išsilaikyti.

HOMELIFE

HomeLife/Realty One Ltd. Realtor-Member FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES tel. 416 763-5161 (24 val. pager)

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
P pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.25% už 30-89 dienų term. ind. 2.50%	už asmenines paskolas nuo 7.50%
2.50% už 90-179 dienų term. ind. 2.50%	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
2.50% už 180-364 dienų term. ind. 3.25%	1 metų 5.20%
2.50% už 1 m. term. ind. 3.95%	2 metų 5.70%
3.25% už 2 m. term. ind. 4.25%	3 metų 6.20%
3.95% už 3 m. term. ind. 4.50%	4 metų 6.50%
4.25% už 4 m. term. ind. 4.75%	5 metų 6.95%
4.50% už 5 m. term. ind. 2.25%	(fixed rate)
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk. 2.75%	su keičiamu nuosimčiu
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym. 3.50%	1, 2 ar 3 metų 5.10%
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym. 4.00%	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym. 4.50%	mortgijas iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgijai.
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym. 4.75%	
4.75% už 5 m. GIC invest. pažym. 2.25%	
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind. 3.50%	
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind. 4.00%	
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind. 4.50%	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind. 4.75%	
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind. 2.25%	
2.25% už OHOSP (variable rate)	
2.25% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
2.25% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilėje

MasterCard, Interac, PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidių ir kelioms čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama keliomis drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rīskykla "SAMOGITIA"

meniška įrīša knygas bei žurnalus.

A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskiekiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)

OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILJETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

Specialia sutartimi, kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM geriausiomis kainomis parduodam keliones į Europą ir Vinių. – NAUJOS ŽIEMOS SEZONO KAINOS! –

Ypatingai geromis kainomis parduodam LAL bilietus trasose tarp Vilniaus ir Amsterdamo, Berlyno, Frankfurt, Kopenhagos, Londono (Heathrow), Maskvos, Paryžiaus (Charles DeGaulle), Romos, Stokholmo ir Varšuvos.

***** ŠIA ŽIEMA: *****

- Vieni ar su grupe, su maistu ar be maisto, pailsėt ar daug pamatyt? Porai dienų, savaitei, mėnesiui ar dviem? Paruošim pagal Jūsų pageidavimą –
- FLORIDA, ARIZONA, MEKSIKA, KUBA, KARIUB SALOS, GRAIKIJA, PORTUGALIJA, HAVAJAI, RAMIOJO VANDENYNO SALOS AR PAKRANTIS (O GAL TIK JUMS ŽINOMA PASLAPTINGA VIETELĖ?) – viskas JŪSŲ!

*****

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsitikrinti mano asmenišką dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikite savo telefoną numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd. **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

Sovietams išduotų kazokų kelionė

(Atkelta iš 6-to psl.)

***

1945 m. birželio 1 d. visi aukštieji kazokų karininkai buvo atvežti į Graz'o kalėjimą. Visi suvedė į kalėjimo kiemą. Kaip lt. N. N. Krasnovas, jn., savo atsiminimuose rašo, kalėjimas buvo labai senas, greičiausiai statytas dar Marijos Teresės laikais. Iškratė apčiupinėdami. Veda į antrą aukštą. Vedant koridoriumi matyti ant lt. N. N. Krasnovo batų raitelio pentinai. Kyla didžiausias triukšmas. Juk su pentiniais ant batų gali pridaryti visokių kiaušelių. Pentinai nuimami, ir visi atsidūsta. Koridoriuje buvo pastebėtas ir laikrodinis, kuris dabar rodė lygiai 4.15 v.p.p.

7 v.v. atnešė vakarienę – pirmą po trijų parų. Sako – tiešiai iš sovietų generolo virtuvės. Maistas buvo tikrai geras. Buvo kameroje tik keturi: visos trys Krasnovų kartos. Senelis liepė mums visiems viską suvalgyti, nes mes turime taupyti savo jėgas ir nervus, nes kelionė į Maskvą yra neišvengiama.

Kaip rašo lt. N. N. Krasnovas, jn., miegojo jis kaip užmuštas. Prikėlė juos visus labai anksti rytą ir nuvedė į prausyklą. Sovietų majorui prižiūrint, leido nesiskubinant gerai nusi-

plauti. Pusryčių nedavė. Iš koridoriaus visus išvedė į kiemą.

Tuo metu iš gatvės į vidų vedė tik ką atgabentą naują grupę kazokų karininkų. "O Dieve! – rašo atsiminimuose lt. Krasnovas, – kaip baisiai jie atrodė! Dauguma be kepurėlių, apaugę barzdomis, nuplėšytais antpečiais, kai kurie tik su kojineis. Sovietiniais vargšams patiko vokiški kariški batai, ir juos paprasčiausiai nutraukė nuo kojų. Maršalas buvo jau išvažiuojęs, ir visa valdžia buvo SMERSH rąkose.

Sovietinis majoras garsiai sukomandavo: "Pasisukti dešinėn ir marš-marš". Išėjome į gatvę. Nė vieno austro civilio žmogaus. Visas kvartalas pilnas raudonarmiečių. Nebuvo nė vakar dirbusių vokiečių belaisvių. Tuoj atsirado ZIS automobilis, kurin buvo įsodintas senelis gen. lt. P. N. Krasnovas kartu su MVD majoru ir sargybinu su automatu. Mano dėdė, tėvą ir mane įsodino į sunkvežimį. Į senelio vakarykštę kėdę su automatu rankose atsisėdo toks bernuželis. Atvažiuojame į Graz'o kurortinę vietovę. Įvedė į labai gražią vilą ir tiesiai į valgomąjį. Elgesys buvo korektiškas. Tik šį kartą buvome aptarnaujami ne prastų kareivių, o kontražvalgybos karininkų. Pusryčiai ir patarnavimas buvo labai geri, bet su didele doze dirbtinum.

Po pusryčių mus vėl visus keturis susodino į automobilį ir sunkvežimį su visais tais pačiais "automačikais", kurių veidų išraiškos nieko nesakė. Pasileidome pilnu tempu į šiaurės rytus".

KLB XVI-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime 1996 m. lapkričio 30 d. muziejaus parodų salėje pertraukus metu kalbasi K. DUBAUSKAS iš Kaigario (kairėje) su Klaipėdos miesto burmistru dr. S. ŠUKIU. Tarp jų M. BALAIŠYTĖ, KLB humanitarinės pagalbos komisijos pirmininkė

Nuotr. T. Stanulio

Iš rinkimų sukūrio grįžus

Pastabos Kanados lietuvių, dalyvavusių Lietuvos seimo rinkimų vajuje drauge su išeivijos tautiečiais iš Kanados ir kitų kraštų

ALGIMANTAS EIMANTAS, Ottawa

Išeivijos lietuvių buvo priekšmetas 1992 m. Lietuvos respublikos seimo rinkimų rezultatų. Jie nusivylė savo tėvynainių išreikštu pasitikėjimu darbiečiams – buvusiems komunistams. Pusantrų metų trukusios Sąjūdžio reformos valstybės atstatymui ir žmonių gerovei buvo atmetos balsuotojų daugumos. Leninizmo-stalinizmo pasekėjai suviliojo rinkėjus nerealiais socialistinio rojos pažadais. Daug kas buvo paveikti gandų balsuoti už kairiuosius, esą "plėšrus ir gobšus kapitalizmas" užplūs Lietuvą, išgrobys jos turtą ir pavergs jos gyventojus.

Demaskuoti LDDP ir kitų kairiųjų politinių partijų propagandai į 1996 m. seimo rinkimų vajuje dešinieji pakvietė užsienio lietuvių pagalbon.

Prof. Vyt. Landsbergiui vadovaujant, iš Kanados, visas išlaidas padengė savo lėšomis, dviejų mėnesių rinkimų vajuje Lietuvon buvo nuvykę Birutė ir Vytautas Biretos iš Toronto ir šio rašinio autorius iš Otavos. Visą veiklą rūpestingai tvarkė Laima Andriekienė, TS ryšininkė su išeivijos lietuvių.

Kanadiečiai, nuvykę į Lietuvą rugpjūčio pabaigoje, dirbo kartu su kandidatais ir seimą iki rinkimų dienos – spalio 20. Buvo daug važinėta po Lietuvą, daug žmonių sutikta, su jais kalbėta.

Tuo pat metu Lietuvoje lankėsi ir du JAV lietuvių – atsargos pulkininkai J. Kronkaitis ir A. Garsys. Be to, Tėvynės sąjungai į talką atėjo G. Šovai iš Anglijos ir grįžęs Lietuvon iš Australijos V. Augustinavičius.

Galima drąsiai sakyti, kad visų išeivijos lietuvių talka buvo gan sėkminga. Tai liudija galutinai rinkimų duomenys ir vietinių darbuotojų bei pareigūnų pasisakymai.

Darbiečių-ekskomunistų partija, stengdamasi laimėti seimo rinkimus, priveisė daugybę sau palankių partijų, kad tuo būdu atitrauktų balsus nuo dešiniųjų. Balsavimuose į Lietuvos seimą dalyvavo 28 partijos iš 33 įregistruotų. Kai kurios rinkiminėse apylinkėse varžėsi net po 17 kandidatų. Toks kandidatų skaičius erzino balsuotojus,

ypač kai išryškėjo LDDP suvedžiojimo taktika.

Nepaisant LDDP triukų, dešniosios partijos iškovojo reikšmingą pergalę seime. Tik 5 partijos gavo pakankamai balsų. Iš jų Tėvynės sąjungai teko 70 vietų, Kr. demokratų – 16, Centro – 13, socialdemokratams – 12, darbiečiams – 12.

Balsavime dalyvavo tik 53% turinčių tą teisę. Palyginus su 1992 m. seimo rinkimais, nebalavusių skaičius buvo didesnis. Tokia laikysena daugelio buvo pasirinkta kaip protestas prieš LDDP nedorybes. Tūkstančiai nuviltų žmonių atsisakė balsuoti, tuo pačiu tikėdamiesi atitaisyti padarytą klaidą 1992 m.

Derėtų paminėti ir porą reiškinų, kurie kartojosi beveik kiekviename susitikime su Lietuvos žmonėmis. Klausimai lietuvių K. Bobelį ir V. Adamkų bei jų lietuvišką veiklą išeivijoje. Apie K. Bobelį nebuvo daug kalbama, nes jį Lietuvos žmonės jau gerai pažįsta. Išeivijos ir Lietuvos tautiečių pažinimo šiuo klausimu beveik sutapo.

V. Adamkus buvo mažiau žinomas vietiniams. Jo įnašas į St. Lozoraičio prezidentinių rinkimų eigą kažkaip kryžiuosi su jo veikla per neseniai vykusius Lietuvos seimo rinkimus. Gerokai prieš šiuos rinkimus pora amerikiečių buvo atvykę į Lietuvą paruošti dirvos V. Adamkaus planams. Apie tai buvo rašyta JAV ir Kanados lietuvių spaudoje.

Šį kartą V. Adamkus, atvykęs į Lietuvą, mėgino sudaryti sau politinę bazę – suvienyti Centro jėgas. Į tą steiginį kvietė ir kairesnės pažinimo partijas. Tos pastangos betgi nuėjo niekais, nes buvo įtarti V. Adamkaus motyvai, ypač dėl to, kad jis nutolo nuo St. Lozoraičio ideologijos, kurią jis anuomet skelbė. Rinkimams pasibaigus, V. Adamkus pasiskelbė savo ketinimą kandidatuoti į Lietuvos prezidentus. Tačiau vargu ar jam pasiseks tai padaryti, nes šiuo momentu jam tas kelias yra užkirstas konstitucijos (treji metai gyvenimo Lietuvoje).

Manoma, kad prof. Vyt. Landsbergis, dabartinio seimo pirmininkas, kandidatuos į Lietuvos prezidentus sekančiuose rinkimuose. Tai tautos sūnus, vertas tų pareigų.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ANSAMBLIS I KANADĄ?

Atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje, Kelmės ansamblis "Kniuva" įsitraukė į tarptautinę veiklą. Patyrė, kad tarptautiniai folkloro festivaliai yra labai populiari pasauelyje ir padeda užmegzti gerus santykius tarp tautų. Tiek suaugusių, tiek vaikų grupės aplankė nemažai festivalių. Dabar gavome pakvietimą į tarptautinį vaikų folkloro festivalį Beauport, Kvebeko provincijoje, Kanadoje. Festivalis įvyks 1997 metais birželio 27 – liepos 6 dienomis. Gauname pilną aprūpinimą, tik reikia atvykti savo lėšomis. Deja, kelionės išlaidos kol kas mums ne pagal kišenę, ir tokią sumą surinkti Lietuvoje yra labai sunku. Galbūt galėtumėte mums tautiečiai, gyvenantys šiaurės Amerikoje. Man ne kartą teko organizuoti folkloro stovyklas, į kurias atvykdavo jaunuomenės iš Š. Amerikos. Mačiau, kaip lietuviškų dainų ir šokių mokymais, liaudies vakarėnais padeda jaunimui surasti savo šaknis. Lietuvačiai iš Š. Amerikos sakė, kad pirmą kartą pasijuto tikrais lietuviams. Galbūt mes galėtume pakoncertuoti lietuviams, surengti vakarones ar mokymus, gal mūsų pavyzdys įkvėptų Š. Amerikos lietuvių jaunimą. Į festivalį kviečiama grupė nuo 25 iki 45 žmonių. Festivalio komitetui iki 1997.01.30 turime sumokėti 500 Kanados dolerių užstatą.

Vladas Rutkūnas, Paverpenio km., 5470 Kelmė Lithuania Tel. 97-52-876, faksas 97-54-367

Aukojo "T. žiburiams"

\$50 - A. Šešplaukis; \$20 - A. Jonelis, J. Ivanauskas, G. Wade, J. Bakis; \$10 - A. Valaskevičienė, K. Rožanskas, A. Zailskas, N. Jakonis, A. Juodvalkis, J. Dekeris, A. Jamdolis; \$6 - E. Sturm; \$5 - A. Styras, B. Bataitis, J. Budreika, A. Godelis, B. Maziliauskienė, J. Bilūnas, K. Graudienė, M. Raila; \$4 - V. Žmuidzinas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$55 - A. Lajukas; \$50 - A. Žemaitaitis, P. Čiurlis, M. Girčienė, P. Eidukas, Poetės Marijos Aukštaitės centras (G. F. Navikevičius), E. Vaitkūnas, A. Lukošūnienė, E. Šlekys, A. Smolskis, J. Lukoševičius, I. Šlenis, K. Stulpinas, M. Vaškevičius, A. Skabeikis, A. Kanapka, J. Dragūnas, J. Rudaitis, M. Biekša, G. Aleliūnas, A. Gurevičius, S. Aleksa, J. Kriaučiūnas, V. Simanavičius, J. Lapšys, K. Meškauskas, Jonas Jurėnas, Juozas Jurėnas, M. Radzevičienė, V. Ivanauskas, O. Dalindaitė, A. Dalinda, P. Kareckas, P. Breichmanas, J. Gudavičius, J. Buivydas, L. Jurjonas, E. Kazlauskas, A. Aleliūnas, L. Grabošas, S. Ažuolas, B. Misevičius, S. Panavas, L. Raslavicius, K. Rašytinis, P. Zranka, I. Užgiriene, P. Kučinskaitė, J. Sinkevičius, A. Barzdukas, B. Balaišis, J. Rimšaitė, V. Prisceponka, J. Rimkus, P. Paškevičius, P. Devenis, F. Barakauskas, J. Petrauskas, B. Lunas, L. Plečkaitis, V. Naras, V. Miliauskas, A. Žilėnas, S. Urbantas, V. Bubelis, L. Razgaitis, Z. Žebrauskas, dr. B. Krakaitis, dr. A. Barkauskas, J. Dransutavičius, B. A. Kozulis, J. Vasyas, A. Leparskas, N. Šumskis, kun. V. Piktura, J. V. Danys, A. Gedminas, O. Giedriūnas, A. Dainora, J. Karl, V. Sendžikas, E. Lorencienė, kun. K. Kakevičius, dr. B. Vidugiris, E. Zakaras, B. Lukošius, P. Masys, M. Mickevičius, M. Rutkevičienė, S. Stasevičius, A. Staliošis, B. Saulėnas, J. Vieraitis, T. Aleksonis, E. Katilius, V. Jokubaitis, V. Naruševičius, A. Pušinskas, B. Pivoriūnas, J. Paršelis, T. Bogušas, E. Kalasauskas, S. Kriaučiūnas, L. Baumgard.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$100 - V. Kazlauskas, dr. J. Sungaila; \$75 - S. Bartusevičienė; \$70 - J. Bitneris; \$60 - O. Mašalienė, S. Gampas, P. Sidaras, P. Kitra, P. Berneckas, V. W. Kadis, A. Urbonas, K. Baltramaitis, A. Čepulis, J. Rutkauskas, S. Gotsheldas, A. Kusinskis, P. Šukevičius, A. Petrašiūnas, E. Žebrauskas, M. Jankus, B. Laučys, J. Bakis, K. Mileris, J. Bubulis, A. Prunskus.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliariai prenumeratą, pridėdai ir auką.

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North, Hamilton, Ontario L8L 5K8

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

3101 Bloor Street West, Suite 308,

Toronto, Ontario M8X 2W2

(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeiminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER

CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudimo Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudimo reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudimų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį Tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

Dr. DAIVA NORKIENĖ

ŠEIMOS GYDYTOJA

Mielai priima naujus pacientus

(416) 767-7725

2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

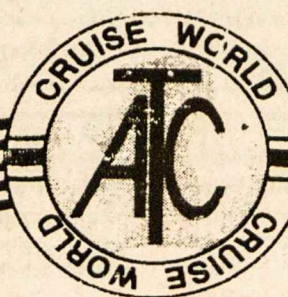
Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas. Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc. 1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9 Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- ♦ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ♦ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ♦ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ♦ Keliones pramoginiiais laivais.
- ♦ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ♦ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ♦ Iškvietimus bei vizas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:

416 762-7447

Lietuviškai jus aptarnauja:

Ona ir Audronė

Fax 416 769-6753

E-Mail: audra@pathcom.com

256A Durie St. (Bloor West Village), Toronto, Ont. M6S 3G3

SOLD! DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. 416 231-5000 Fax 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 16 metų patirtimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas. 2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 13, pirmadienį, palaidota a.a. Marijona Vitaitė, 97 m. amžiaus.

– Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija ruošia muzikos ir kitų meno sričių studentų koncertą balandžio 6, sekmadienį, 12.30 v.p. p. Anapilio salėje. Norintieji dalyvauti prašomi skambinti Slavai Žiemelytei tel. 905 823-7261.

– Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda Vytautas Staškevičius.

– Ses. Ignės paskaitų ciklas suaugusiems "Ką aš tikiu?" pradeda Anapilio mažojoje salėje (ant-rame aukšte) sausio 21, antradienį, 7 v.v. To ciklo pirmoji paskaita bus kartojama Vilniaus rūmuose sausio 22, trečiadienį, 1 v.p.p. ir Priskėlimo parodų salėje 7 v.v. Daugiau žinių mielai suteiks ses. Ignė tel. (905) 897-5604.

– Mišios sausio 26, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Kazimierą Butūrą (mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Petrą Babecką.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, sausio 19, pietietėje dalyvavo 105 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Marija Borusienė iš Hamiltono; Sonata Stoponaitė iš Kauno; Julius Šileika iš Panevėžio. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN kult. k-jos narys B. Stundžia.

– LN valdybos posėdis – vasario 6, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Sausio 27, pirmadienį, 7 v.v., šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiami dalyvauti po tris atstovus: moterų ir vyrų būrelių, kultūros komisijos ir "Atžalyno".

– Naujas LN narys – Dainius Matukas.

– "Superbowl" – sekmadienį, sausio 26, 6 v.v. "Lokyje". Veiks bufetas. Prašoma pranešti apie dalyvavimą.

– Lietuvių Namuose dar yra likusių medinių kėdžių. Kreiptis į administraciją 532-3311.

– Aukos Slogos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių Slogos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

– "Angeliukų" chorui auکوjo: \$100 – kun. V. Volertas.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms auکوjo: \$50 – J. Dovidaitienė su dukrom Vida ir Aida (a.a. Prano Dovidaičio mirties metinių proga).

– A. a. Vaitiekaus Gatavecko atminimui "Tėviškos žiburį" tarnautojai Anapilio keltuvo va- jui auکوjo \$88.

– A. a. Vaitiekui Gataveckui mirus, užjausdami jo žmoną Berną ir sūnus su šeimosis, A. I. Jurcevičiai "Tėviškos žiburiams" auکوjo \$30.

– A. a. Jonui Ranoniui mirus, užjausdamas žmoną ir gimines, Balys Vaišnoras "Tėviškos žiburiams" auکوjo \$30.

– A. a. Petro Bražuko atmini- mui žmona Regina Bražukienė "Tėviškos žiburiams" auکوjo \$100.

– A. a. Audronės Čeponytės 5 metų mirties prisiminimui tėvai Antanas ir Stefa, brolis Kęstutis, seserys Birutė, Dainora, Samanė ir Valerija "Tėviškos žiburiams" auکوjo \$20.

– DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima skųstis skambinant 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

PLB seimo atstovai

1997 m. sausio 16 d. Priskėlimo parapijos parodų salėje susirinkusi KLB rinkiminė komisija, susidedanti iš kun. A. Simanavičiaus, OFM, N. Liačienės ir M. Vasiliauskiene, suskaičiavo balsus ir skelbia, kad į PLB seimą išrinkti šie asmenys: P. Adamonis, J. Čuplinskiene, E. Čuplinskas, A. Eimantas, J. Kuraitė-Lasienė, R. Kurienė, P. Lukoševičius, J. Piečaitis, kun. E. Putrimas, I. Ross, M. Stanėvičius, A. Šileika, R. Sakalaitė-Jonaitienė, A. Vaičiūnas, kun. V. Volertas. Rinkimuose dalyvavo 52 KLB tarybos nariai.

Antanas Smolskus, birbyninkas, Genadijus Savkovas ir Eduardas Gabnys, akordeonistai – visi trys profesionalūs muzikai atvyksta iš Lietuvos ir koncertuos Toronto sausio 26 d., 2 v.p.p., Lietuvių Namuose, Hamiltone – sausio 25 d., Wasagoje – sausio 28, 2 v.p.p., Gerrojo Ganytojo misijos patalpose. Koncertus rengia Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" ir visus kviečia išgirsti šiuos aukšto meninio lygio instrumentalistus, tarptautinių konkursų laimėtojus, koncertavusius Europoje, Amerikoje, Australijoje ir kt.

Vasario 1-8 d.d. Toronto ir Collingwood miestuose įvyks vaikų su negalia VI Olimpinės žaidynės. Iš Lietuvos žada dalyvauti 18 atletų ir 5 treneriai-va- dantai. Žaidynių metu reikės pagalbos vietinių lietuvių, kurie galėtų būti vertėjais arba kitoki būdu padėti. Norinčius į šią pagalbą įsijungti prašome skambinti Rimui Kuliavui tel. (416) 766-2996.

Jaunos, energingos mažlietuvės nepamiršta ir šiemet ruošti tradicinį šiuipinį – vasario 11 d. Priskėlimo parapijos salėje. Besivaišindami galėsime prisiminti, kad iš ten, kur kilo šiuipinio tradicija atėjo ir pirmoji spausdinta lietuviška knyga, kurios 450 metų sukaktį visa Lietuva šiemet iškilmingai mini. I.a.

Vasario 16-tosios minėjimas įvyks vasario 16, sekmadienį, 4 v.p.p. didžiojoje Anapilio salėje. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas, Amerikos lietuvis, dabar gyvenantis ir dirbantis Lietuvoje. Jis yra krikščionių demokratų partijos vadovas, buvęs Purdue, Ind., universiteto profesorius, ateitininkų veikėjas.

Meninę programą atliks Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", choras "Volunge" ir Maironio mokyklos mokiniai. Minėjimą rengia KLB Toronto apylinkės valdyba. Inf.

Kai kuriuose Lietuvos kariniuose daliniuose, atrodo, dar vis vyrauja rusiško pobūdžio saugavimai skriaudžiant naujokus ar lėtesnio būdo privaloma tarnyba atliekantiems bendramužius. Spaudoje buvo rašoma apie pačioje šiu metų pradžioje iš dalinio Medininkuose pabėgusius tris karius. Vienas jų – Albertas Didžiūgalvis – skųsdavosi tarnybos sunkumais, vyresni kariniai neleidavę miegoti, prašydamy dovanų. "Lietuvos ryto" žiniomis, 1996 m. lapkričio 30 d. dingęs Pabrūdės bataliono kareivis Linas Bublys, kitą dieną rastas pasikoręs. Oficialiai buvo paskelbta, kad jaunuolis neatlikęs psichologinės įtampos; o dalinio vadas Vladas Pruskas paaiškino, kad L. Bublys buvęs itin jautrus ir netikęs (?) karinei tarnybai. Inf.

PIRKSIU pianiną geroje būklėje. Prašau siūlyti tel. 905 848-9628.

CANDLELIGHT CATERING gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštyms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal
sustatimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Maloniai kviečiame visus į
šokių ir pasilinksminimo vakaronę
"ROŽIŲ VAKARAS"
1997 m. vasario 8, šeštadienį, 7 v.v.
Toronto Priskėlimo parapijos salėje
(1011 College Street)
Veiks baras ir loterija. Trumpa programėlė.
Gros naujas orkestras "Mandrivka".
Įėjimas \$10 asmeniui. Dėl bilietų telrauti vakarais pas Juliją Adamonytę 416 763-4013 arba Daliją Vaškevičūtę 416 252-9157.
Rengia – Toronto lietuvių choras "Volunge"

Madų paroda – pavasaris '97
LINDA LUNDSTROM
1997 m. vasario 12, trečiadienį, 6 val. vak.
Latvių-kanadiečių kultūros centre, 4 Credit Union Drive
Įėjimas \$20 (įskaitant bufeto pietus). Vaikams jaunesniems kaip 12 metų – \$8. Dėl rezervacijų ir informacijų skambinkite:
Latvian Centre 416 759-4900.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
ATIDARĖ NAUJĄ SKYRIŲ
2975 BLOOR ST. WEST, ETOBICOKE
prie ROYAL YORK požeminės stoties
TELEFONAS 416 207-9239
VISI KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAS PATALPAS IR PASINAUDOTI VISAIŠ MŪSŲ PATARNAVIMAIŠ
• pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.
• ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.
• šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.

"The Globe and Mail" 1997 m. sausio 17 d. laidoje paskelbė Bernie M. Farber, Kanados žydų kongreso direktoriaus, straipsnį, kuriame rašoma, kad Kanada pagaliam po dešimties metų pertraukos pajudėjo karo nusikaltėlių, nacių kolaborantų paieškų link. Krašte gyveną apie 20 rimtesnių nusikaltėlių, dėl kurių sprendimas turėtų būti neatidėliojamas, ir dar yra apie 200 asmenų, kuriuos reikėtų papildomai apklausti. Straipsnyje minimas Vokietijoje teis- mos nesulaukęs, kalėjime miręs Helmutas Rauca, kaltinamas nužudęs 1943 m. mažame Lietuvos miestelyje 11.000 žmonių.

"The Canadian Jewish News" 1997 m. sausio 9 d. laidoje praneša, kad JAV-bėse žinomo ir išklaus žurnalo "60 Minutes" darbuotojai atvyksta į Kanadą, kur bus surengti pokalbiai šiame krašte gyvenančių, įtariamų karo nusikaltimais, žmonių klausimu. Pokalbiai bus pradėti sausio mėn. pabaigoje ir tęsis per vasario mėn. Matytą kalbinti Kanados teisingumo ministerį Allan Rock, buv. vyr. prokurorą Robert Kopp, teisėją Jules Deschenes bei kt.

MOTERIS iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus ar slaugyti senelius. Skambinti po 6 v.v. tel. 905 451-8197. Kviesti Vida.

IŠNUOMOJAMAS dviejų miegamųjų butas daugiabučiam pastate "Estorada", 228 Galloway Road, Scarborough, Ont. Graži upelio dauba, susijungianti su sklypu, patogus susisiekimas ir apsipirkimas, patrauklus 5 aukštų geros kokybės 60 butų pastatas, dviejų erdvių miegamųjų butas, privatus baldų, vonios, požeiminė autoaikštė, šaldytuvai, virimo krosnis. Skambinti: 416 287-0025 8 v.r. – 3 v.p.p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

MOTELIS LITHUANUS. Floridoje, Singer Island saloje, ramioje, saugioje vietoje, prie Atlanto, veikia lietuviškas motelis "LITHUANUS" (iškaba Lietuvos vėliavos fone). Jaukūs vieno ir dviejų miegamųjų butai su svetaine, virtuve (yra elektrinė viryklė, šaldytuvai, mikrobanginė, visi būtinai indai). Čia nereikia mašinos. Iki plažo kelios dešimtys metrų, krautuvės ir restoranai greta. Turėsite visas sąlygas geram poilsiui. Paslaugų šeiminiškai visada laukia Jūs. Galime pasitikti West Palm Beach oro uoste. Tel.: 561-863-6508.

Kanados statistikos departamento (Statscan) duomenimis, kanadiečiai, gyvenantys didmiesčiuose, gali tikėtis gyventi metus ilgiau, negu miesteliuose ar kaime. Priekšastimi laikomas miestuose lengvesnis prieinamumas prie ligoninių bei kitų sveikatos paslaugų teikiančių institucijų, aukštesni atlyginimai ir išsilavinimas. Statscan šiuo klausimu ruošia studiją, kuri bus išleista kovo mėnesį. Pirminiai duomenys rodo, kad prieš 20 metų vyrų gyvybės tikimybė (life expectancy) buvo 70.5 metų, pakilo iki 75.1 metų 1994 m. Moterų galėjo tikėtis gyventi iki 77.9 metų amžiaus, o 1994 m. – metų skaičius jau 81.1. Vyrų gyvena ilgiausiai Britų Kolumbijoje (75.8 m.), trumpiausiai Northwest Teritorijose (70.2 m.). Moterų ilgiausiai išsilaiko Saskatchewan provincijoje, gyvendamos iki 81.8 metų amžiaus.

Optimistai ir pesimistai

"Lietuvos rytas" 1997 m. sausio 3 d. laidoje, pradėdamas Naujuosius metus, paskelbė statistiką apie optimistų ir pesimistų skaičius, kurie beveik susilyginę. Lietuvos gyventojai tikisi, kad šiais metais pavys išvengti įtampos, streikų ir sandūrų ūkyje. "Gallup International" dr-jos pasaulio valstybių gyventojai buvo klausiami, ko jie tikisi 1997-taisiais metais? Lietuvoje apklausti 1003 gyventojai. Tarptautinėje arenoje didelių pasiekimų nelaukiama. Didžiausi pasaulio optimistai – Brazilijos gyventojai. Honkongas buvęs 1996 metų didžiausias pesimistas. Izraelyje tesą tik vienas trečdalis optimistų.

CLEAN FOREVER. Valome kilmus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, aamų remonto bei patalysų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui. Tel. 416 760-7181.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijiečių metinis susirinkimas įvyko sausio 12 d. tuoj po pamaldų. Klebonas kun. Juozas Aranauskas, SJ, susirinkimą atidarė malda, kartu prisimenant mirusiuosius praeitais metais. Į prezidiumą buvo pakviesti pirmininkai Bronius Staškevičius, sekretoriai Elvyra Krasowski, Vitas Givis ir pats klebonas. Po praeitų metų susirinkimo protokolo skaitymo buvo pranešimai parapijos komiteto pirmininko Alberto Jonelio, išdini- ninko V. Givio ir klebono. Iš išdini- ninko pranešimo paaiškėjo, kad parapija praeitus metus baigė su \$19,000 pelnu. Dėl šių pranešimų diskusijų nebuvo. Tik vėliau buvo pasikeista nuomonėmis dėl Bernel- lių Mišių atkėlimo iš 12 val. į 10 val. ar panašiai, dėl jaunimo Mišių ir dėl dažnesnio prancūzų ir anglų kalbų vartojimo per kai kurias Mišias.

Trys parapijos komiteto nariai – E. Krasowski, Eugenijus Dainius ir A. Jonelis – baigė savo kadencijas. Jų vieton buvo pasiūlyti ir susirinkimo patvirtinti – Stefanija Benišienė, Antanas Mickus ir Jonas Zabeliauskas. Dabartinį komitetą sudaro šie trys ir dar likę ankstesni nariai: Bronius Niedvaras, V. Givis ir Romas Otto.

Susirinkimas baigtas malda. Prie užkandžių ir kavos dar buvo dalintasi mintimis apie parapijos gyvenimą.

"Nepriklausomos Lietuvos" laikraštis sausio 7 d. išėjo naujo formato – panašaus į Lietuvoje leidžiamus dienraščius. Šiuo kartu buvo aštuonių puslapių, bet pasak redaktorės Birutės Nagienės, ateityje bus storesnis. Laikraštis išsina kas antrą savaitę. Tai seniausias Kanada lietuvių laikraštis, einąs 56-uosius metus.

Skautų žiemos stovykla, vadovaujama Gintaro Nagio, įvyko sausio 10 - 12 d. d. Cap St. Jacques Regional parke.

"Rūtos" klubas šaukia metinį narių susirinkimą sausio 29 d., trečiadienį, 1 val. p. p. savo patalpose. Narių dalyvavimas privalomas.

A. a. Eugenija (Ušaitė) Gir- dauskienė, 75 m. amžiaus, mirė sausio 7 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje sausio 10 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, trys dukterys, du sūnūs, jų šeimos, sesuo bei kiti giminės. B.S.

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEVIŠKOS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$40.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiška)
Prašau siuntinėti "Tėviškos žiburius" ištisus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)
Vardas, pavardė .....
Adresas .....
Siunčiu prenumeratą ..... dol., auką ..... dol.
Laikraščio adresas:
"Tėviškos žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada
Norintiems susipažinti "Tėviškos žiburių" siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asme-
nų adresus. ADMINISTRACIJA

Nori susirašinėti
Vidurinio amžiaus lietuvių, mo- kanti anglų kalbą, norėtų susirašinėti ir susipažinti su kanadiečių ar amerikiečių. Adr.: Reneta Pulikienė, Budelkiemio 16-31, Klaipėda 5814, Lithuania.

PIGLIAI paruošiu dokumentus vi- zos pratesimui. Skambinti Biri- tei tel. 416 233-5996.

IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI ne- toli "U. of T. Scarborough Cam- pus" studentams arba teisėtais ateiviams iš Lietuvos. Specialios žemesnės kainos norint pagelbėti besikūrantiesiems Kanadoje. Skam- binti John D. McManus, tel. 416 281-9970, faksas 416 281-3504, e- mail: purtecdm@sympatico.ca. Ra- šyti: P. O. Box 72028, 2898 El- lesmere Rd., Scarborough, Ont. M1E 5G4.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausias statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir van- dens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio dar- bus, nusausiname rūsius, den- giame stogus ir t. t. Garantuoja- me gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

ŠYPSENOS

Žmogus, vaikščiodamas po kapi- nes, pastebėjo užrašą ant paminklo: "Čia guli Petras Jurgaitis, advoka- tas ir geras žmogus." Praeivis, pa- traukęs pečiaus, pasakė: Na, jau ir gana, trys žmonės palaidoti vienoje duobėje.

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Toronto Maironio mokyklos mokinius ir mokytojus aplankė Kalėdų senelis 1996 m. gruodžio 17 d. Nuotr. R. Puterio